

Gorenjski Glas

TOREK, 24. MAJA 2011

Leto LXIV, št. 41, cena 1,50 EUR, 13 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Gorenjska na repu uspešnosti

Merkur, Sava in Mersteel so lani ustvarili večino od 243 milijonov evrov čiste izgube in Gorenjsko med vsemi slovenskimi regijami pahnili na zadnje mesto po gospodarski uspešnosti.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - S čistim dobičkom je leto 2010 končalo 61 odstotkov vseh gospodarskih družb na Gorenjskem, skupaj so izkazale 146 milijonov evrov čistega dobička. Izgubaši so po drugi strani svojo čisto izgubo povišali za 26 odstotkov. "Vse prej kot spodbudno je, da je Gorenjska leto 2010 zaključila z 243 milijoni evrov čiste izgube. Največji vpliv na neto čisto izgubo so imele tri gorenjske družbe, vse skupaj pa so s svojim rezultatom Gorenjsko posta-

vile na najslabše mesto v državi," je podatke nanizala Zdenka Kajdiž, vodja kranjske izpostave Ajpes.

Podatki temeljijo na nerevidiranih letnih poročilih gospodarskih družb, ki so jih morale oddati do konca marca in se lahko bistveno razlikujejo od revidiranih, kot se je to zgodilo lani v primeru Merkurja. Lani je bilo na Gorenjskem registriranih 5558 gospodarskih družb, od tega novoustanovljenih 532, delovati pa je prenehalo 694 družb (uvedenih je bilo 25 stečajnih postopkov ali 56

odstotkov več kot leto prej). "Iz letnih poročil je mogoče razbrati, da so družbe v gorenjski regiji lani ustvarile dobrih 5,5 milijarde evrov prihodkov ali sedem odstotkov več kot leto prej. Čisti prihodki od prodaje na tuje trge predstavljajo več kot tretjino vseh prihodkov in so v primerjavi z letom 2009 višji za dobrih 23 odstotkov," pojasnjuje Kajdiževa.

Tri četrtine izgube gre na račun treh velikih gorenjskih gospodarskih družb (Merkur, Sava in Mersteel).

► 7. stran

Foto: Tima Dokl

Gospodarsko uspešnost Gorenjske je lani krojilo poslovanje treh velikih družb: Merkurja, Sava in Mersteela. Te so skupaj ustvarile večino od 243 milijonov evrov čiste izgube.

Dvorana ostaja na svojem mestu

Kot zatrjuje kranjski župan Mohor Bogataj, bo ledena dvorana na Zlatem polju ostala na svojem mestu, prav tako pa zanika očitke o nepravilnostih pri poravnava v sodnih sporih, ki jih je občina že plačala ali jih namerava plačati.

VILMA STANOVNIK

Kranj - V zadnjem času je bilo moč slišati ali prebrati kar nekaj polemik na račun dela kranjske občinske uprave, številne pa je najbolj razburila novica, da naj bi namesto ledene dvorane na Zlatem polju zrasel nov trgovski center. Župan Mohor Bogataj je to odločno zanikal in povedal, da bo ledena dvorana tudi v prihodnje ostala na svojem mestu, v njej bodo možne le dodatne prireditve ter gostinske in trgovske dejavnosti.

"Občina je začela postopek sprememb zazidalnega načrta Šolski center Zlato polje z namenom, da se v območje

umesti univerzitetni kampus Gorenjske regije ter da se s spremembo zazidalnega načrta ustvari pravna podlaga za

vnovično izdajo gradbenega dovoljenja za večnamensko ledeno dvorano, saj je bilo prvotno gradbeno dovoljenje z

Foto: Gorazd Kavčič

Dvorana Zlato polje naj bi po dopoljenem prostorskem načrtu ostala na svojem mestu tudi po letu 2017.

odločbo Upravnega sodišča RS razveljavljeno. Tako je svet Mestne občine Kranj v septembru 2010 sprejel dopolnjen osnutek, ki je bil vmes javno razgrnjen," je pojasnil arhitekt Borut Ulčar iz podjetja RRD in dodal, da je na vzhodnem, predvsem pa na zahodnem delu območja, ki predstavlja stik z mestnimi vpadnicama, poleg družbene dejavnosti možna tudi poslovno trgovska in stanovanjska dejavnost, iz dokumentov pa je razvidno, da v osrednjem območju, kjer stoji tudi ledena dvorana, ni nikjer predvidenega nobenega trgovskega centra.

► 5. stran

Mesec obrtnik leta

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka - Boris Mesec, ustanovitelj, direktor in lastnik podjetja Mebor, je na letošnjih Dnevih slovenske obrti postal obrtnik leta 2011. Leta 1982 je za lastne potrebe izdelal prvo horizontalno tračno žago za razrez hlodovine in se nato kmalu usmeril v proizvodnjo žag za razrez lesa in vsega, kar spada zraven. "Ne, nisem pričakoval priznanja, že nominacija za obrtnika leta bi bilo veliko, tako pa je uspeh še veliko večji," je po prejemu priznanja povedal Mesec.

Na samostojno pot se je podal že leta 1982, pred dvajsetimi leti pa ustanovil podjetje, v katerem je danes zaposlenih več kot dvajset delavcev, še več kot deset kooperantov pa je povezanih z delom podjetja. "Najhujšo krizo smo ču-

Boris Mesec

tili v letu 2009, lani je promet že zrasel za petino, podobno kaže tudi letos," o poslovanju v času krize pravi obrtnik leta in dodaja, da podjetje rešuje razpršena prodaja po vsem svetu. Poleg obrtnika leta so tokrat izbrali tudi sekretarko leta, naziv je prejela Daniela Žagar iz kranjske obrtne zbornice.

41 AKTUALNO

Bled bi bil lahko postal prestolnica nove vere

Po pričevanju nekdanjega obveščevalca Jožeta Jana - Iztoka naj bi na Bledu med drugo svetovno vojno obstajali načrti za ogromno nacistično svetišče na otoku. Dokumentarni film o tem bo Televizija Slovenija predvajala danes, v torek.

3

EKONOMIJA

Svetlik odprl nove prostore

Minister Ivan Svetlik je v petek v poslovni stavbi Dolnova odprl nove prostore kranjske območne službe zavoda za zaposlovanje. Odslej bodo vse storitve lahko opravljali na enem mestu, pridobili pa so tudi prostore za skupinsko delo.

7

ZDRAVJE

Bolniki so zadovoljni

V Nacionalni anketi o izkušnjah odraslih pacientov v akutni bolnišnici so pacienti ocenjevali sprejem v bolnišnico, zadovoljstvo z obravnavo zdravnika in medicinske sestre, potek zdravljenja, bolnišnično okolje in odpust iz bolnišnice.

15

ZANIMIVOSTI

Cvikanje, štepanje in širfanje

"Največji čar čevljarkega poklica je v tem, da na cesti srečaš naključne ljudi v obutvi, ki si jo izdelal sam," pravi čevljarica Janja Koritnik Matičič s Pšenične Police. Na Gorenjskem je čevljarjev preveč, prostih delovnih mest pa ni.

29

VREME

Precej sončno bo, popoldne občasno spremenljivo oblačno. V gorah lahko nastane kakšna nevihta.

14/26°C

jutri: precej sončno

LJUBLJANA

Vlada o slovenski himni

Vlada je na zadnji seji odgovorila na pobudo poslanske skupine SDS, da se spremeni določba zakona o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije, ki se nanaša na slovensko himno. Predlagajo namreč, da se na državnih slovesnostih in državnih praznikih himna izvaja v celoti, ob drugih priložnostih pa se v skrajšani obliki, ki obsega drugo in sedmo kitico Prešernove pesmi. Kot razlog so navedli, da je obstoječe izvajanje himne, namreč njene sedme kitice, preveč internacionalistično in premalo domoljubno. Poleg navedenega pa naj bi bil veljavni zakon v očitnem neskladju z ustavo, češ da ta določa, da je himna Slovenije Zdravljica in ne zgolj njena sedma kitica, kot to določa zakon. V vladi menijo, da ustavna določba, po kateri je himna Slovenije Zdravljica ter da njeno uporabo določa zakon, ne pomeni, da bi bilo treba himno praviloma ali ob posebnih dogodkih izvajati v celoti, ampak je v domeni zakonodajalca, da uredi obseg njene uporabe. **D. Ž.**

ŽIRI, GORENJA VAS

Javni tribuni z Bredo Pečan

Občinski organizaciji SD v Žireh in Gorenji vasi-Poljanah ta teden vabita na javni tribuni o pokojninski reformi z gostjo poslanko Bredo Pečan. V četrtek, 26. maja, bo javna tribuna ob 19. uri v Stari šoli v Žireh, v petek, 27. maja, pa prav tako ob 19. uri v gostilni Pr' sedmice v Gorenji vasi. V Škofji Loki pa bodo v soboto, 28. maja, od 9. do 13. ure na stojnici na glavni avtobusni postaji pojasnjevali stališča stranke SD do pokojninske reforme. **D. Ž.**

BLED

Blaž Kavčič z gorenjskimi kolegi

Kandidat za predsednika LDS na bližnjem kongresu **Blaž Kavčič** se je pred kratkim na Bledu srečal s člani in članicami gorenjskega pokrajinskega odbora. V svoji predstavitvi je pojasnil, da je nezadovoljstvo državljanov nad oblastjo in političnimi stranki na drugi strani tudi priložnost za uspeh s spremenjenim pristopom. Politične stranke so izgubile stik z javnim interesom, zaradi česar ljudje negativno sprejemajo vse vladne ukrepe, tudi potrebne. LDS bi lahko zlasti volivce srednjega razreda nagovorila z verodostojno novo ekipo, ki naj ponudi nov razvojni koncept. **D. Ž.**

Opravičilo

V članku o odkritju spominske plošče na Sejmišču 4 v Kranju sem zapisala, da je bil govorec Anton Režek, nekdanji komandant Teritorialne obrambe Občine Kranj pa se piše Rešek. Za nenamerno napako se opravičujem. **V. S.**

Izgnanci praznujejo obletnici

Letos mineva sedemdeset let od okupacije Slovenije in izгона Slovencev. 9. junija pa bo minilo tudi dvajset let, odkar je bilo ustanovljeno Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - Izgnanci bodo obletnici praznovali 4. junija v Brestanici. Nemški okupator je v letih 1941-1945 izgnal 63 tisoč Slovencev, od teh največ v Nemčijo, med njimi je bilo tudi več kot dvajset tisoč slovenskih otrok, starih do deset let. Še dolgo po drugi svetovni vojni preživelim ni bil polno priznan status žrtev vojnega nasilja. Šele z združitvijo Nemčije in samostojnostjo Slovenije si je novo ustanovljeno društvo začelo prizadevati za uveljavitev zahtevkov za poravnano škodo in za odškodnine, sporoča Slava Biček, ki zastopa gorenjske izgnance.

Društvo izgnancev Slovenije 1941-1945 (DIS) je bilo ustanovljeno 9. junija 1991 na gradu Rajhenburg v Brestanici pri Krškem. 14.500 članov deluje v 85

brava. Gorenjski izgnanci se srečujejo vsako leto, letos bo srečanje 17. junija v Škofji Loki. Gorenjski muzeji so v maju 2010 pripravili razstavo o izgnancih, ki je šla po

bil pomemben boj za uveljavljanje statusa in pravic slovenskih izgnancev, beguncev in drugih civilnih žrtev vojnega nasilja. Za uveljavljanje teh pravic je bilo napisanih nešteto pisem, peticij in gradiv z zahtevami, naslovljenimi na organe slovenske države, vlado RS, na ministrstva, na slovenski parlament in na razne organe nemške države, med drugim tudi na vse nemške kanclerje. To je vplivalo na postopno zakonsko ureditev statusa in drugih pravic slovenskih izgnancev in drugih žrtev vojnega nasilja. Največ zaslug za to veliko delo ima predsednica Ivica Žnidaršič, še pravi Slava Biček.

Nemški okupator je v letih 1941-1945 izgnal 63 tisoč Slovencev, od teh največ v Nemčijo, med njimi je bilo tudi več kot dvajset tisoč slovenskih otrok, starih do deset let. Slovence so kot prve množične žrtve nacizma s 140 vlakovnimi transporti odpeljali na tuje in jih zaprli v izgnanska taborišča, se spominjajo v društvu izgnancev.

krajevskih organizacijah po Sloveniji, na Gorenjskem pa v osmih: Kranj, Tržič, Škofja Loka, Jesenice, Radovljica, Bled, Bohinj in Srednja Do-

vseh gorenjskih krajih, kjer so muzeji, junija (ob letošnjem srečanju) pa bo razstava v Škofji Loki. "V dveh desetletjih delovanja društva je

ŠKOFJA LOKA

Odprli razstavo ob dvajseti obletnici plebiscita

Razstava z naslovom Milijon 289 tisoč 369, ki jo je Arhiv RS pripravil ob dvajseti obletnici plebiscita za samostojno Slovenijo, je od petka na ogled tudi na Gorenjskem. Slovesno so jo odprli v Sokolskem domu v Škofji Loki. Na odprtju sta bili prisotni tudi obe avtorici razstave, Vesna Gotovina in Škofjeločanka Alenka Starman, loški župan Miha Ješe in Ivan Oman, ki je razstavo tudi uradno odprl. Na ogled bo do 16. junija, nato pa se seli še na Jesenice, v Koper, Novo Gorico, Novo mesto ter za konec v Ljubljano, kjer je bila na ogled že ob praznovanju obletnice. Razstava je zasnovana v treh sklopih, njen cilj pa je nagovoriti najširši krog ljudi, še posebej pa mlade, ki se šolajo, in jih tako spomniti, da so njihovi očetje in matere v ključnem obdobju slovenske zgodovine znali stopiti skupaj in z optimizmom zreti v samostojno prihodnost. **M. B.**

Vesna Gotovina, Ivan Oman, Alenka Starman in Miha Ješe na odprtju razstave v Škofji Loki

Podjetje dobro sodeluje s krajem

MATEVŽ PINTAR

Z anketnimi vprašanji smo se podali v Podnart. Krajanje smo vprašali, ali verjamejo, da bosta cesta Podnart-Kropa in most čez Savo obnovljena v obljubljenem času, le 13 odstotkov sodelujočih krajanov meni, da tokrat kaže, da gre zares, desetina na vprašanje ni znala odgovoriti. Da bi bil razvoj kraja hitrejši, če bi bili povezani v manjšo občino in ne bi bili del radovljiške, ter kakšno je sodelovanje med največjim podjetjem v Pod-

nartu in krajem Podnart. Večina, kar 77 odstotkov vprašanih, ne verjame, da bosta cesta Podnart-Kropa in most čez Savo obnovljena v obljubljenem času, le 13 odstotkov sodelujočih krajanov meni, da tokrat kaže, da gre zares, desetina na vprašanje ni znala odgovoriti.

Da bi bil razvoj kraja hitrejši, če bi bili povezani v manjšo občino in ne bi bili del radovljiške, meni skoraj tretji-

na anketiranih, šestdeset odstotkov vprašanih se s tem ne strinja, ker manjše občine pomenijo samo več porabljenega denarja za novo občinsko upravo.

Skoraj dve tretjini sodelujočih menita, da največje podjetje v Podnartu zelo dobro sodeluje z vsemi društvi in organizacijami, tu so našli delo številni krajanje, kot uspešna organizacija tudi finančno pomaga in dobro

vpliva na razvoj svoje okolice. Dobro petino vprašanih skrbijo negativni vplivi na okolje, ker gre za kemično industrijo, 13 odstotkov anketiranih prebivalcev pa ne ve, katero je največje podjetje v kraju.

Vsem, ki ste z nami sodelovali in na Gorenjski glas še niste naročeni, smo ponudili brezplačno 14-dnevno prejetje časopisa. Če bi se želeli pridružiti krogu naročnikov in si ob tem izbrati tudi lepo darilo, nas pokličite v Klicni studio slepih na številko 04/51 16 440.

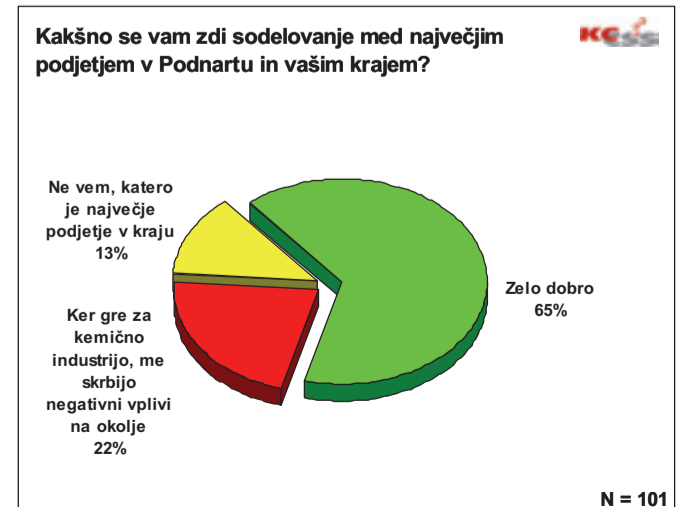
Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA KOŠIR iz Kržiž.**

KOTIČEK ZA NAROČNIKE**Helena Blagne**

Gorenjski glas naročnikom podarja dve najnovejši zgoščenki Helene Blagne 10 izbranih. Na plošči se z novimi aranžmaji in reinterpretacijo nahajajo Helenina že obstoječa dela, kot so Naj nihče me ne zbudi, Ena želja, Ko ugasnejo luči, Pogrešam te, Amigos para siempre in druga. Če si želite Helenine zgoščenke, odgovorite na nagradno vprašanje: Na kateri prireditvi in s katero pesmijo je Helena Blagne že pri dvanajstih letih dokazala, da je prava pevka. Odgovore s svojimi podatki pošljite do petka, 3. junija, na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj, ali na: koticek@g-glas.si.

Srečanje Sosed/Nachbar

Dragi naročniki, še vedno zbiramo prijave za 3. Glasbeni pohod na Sv. Jakob, ki bo v soboto, 28. maja. Dobimo se med 8. in 9. uro na prireditvenem prostoru na dvorišču Jelovice v Preddvoru, potem se bomo skupaj počasi odpravili proti vrhu. Na postojankah do vrha nas bodo razveseljevali glasbeni nastopi s pogostitvijo, ob vrnitvi na prireditveni prostor pa še topel obrok s pijačo. Vabljeni, prijave zbiramo na 04/201 42 41 ali na: koticek@g-glas.si.

Bled bi bil lahko postal prestolnica nove vere

Po pričevanju nekdanjega obveščevalca Jožeta Jana - Iztoka naj bi na Bledu med drugo svetovno vojno nastajala Hitlerjeva biblija ter načrti za ogromno nacistično svetišče na otoku. Dokumentarni film o tem bo Televizija Slovenija premierno predvajala danes, v torek.

MARJANA AHAČIČ

Bled - Sredi leta 1945 so partizani začeli prazniti nacistični verski inštitut, ki je imel v letih 1944-45 sedež v Bonačevi vili na Bledu. Zablembo celega tovornjaka listin, pergamentov in starih knjig je vodil medvojni partizanski obveščevalec Jože Jan - Iztok. Ta naj bi med dokumenti našel tudi prav posebno knjigo: ročno izdelano in vezano v usnje, v njej pa naj bi bili opisi religioznih ritualov religije, ki bi po zmagi fašizma zavladała svetu. V knjigi naj bi bili opisani obredi porok, slavij in krvnih priseg, s katerimi bi Nemci med "arijsko plemstvo" inicirali nacistične izbranice. Vsebovala pa naj bi tudi načrte, po katerih naj bi nacisti na Blejskem otoku podrli Marijino cerkev in na njenem mestu postavili neopogansko svetišče v čast starogermanskemu bogu Votanu. Na otok naj bi, po Janovih poročilih, nameravali zgraditi celo most.

Kot piše Jan v svojih dnevnikih, je knjigo, ločeno od drugega gradiva, posebej poslal v ljubljansko Narodno in univerzitetno knjižnico. A tam se je za njo izgubila vsaka sled.

Zablembo nacističnega "svetega pisma" je Jan natančno popisal v obveščevalskem dnevniku in prav nanj je v okviru svojih podvodnih arheloloških raziskav, v kate-

Jan v svojem dnevniku med drugim opisuje izjemno gospo Van Straaten, ki je prek Bleda iskala zvezo s Kominterno v Moskvi. Janu naj bi pri našala informacije o nemški raketni bazi, o proizvodnji sintetičnega bencina in celo podatke o skrivnostnem jedrskem raziskovalnem centru na polotoku Rügen, kjer naj bi Hitler izvajal jedrske poskuse. Jan naj bi podatke predal ruski misiji, leta 1945 pa naj bi Sovjeti prav na podlagi teh informacij zasedli Rügen ter tako dobili jedrsko tehnologijo in uravnotežili svetovno razmerje moči.

Hitler naj bi za središče nove vere izbral prav Bled. Skupaj z vodjo SS Heinrichom Himmlerjem naj bi načrtovala ogromno svetišče v čast starogermanskemu bogu Votanu.

Svetišče naj bi po nacističnih načrtih stalo na mestu cerkve na Blejskem otoku, z obalo pa naj bi ga povezoval obokan most. / Foto: arhiv RTV Slovenija.

Psihiater Iztok Jan, sin Jožeta Jana, je avtorjem filma pomagal z dokumenti in spomini na očeta. Kot je dejal, se je njegov oče, po duši izumitelj in gospodarstvenik, po vojni povsem posvetil prav gospodarstvu. / Foto: Gorazd Kavčič

rih je v Blejskem jezeru iskal medvojni šifrirni stroj Enigma, v osemdesetih letih nalletel arheolog Andrej Gaspari. O svojem odkritju je dr. Gaspari leta 2008 objavil

članek v reviji Vojaška zgodovina, naključno najdeni prispevek pa je spodbudil scenarista in režiserja Miha Čelarja, da se je lotil iskanja knjige in snemanja doku-

mentarnega filma. Sledenje izgubljenemu bibliji, kakor ga opisuje dokumentarec z naslovom Hitlerjeva biblija, se je začelo v arhivih Udbe in se nadaljevalo v NUK-u, arhivu Zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje ter brskanju po dokaj neznanim fondu bogate nacistične literature, ki jo še vedno hranijo v arhivih Inštituta za novejšo zgodovino.

Knjige nikoli niso našli in Janovih trditev neizpodbitno niso mogli dokazati, čeprav ustvarjalci filma, scenarist in režiserja Miha Čelar ter producent Tomaž Grubar zaradi številnih posrednih dokazov verjamejo, da je v resnici obstajala.

Filmska zgodba igrano dokumentarnega filma, v katerem nastopajo tudi nekateri gorenjski ljubiteljski igralci, je rekonstrukcija Janovega obveščevalskega dnevnika in raziskovalno-dokumentarna pripoved o iskanju izginule knjige.

Natančna škoda še ni izračunana

Kolikšno škodo so utrpeli zaradi izstopa občine Medvode iz projekta Gorki, v Šenčurju še ne vedo, v Kranju pa so informativno izračunali, da naj bi je bilo okoli 240 tisoč evrov.

SIMON ŠUBIČ

Kranj - Mestna občina Kranj naj bi zaradi nenadnega izstopa občine Medvode iz projekta Gorki utrpela približno 240 tisoč evrov škode, medtem ko v občini Šenčur nastalo škodo še vedno izračunavajo. V vsakem primeru pa bosta obe občini od Medvod zahtevali primerno odškodnino, ker se je enostransko odpovedala sodelovanju pri gradnji skupne kanalizacije s čistilno napravo v Smledniku.

"Dvesto štirideset tisoč evrov je zgolj informativen izračun oziroma naša predvidena škoda," je pojasnil kranjski podžupan **Bojan Homan**, pristojen za področje komunalne infrastrukture. Po Homanovih besedah kranjska občina odškodnine ne želi izterjati po sodni poti, temveč si prizadevajo za ustrezno poravnavo z Medvodami. "Dejstvo pa je, da nam je zaradi izstopa Medvod iz Gorkija nastala precejšnja škoda. Ne nazadnje sedaj za gradnjo kanalizacije v naselju Hrastje ne moremo kandidirati za evropska sredstva, temveč bo morala občina zanj poiskati izključno

lastna sredstva. Projekt zaradi nenadne odpovedi Medvod tudi ni več uresničljiv do leta 2015," ugotavlja Homan. Odločitev o tem, ali bosta občini Kranj in Šenčur proti Medvodam z zahtevo po povrnitvi nastale škode nastopali skupaj ali vsaka zase, še ni bila sprejeta, je še dodal.

Šenčurski župan **Miro Kozelj** pravi, da nastalo škodo še izračunavajo. "Škoda ni samo finančne narave, utrpeli smo namreč tudi precejšnjo izgubo časa. Za naknadno uvrstitev čistilne naprave Trboje, ki bo nadomestila lokacijo Smlednik, v novi občinski prostorski načrt bomo potrebovali najmanj leto dni," pravi Kozelj, ki si prizadeva, da bi na novo čistilno napravo Trboje priključili tudi vasi z desnega brega Save. A to zna biti tudi račun brez krčmarja, saj menda v Mestni občini Kranj razmišljajo, da bi kanalizacijo teh vasi prek Medvod priključili na ljubljansko čistilno napravo.

Na občini Medvode morebitnih odškodninskih zahtevkov Kranja in Šenčurja za *Gorenjski glas* ne želijo komentirati, dokler jih dejansko ne prejmejo.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Ana Hartman, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubič, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Matjaž Gregorič, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IloverStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grego Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,50 EUR, letna naročnina 2011: 156,00 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5%; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Z Občino ali brez nje?

Občinski svetniki sicer podpirajo Razvojni center Jesenice, a se sprašujejo, zakaj mora skoraj pol milijona evrov zagotoviti občinski proračun.

URŠA PETERNEL

Jesenice - Občina Jesenice se je novembra lani skupaj z osmimi partnerji prijavila na razpis Evropskega sklada za regionalni razvoj s projektom Razvojni center Jesenice, v katerem naj bi mladi strokovnjaki razvijali nove materiale in tehnologije. Na razpisu so bili uspešni, a da bodo lahko prejeli sedem milijonov evrov evropskega denarja, morajo najprej ustanoviti posebno podjetje in podpisati družbeno pogodbo. Pri tem naj bi Občina Jesenice zagotovila 48 tisoč evrov ustanovnega kapitala, do leta 2013 pa še skoraj 414 tisoč evrov za vlaganje v prostore, obnovo in opremo. Vstop Občine Jesenice v družbo bi morali na seji prejšnji teden potrditi občinski svetniki, a tega niso storili. Menili so, da je bil projekt preslabo predstavljen in da je gradivo pomanjkljivo, saj o vlaganju skoraj pol milijona evrov proračunskega denarja ne morejo odločati na osnovi zgolj ene tipkane strani gradiva. Poudarili so, da ne nasprotujejo ustano-

vitvi centra, v sklopu katerega naj bi mlada, visokotehnološka podjetja razvijala inovativne tehnologije, izdelke in storitve. Obenem pa se niso strinjali, da bi Občina Jesenice iz proračuna morala zagotoviti pol milijona evrov za projekt. Na seji je bilo slišati tudi opozorilo, da je boniteta sodelujočih podjetij slaba in da so nekatera podjetja milijonsko zadolžena. Kot je opozoril občinski svetnik **Boris Bregant**, morajo vse postopke speljati do konca junija, sicer bo projekt propadel, saj ne bodo dobili evropskega denarja. Kljub temu je večina občinskih svetnikov menila, da odločitve ne bodo sprejemali pod pritiskom, zato so sklenili, da bodo o sodelovanju občine v projektu odločali na izredni seji. Na njej naj bi dobili tudi obširno gradivo in odgovore na vsa odprta vprašanja glede projekta, v sklopu katerega naj bi nastalo vsaj deset novih podjetij, prijavljenih naj bi bilo vsaj deset pravic intelektualne lastnine, število zaposlenih na projektu pa naj bi se povečalo za petdeset.

MOJSTRANA

Otroci iz Mojstrane v kranjskogorski vrtec

Eden od vrtcev, kjer je vpis otrok za novo šolsko leto večji od prostorskih možnosti, je vrtec pri osnovni šoli v Mojstrani. Starši so vpisali kar 32 otrok, sprejeli pa jih bodo lahko le osemnajst, saj nimajo možnosti za prostorsko širitev vrtca. Kot je povedal ravnatelj mojstranske osnovne šole **Emil Brezavšček**, so v sodelovanju z občino skušali najti rešitev za štirinajst malčkov, za katere ne bo prostora v Mojstrani. Tako bo občina financirala odprtje dodatnega oddelka v vrtcu v Kranjski Gori. O tem, kateri otroci so bili sprejeti v Mojstrani in katere bodo preusmerili v Kranjsko Goro, bodo starše obvestili v teh dneh, sezname pa pripravlja komisija na osnovi pravilnika in točkovanja. Rešitev je časna, pripravljene so namreč načrti širitve mojstranskega vrtca, saj so tudi naslednje generacije otrok zelo močne. **U. P.**

Blejski grad praznoval tisoč let

Srednjeveške predstave, italijanske gondole, briksenska godba in veličasten ognjemet so zaznamovali tisočletnico prve pisne omembe Blejskega gradu.

MARJANA AHAČIČ

Bled - Blejski grad, pred tisočletjem upravno središče briksenske zemljiške posesti na Gorenjskem, je bil prvič omenjen v darilni listini, ki nosi datum 22. maj 1011. Z njo je nemški kralj Henrik II. grad, ki se je takrat imenoval Castellum Veldes, podaril briksenskemu škofu Adelberonu.

Preteklo nedeljo, natančno tisočletje za tem, so na Bledu ob tem izjemnem jubileju pripravili bogato praznovanje. Začelo se je že dan prej, v soboto, s prireditvami na gradu, na promenadi in na jezeru. Večer je zaključil veličasten ognjemet z osvetljenega gradu. Ves konec tedna so na jezeru gostili beneške gondole in caroline iz italijanske občine Mirafiori, ki so obiskovalce po jezeru vozile tudi v času ognjemeta v soboto malo po deseti zvečer.

ŠKOFJA LOKA

Oder mladih

Jutri ob 18. uri bo na Mestnem trgu prireditev Oder mladih. Pripravljajo ga četrtič, letos poteka pod naslovom Ljubezem-prijateljstvo, Ti in jaz. Občina dogodek pripravlja v sodelovanju z osnovnimi šolami Cvetka Golarja, Ivana Groharja, Jela Janežiča in Škofja Loka - Mesto. Namen prireditve je predstaviti dogajanje na šolah javnosti in jih povezati v skupnem projektu. Predstavili se bodo plesalci, pevski zbori, folklorne skupine, igralci dramskih krožkov in gimnazijski band The Nipple People. **D. Ž.**

Igralska skupina Viteza Gašperja Lambergarja je na zgornjem dvorišču Blejskega gradu prikazala srednjeveško upodobitev Kralj Matjaž in Alenčica. / Foto: Gorazd Kavčič

V nedeljo je na zgornjem dvorišču gradu začela igrati godba na pihala iz Brixna, številne prireditve na gradu in ob jezeru pa so se vrstile vse do poznega popoldneva. Obiskovalce

je posebej navdušila skupina Viteza Gašperja Lambergarja, ki deluje že več kot dvajset let, v letošnjem slavnostnem letu pa premierno uprizarja srednjeveško upodobitev Kralj

Matjaž in Alenčica. Navdušeni so bili tudi nad gostujočimi srednjeveškimi gondolami, ki so jih nekoč uporabljali za prevoz svežega sadja in zelenjave v Benetke.

Posebno doživetje Bohinja

Konec tedna se je v Bohinju začel že peti Festival alpskega cvetja. Med varovanjem narave in ekonomsko uspešnostjo.

MARJANA AHAČIČ

Bohinjska Bistrica - Štirinajstdnevni mednarodni festival alpskega cvetja, ki se je ta konec tedna začel v Bohinju, je s pestrim programom ponudil posebno doživetje Bohinja in njegove narave prav v času, ko se tam razcveta največ samoniklega cvetja. Letošnji festival poleg vsakoletnih botaničnih izletov, ki so osnova prireditve, ponuja še številne druge dogodke: delavnice, kulturne prireditve, strokovno konferenco in vsakodnevne vodene botanične izlete. Kot pravi direktor Turizma Bohinj **Klemen Langus**, je festival, ki v prvi vrsti temelji na spoštovanju narave, v petih letih prerasel v mnogo več kot zgolj spoznavanje alpskega cvetja, vodenje botaničnih izletov ter razkrivanje skrivnih rastišč redkega alpskega cvetja. "S soorganizacijo Triglavskega narodnega parka in vse bolj ključnega sodelovanja Osnovne šole dr. Janeza Mencingerja, Vrta Bohinj in številnih lokalnih društev in organizacij je festival postal zanimiv za širšo skupino gostov, ki jih mogoče celo bolj kot cvetlice zanima aktivno in doživetij polno

Festival se je pretekli konec tedna začel z otroškim vikendom za naslovom U Konc' sveta so pravljice doma.

preživljanje časa v naravi." Kot še pravi Langus, je vodilo bohinjanskega turizma pri pripravi vse bolj odmevne prireditve potreba po tem, da Bohinj resnično postane "zeleno" turistična destinacija. "Turizem vedno potrebuje sveže in nove ideje, povezane predvsem z dogodki. Potrebuje odgovor na vprašanje, kako podaljšati turistično sezono, kako povečati število nočitev, kako povezati lokalno ekonomijo in kako dejansko ustvariti nekaj, kar bo prijazno okolju in obenem ekonomsko uspešno."

Festival podpirata tako občina Bohinj kot Triglavski narodni park. "V zadnjem letu se v tem času povečuje

število nočitev, kar je spodbudno. Festival prinaša del turistične ponudbe, po drugi strani pa opozarja obiskovalce, da so v območju izjemne naravne krajine, v katerem morajo poiskati vrednote, ki jih ta prostor ponuja," pravi župan Bohinja **Franč Kramar**. Tudi **Martin Šolar**, direktor Triglavskega narodnega parka, podpira tovrstno dejavnost. "Festival cvetja s svojim programom in aktivnostmi podpira ravno take vrste dejavnosti, ki jih z veseljem sprejemamo tudi v Triglavskem narodnem parku. Turizem, ki je sicer podrejen varstvu in mora biti trajnostno usmerjen, pa je del ciljev narodnega parka."

Super ugoden oddih na Otočcu
do 30. 6. 2011

2x polpenzion v dvoposteljni sobi Hotela Šport**** • **kopanje** v Termah Šmarješke (4 km) in Dolenjske Toplice (20 km) • 1x **ročna masaža** (30 min.) za 2 osebi • vstop v savne in fitness v Športnem centru Otočec • celodnevni **najem kolesa** za 2 osebi • plesni večer (pet. ali sob.)

AKCIJA: cena za 2 osebi za 2 dni ... 292,00 EUR 129,00 EUR

Popusti za otroke: do 4. leta - gratis, od 4. do 12. leta - 50 % popust (v sobi z dvema odraslima).

T: 07/ 38 48 600; E: booking.otocec@terme-krka.si
www.hoteli-otocec.si

TERME KRKA
hoteli otočec

S podjetništvom nad krizo

Teden obrti in podjetništva na Škofjeloškem se bo v soboto zaključil s predstavitvijo dejavnosti na Mestnem trgu. Podjetništvo na Škofjeloškem blaži posledice krize in brezposelnost.

BOŠTJAN BOGATAJ

Škofja Loka - "Z dnevi obrti in podjetništva na Škofjeloškem ponujamo vse več vsebine," o pomenu obrti namenjenega tedna pravi Rok Šimenc, direktor Razvojne agencije Sora. Poleg sobotne tržnice, na njej bo svoje delo predstavilo vsaj 60 obrtnikov, je zelo odmevno tudi predavanje o retoriki Boštjana Romiha.

Na Škofjeloškem velja trend ustanavljanja novih gospodarskih družb, večina je enoosebnih ali samostoj-

nih podjetnikov, kdub krizi in posledični likvidaciji nekaterih družb pa jih je danes več kot pred krizo. "Tudi naše članstvo raste, saj tako brezposelni poskušajo najti svojo pot. To cenimo, saj gre za bistveno težjo pot kot pa čakati z državno pomočjo na delo," dodaja Milan Hafner, predsednik Območne obrtno-podjetniške zbornice Škofja Loka. V zbornici so zelo ponosni na že kar tretji naslov (od devetih) obrtnik leta, ki ga je pred dnevi prejel Boris Mesec s podjetjem Mebor.

V zadnjih dvajsetih letih je iz malih podjetnikov zraslo veliko uspešnih družb: Polycrom, Sibo, Laboratorij Lotrič, Ika, Difa, Mizarstvo Jerzeršek, Mesarstvo Oblak, Alpmetal, Int, Mebor, prevozniki Habjan, Jurčič in Sečnikin številni drugi. Naloga občin je, da gospodarstvu in podjetnikom nudijo možnost za razvoj, da se iz kleti in domačih hiš lahko preselijo. "Mi smo odprli cono v Todražu in Dobju, ko bo treba, bomo pripravili še cono v Poljanah," pravi gorenjevaško-poljanski župan Milan

Čadež, škofjeloški kolega Miha Ješe pa, da je treba najprej izkoristiti obstoječi prostor (Jelovica, LTH), na voljo so zemljišča na Trati.

Župana stavi tudi na razvoj dopolnilnih dejavnosti na kmetijah, saj ta prinašajo izdelke in pridelke z najvišjo dodano vrednostjo. "Veste, na našem koncu krize ne čutimo tako zelo kot drugod po Sloveniji, saj imamo marjive, pridne, samoiniciativne in iznajdljive prebivalce," je še povedal Čadež, Ješe pa dodal: "In tudi obrtnika leta. Čestitke."

Odlična razstava, dobra energija

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič - V Paviljonu NOB so v sredo odprli prodajno razstavo slik varovancev Varstveno delovnega centra (VDC) Kranj, enote Tržič, ki so ustvarjali pod mentorstvom slikarja Vinke Hlebša. "V VDC Kranj ne izvajamo samo vsebin, ki so predpisane z zakonom, ampak dajemo velik poudarek tudi vsebinam za dvig kakovosti

stavi, je samo del vsega, kar so ustvarili," je dejal **Vinko Hlebš**, ki je z udeleženci izobraževanja imel štiriindvajset srečan. Umetniki - razstavljalci, kot je bilo slišati ob odprtju, so prejeli tudi potrdila o izobraževanju v programu Moj korak, ki ga je izvedla Ljudska univerza Tržič ob sodelovanju z VDC Kranj, enoto Tržič, in Kulturnim društvom tržiških likovnikov in ob fi-

Foto: Tina Dol

Dvorana ostaja na svojem mestu

◀ 1. stran

"Sprva je bilo sicer predvideno, da naj bi ledeno dvorano do leta 2017 preselili na novo lokacijo, po sedanjih načrtih naj bi se ledena dvorana ohranila na tem mestu, poleg športnih dejavnosti naj bi bila namenjena kulturni, trgovski in gostinski dejavnosti. Pri tem seveda ne gre za nadomestitev te dvorane s trgovskim centrom," tudi pojasnjuje Borut Ulčar, župan Mohor Bogataj pa oporeka tudi informacijam o neupravičenih poravnava, ki naj bi jih plačala ali jih namerava plačati kranjska občina.

"Glede pravnih zadev in poravnav smo v zadnjem času v časopisih zasledili kar nekaj prispevkov. Glede poravnave s Stanovanjsko zadrugo Gorenjske naj povem, da je bila poravnava v korist MO Kranj, saj smo namesto dobrega milijona evrov plačali dobrih šeststo tisoč evrov. Glede poravnave dodatnih stroškov oziroma zahtevka IC Doma po blizu dveh milijonih evrov naj povem, da smo se z IC Domom dogovorili, da izberemo dva skupna izvedenca, enega za področje pravne in enega za področje gradbene stroke. Dala bosta poročilo o tem, ali je poravnava upravičena ali ne oziroma v kakšnem znesku," je tudi povedal župan Bogataj in dodal, da je eden od pravnih postopkov, ki ga prav tako skušajo rešiti, poravnava z Dimnikarstvom Dovrtel. "Zadeva se vleče že vrsto let, začel je postopek mediacije in zadeve še ne morem dokončno

Vodstvo kranjske občine na čelu z županom Mohorjem Bogatajem in direktorjem občinske uprave Mitjem Herakom zavrača vse obtožbe o sumljivih poravnava.

pojasniti. V vsakem primeru bo občinska uprava delala na tem, da bo MO Kranj poravnave končala s čim nižjimi zneski," je še dodal župan Mohor Bogataj.

Ker je prejšnji teden nekdanji direktor občinske uprave **Aleš Sladojevič** na posebni tiskovni konferenci novinarjem predstavil pogodbe, zaradi katerih je bil s strani sedanje občinske uprave podan sum kaznivega dejanja zoper odgovorne osebe prejšnje občinske uprave in hkrati povedal, da ne vidi vzrokov za sume kaznivih dejanj, je sedanji direktor občinske uprave **Mitja Herak** pojasnil tudi to. "Zaradi razlogov za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, je občina zoper določene osebe podala posamezne kazenske ovadbe na okrožno državno tožilstvo v Kranju. Mi ne govorimo o tem, da je kdorkoli storil kaznivo dejanje, ampak govorimo o razlogih za sum, da je bilo storjeno kaznivo dejanje. Ali je bilo ali ne, bodo presojali najprej organi pregona, organi odkrivanja in nazadnje sodišče," je povedal Mitja Herak, župan Mohor Bogataj pa je dodal še, da si želi, da bi skupaj z opozicijo bolj tvorno sodelovali pri delu občine.

ŽELEZNIKI

Gregor Habjan novi direktor zavoda Ratitovec?

Svet Javnega zavoda Ratitovec je za novega direktorja zavoda izbral 35-letnega **Gregorja Habjana** iz Selc, ki je ta čas zaposlen kot profesor športne vzgoje in specialnih predmetov v Zavodu za slepo in slabovidno mladino Ljubljana. Na razpis za direktorja zavoda Ratitovec, ki upravlja železnikarski plavalni bazen, muzej, športno dvorano in park ter dva lokala, se je sicer prijavilo deset kandidatov, sedem so jih povabili na razgovore. "Habjan je v svetu zavoda že osem let, zato pozna njegovo delovanje in tudi probleme," je izbiro utemeljil predsednik sveta zavoda **Uroš Šinkovec**. Soglasje k imenovanju Habjana za novega direktorja morata dati še komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanje ter občinski svet. Če ne bo zapletov, bo novi direktor s prvim septembrom zamenjal dosedanjo direktorico **Magdaleno Rejec** (tudi ta se je prijavila na razpis) in nastopil štiritletni mandat. "Delo direktorja bo zelo zahtevno in odgovorno, še vedno pa sem prepričan, da se zavod z vsemi objekti, ki jih upravlja in trži, lahko izkoplje iz rdečih števil in posluje s pozitivno ničlo. Menim, da bo kos tej nalogi," pravi župan Železnikov **Mihael Prevč A. H.**

življenja naših varovancev. Likovno izražanje je zelo pomembno, Vinko Hlebš pa je dobrotnik, ki v našo tržiško enoto prihaja že leta. Pomembno je tudi povezovanje z lokalnim okoljem," je povedala direktorica VDC Kranj **Mirjana Česen**. "Deset let mineva, kar hodim v VDC. To, kar vidite na raz-

nančni podpori pristojnega ministrstva. Odprtja se je udeležila tudi tržiška podžupanja **Andreja Potočnik**, ki je v knjigo visov zapisala: "Odlična razstava, dobra energija, veliko prijateljstva." Razstava bo na ogled do 26. maja; v torek in sredo med 15. in 18. uro ter v četrtek od 10. do 13. ure.

DVOREC JELEN

RAZKOŠJE V OBJEMU TRADICIJE

Izkusite dovršenost bivanja, ki združuje udobje najodličnejših sodobnih materialov z avtentičnim šarmom starega jedra Kranja.

Investitor:
ELEKTROSERVIS
Elektroservis, d.d., Dobrava 6, 1286 Trzin

WWW.DVOREC-JELEN.SI TEL: 01 5680 173 INFO@DVOREC-JELEN.SI

LJUBLJANA

Planinska zveza Slovenije brez novega statuta

Člani Planinske zveze Slovenije so na nedavni redni skupščini obravnavali tudi predlog novega statuta, ki pa kljub predhodnemu usklajevanju in predstavitvi na vseh planinskih društvih ni bil sprejet. Kot so povedali na zvezi, bi prenovljeni statut planincem, planinskim društvom, meddruštvenim odborom planinskih društev in planinski zvezi kot taki prinesel precej dobrih rešitev pri delovanju, napredku in razvoju. "Žal določeni predstavniki planinskih društev svojega nestrinjanja z zelenimi pozitivnimi spremembami, uvedenimi v predlog novega Statuta PZS, niso izrazili samo z besedami, ampak tudi s protestnim odhodom s skupščine. Skupščino je zapustilo 33 predstavnikov planinskih društev, zato skupščina ni bila več sklepčna in preostali o novem statutu niso mogli glasovati," je nastali zaplet opisala predstavnica za stike z javnostjo PZS **Zdenka Mihelič** in dodala, da naj bi bil kamen spotike predvsem predlog sestave Upravnega odbora PZS, ki naj bi v predlaganem statutu štel več voljenih članov kot doslej. Delo PZS sicer s tem nesoglasjem ni ogroženo, saj so na skupščini sprejeli tako poročilo za leto 2010 kot program dela za 2012. **J. P.**

MENGEŠ

Športna dvorana še v tem mandatu

Mengšani so kljub večletnim prizadevanjem, napovedim in obljubam še vedno brez tako zelene športne dvorane in kar nekaj časa bo, kot kaže, še minilo do začetka gradnje. "Občina je pred dnevi Upravno enoto Domžale zaprosila za podaljšanje postopkov za izdajo gradbenega dovoljenja, saj že skoraj pol leta čakamo na soglasje Arso. Če tega ne bo v naslednjih dveh mesecih, bomo morali celotno do sedaj zbrano dokumentacijo za izdajo gradbenega dovoljenja pridobiti znova. Športne dvorane imajo že vse občine okoli nas, le v Mengšu smo še vedno brez nje, a kljub vsemu sem prepričan, da se bo gradnja začela še v tem mandatu," je razočaran, a optimističen župan Franc Jerič. Športna dvorana je sicer zasnovana nizkoenergetsko, imela bo tribune s šeststo sedeži, sicer pa bo v njej prostora za 1300 obiskovalcev. **J. P.**

Prizidek k vrtcu Gobica

Občina Mengeš je za povečanje vrtca namenila kar milijon evrov, a nove kapacitete bodo zadostovale za leto ali dve.

JASNA PALADIN

Mengeš - Letošnji občinski praznik občine Mengeš, ki ga praznujejo 29. maja, na rojstni dan rojaka Janeza Trdine, bodo zaznamovale številne prireditve, med drugim tudi slovesno odprtje dveh pomembnih investicij: prenovljene komunalne infrastrukture v Topolah in odprtje prizidka k Vrtcu Mengeš - enoti Gobica.

Gradnja 855 kvadratnih metrov velikega prizidka k vrtcu se je začela v lanskem juliju, potem ko so bile opravljene zahtevane arheološke raziskave tega območja. Objekt je v osmih mesecih zgradilo Cestno podjetje Kranj skupaj s podizvajalcem Gradbenim podjetjem Tržič, v prizidku pa je šest novih igralnic z vsemi potrebnimi pomožnimi prostori, večnamenski prostor ter prostori za vodstvo vrtca. Poleg prizidka so urejeni tudi otroško igrišče, vhod in parkirišča ob Šolski ulici. Vred-

V prizidku vrtca Gobica je urejenih šest novih igralnic.

nost vseh del je ocenjena na milijon evrov, investicijo pa je v celoti financirala Občina Mengeš, ki je v ta namen najela tudi posojilo v višini šeststo tisočakov.

"V 21 skupin, kolikor jih imamo trenutno v menge-

ških vrtcih, je bilo vključenih 372 otrok, novi prizidek pa bo prostorsko stisko v predšolski vzgoji rešil le za kako leto ali dve, zato na občini intenzivno nadaljujemo reševanje te problematike. V pripravi je tudi grad-

nja zasebnega vrtca, ki bo stal v neposredni bližini Vrtca Gobica in že ima gradbeno dovoljenje, občina pa bo pri tem sodelovala s podelitvijo koncesije ali najemom prostorov," je povedal župan **Franc Jerič**.

Motoristov dež ni pregnal

VILMA STANOVNIK

Besnica - Motoristi iz različnih koncev Evrope radi prihajajo na Gorenjsko, da se pri nas dobro počutijo, pa jim zadnja leta omogočajo člani Moto kluba Raubritter iz Besnice, ki so minuli konec tedna pripravili že 8. mednarodno srečanje. "Sami redno hodimo na srečanja v tujino, prijatelji motoristi iz vseh koncev Evrope pa radi pridejo k nam. Tudi letos je več tujih motoristov kot Slovencev, žal pa nam je ravno na vrhuncu srečanja zagodel dež. Toda motoristi smo vajeni biti tudi mokri,"

Sredi vroče sobote se je v Besnici vsul dež, vmes je padala celo toča, vse skupaj pa ni pregnalo motoristov.

je povedal predsednik MK Raubritter **Robert Knific**, ki je skupaj z drugimi trinajsti-

mi člani kluba in prijatelji poskrbel za prijetno, čeprav malce mokro druženje.

PRAZNIK GLASBE IN VESELJA
PREDDVOR 2011

PETEK, 27. maja ob 21. uri:
POP DESIGN

SOBOTA, 28. maja ob 8. uri
GLASBENI POHOD NA SV. JAKOB
ob 20. uri:
NAVIHANKE - ANS. SAŠA AVSENIKA
TRIGLAVSKI MUZIKANTI

NEDELJA, 29. maja ob 17. uri:
PREDIZBOR ZA PTUJSKI FESTIVAL

SAVA
HOTELS & RESORTS

MAJSKA PRAVLJICA
15. maj 2011–31. maj 2011

Paket vključuje:

- 2-, 3-, 4- in 7-krat polpenzion
- neomejeno kopanje
- 1-krat vstop v svet savn ob najmanj 3-dnevnem bivanju
- kopalni plašč v sobi
- bogat animacijski program
- možnost celodnevnega kopanja na dan odhoda

Cena v EUR velja na osebo v dvoposteljni sobi in vključuje DDV.

Nastanitev/Termin	2 prenočitvi	3 prenočitve	4 prenočitve	7 prenočitev
Hotel Zeleni gaj***	118	165	208	359
Hotelsko naselje Zeleni gaj***	106	135	180	312

Terme Banovci
T: 02 513 14 00
www.terme-banovci.si

Svetlik odprl nove prostore

Minister Ivan Svetlik je v petek odprl nove prostore kranjske območne službe Zavoda RS za zaposlovanje.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Odprtje novih prostorov Območne službe Kranj je njena direktorica **Dragica Ribnikar** opisala kot praznik, saj lahko končno delajo skupaj, ponudijo vse storitve na enem mestu, končno so pridobili tudi prostore za skupinsko delo. "S selitvijo v Dolnov bomo bolj učinkoviti in bolj zadovoljili stranke," je še povedala Ribnikarjeva, minister za delo Ivan Svetlik pa je zadovoljen, da ima v predferendumskem času tudi kako prijetno dolžnost.

"Kaže, da počasi le izhajamo iz krize, saj se izvoz in naročila povečujejo, tudi brezposelnost v zadnjih mesecih pada, še vedno pa žal šepa v gradbeništvu," je povedal minister in dodal še, da v Sloveniji izgubljam predvsem manj zahtevna delovna mesta, ki izginjajo ali pa se

Dragica Ribnikar v družbi ministra Ivana Svetlika in predhodnice, sedaj pa generalne direktorice Lučke Žižek

selijo, kar po njegovem ni nujno najslabše: "Ne želimo si delovnih mest, pri katerih bi konkurirali zgolj z nizko ceno delovne sile."

"Novi prostori so pomembni za ves zavod, saj bomo le tako lahko izvajali koncept dela za brezposelne,

kot smo si ga zastavili," je ob odprtju povedala Lučka Žižek, direktorica Zavoda za zaposlovanje, ki jo zaposleni v kranjski območni službi pa tudi drugi Gorenjci dobro poznajo, saj je bila vrsto let na čelu te službe, z brezposelnimi pa se ukvarja že 21

let. Na 1500 kvadratnih metrih v centru Dolnov sedaj deluje vodstvo Območne službe Kranj, Urad za delo Kranj, oddelek programov aktivne politike zaposlovanja, oddelek za socialno varnost ter Center za informiranje in poklicno svetovanje in Zaposlitveni kotiček.

Konec aprila je bilo na Gorenjskem 8035 brezposelnih, v prvih štirih mesecih je delo dobilo 2951 oseb (odjavilo se jih je še več), delodajalci so prijavili 4487 prostih delovnih mest. Med brezposelnimi je več moških, kar 44 odstotkov jih je starejših od petdeset let, več kot tretjina jih je brez dela več kot eno leto. "Prostore imate urejene, boljših plač in novih sodelavcev pa ne bo. Če boste delali bolje in verjeli v svoje delo, bo to dovolj," je še nekaj besed zaposlenim namenil minister Svetlik.

Hitrega okrevanja ni pričakovati

Podjetja so preveč odvisna od bančnih posojil, banke pa od tujih finančnih virov.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Banka Slovenije je v petek predstavila poročilo o finančni stabilnosti za leto 2010. Kot je v sklepne ugotovitve zapisal guverner **Marko Kranjec**, visoka odvisnost podjetij od bančnih posojil in njihova prezadolženost ter visoka odvisnost bank od tujih finančnih virov in nelikviden domač kapitalisti trg vplivajo na nizko in nestabilno gospodarsko rast, ki ne obeta hitrega okrevanja. Lansko 1,2-odstotno gospodarsko rast sta spodbudili tuje povpraševanje ter obnavljanje zalog, ne pa naraščanje investicij. Njihov delež v bruto domačem proizvodu se je v kriznem obdobju zmanjšal skoraj za tretjino.

Slovenski bančni sistem je stabilen, vendar občuti posledice slabih gospodarskih razmer. Banke so se prvič po sedemnajstih letih soočile s

Kapitalska ustreznost slovenskih bank je v primerjavi s povprečjem primerljivih bank Evropske unije nizka, pri tem pa so se lani kazalniki poslabšali samo v skupini velikih domačih bank.

NFD 1 se bo preoblikoval v vzajemni sklad

Delničarji bodo za delnice investicijske družbe prejeli enako število točk vzajemnega sklada.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - NFD 1 se bo še kot zadnja investicijska družba v Sloveniji preoblikoval v vzajemni sklad. Skupščina delničarjev družbe je na seji prejšnji ponedeljek o tem že sprejela vse potrebne sklepe. Družba bo po zaključku preoblikovanja celotno premoženje skupaj z vsemi obveznostmi prenesla na vzajemni sklad NFD 1 Delniški, delničarji (vseh je 31 tisoč) pa bodo za vsako delnico prejeli eno točko vzajemnega sklada. Vrednost točke bo precej višja, kot je zdaj vrednost delnice na borzi. V petek je bila delnica vredna nekaj manj kot 63 centov, vrednost točke vzajemnega sklada naj bi bila ob preoblikovanju enaka knjigovodski vrednosti, ta je, na primer, v petek znašala 82

Marko Kranjec, guverner Banke Slovenije

krčenjem finančnega posredništva. Stroški financiranja se zvišujejo, to se bo v prihodnje še bolj kot lani pokazalo v zviševanju posojilnih obrestnih mer oz. v pristikih po racionalizaciji poslovanja bank. Kreditno tveganje se je še okrepilo. Nedonosne terjatve in zamude pri plačilih niso omejene le na gradbeništvo in holdinge, dolgotrajnost gospodarske krize se odraža tudi v vse slabši plačilni disciplini in poslabševanju poslovanja v trgovini ter v strokovni in poslovni dejavnosti. V zadnjem obdobju se poslabšuje tudi kreditni portfelj malih in srednje velikih podjetij, do katerih so nadpovprečno izpostavljene majhne domače banke.

Gorenjska na repu uspešnosti

1. stran

Izguba na Gorenjskem pa je kar za 2,8-krat višja kot leto prej! "Končni rezultat krojijo velike družbe, čeprav jih je odstotkovno najmanj, Gorenjsko pa postavljajo na mesto največjega izgubaša v Sloveniji, ki negativno vpliva na gospodarstvo v Sloveniji," pravi vodja kranjskega Ajpeša. Kazalnik čiste dobičkonosnosti skupnih prihodkov pa izdaja, da so družbe na Gorenjskem na sto evrov skupnih prihodkov ustvarile 4,4 evra čiste izgube (v državi 0,3 evra čiste izgube).

Povprečna mesečna plača na zaposlenega je na Gorenjskem znašala 1345 evrov (v Sloveniji 1373 evrov) in bila za 4,6 odstotka višja kot leto prej. Neto dodana vrednost se je na Gorenjskem poveča-

la za devet odstotkov, kar Gorenjsko uvršča na četrto mesto med slovenskimi regijami. Dodana vrednost na zaposlenega znaša 32.500 evrov ali sedem odstotkov več kot v letu 2009, v Sloveniji pa je znašala 36 tisoč evrov. Najpomembnejše področje po številu zaposlenih in vrednosti sredstev je bilo področje predelovalne dejavnosti (783 gospodarskih družb), kjer je bila zaposlena skoraj polovica vseh delavcev.

Gospodarske rezultate so pokomentirali tudi člani novega upravnega odbora Območne zbornice za Gorenjsko, ki so se zbrali na prvi seji. Bojan Luskovec, predsednik uprave Elektra Gorenjske, meni, da ni vse tako črno: "Takšno stanje imamo na račun treh gospodarskih družb, sicer gre Gorenjski

bolje." Metod Zaplotnik, finančni direktor Iskratela, pravi, da imajo morda velika podjetja prevelik vpliv na gospodarstvo: "Ni prav, da tri podjetja vse poslovanje obrnejo v minus." Z njima se je strinjal tudi Miro Pinterič, direktor loškega Šeširja: "Ni vse tako črno in verjamem, da bo že letos veliko bolje."

Na konstitutivni seji so Pinteriča člani upravnega odbora znova potrdili za predsednika, tokrat že v četrtem mandatu, čeprav se je kandidaturi najprej upiral. Stari/novi člani upravnega odbora so znova potrdili tudi podpredsednika Zaplotnika in Bernardo Jurca (Sconto), Jadranki Švarc, direktorici Območne zbornice za Gorenjsko, pa nov mandat (spomnimo, da bodo novega predsednika GZS izbi-

rali jutri, med kandidati pa je tudi Gorenjka Mariana Rebernik, direktorica Ato-tech Slovenija).

Območna zbornica za Gorenjsko je lani poslovala pozitivno, vendar se vse od uvedbe prostovoljnega članstva bori za pozitiven finančni rezultat. Temu primerno sta na zbornici danes le dve zaposleni, med najpomembnejše prihodke pa spada članarina. "Brez članstva se gospodarstva in zbornice ne bi slišalo. Čeprav se ga mnogi otepajo, pa vse, kar GZS naredi, naredi za celotno gospodarstvo," pravi direktorica Švarčeva. Danes ima Območna zbornica za Gorenjsko 790 članov, v dobrih časih jih je bilo 3800, med njimi pa niti tako velikih, kot sta na primer Elan in Peko.

Člani novega upravnega odbora Območne zbornice Gorenjske (od leve): Vojko Artač, Jurij Mežnaršič, Metod Zaplotnik, Iztok Stanonik, Slavko Kanalec, Bernarda Jurca, Stanislav Košnik, Jadranka Švarc, Miro Pinterič, Darko Vidakovič, Jožica Rejec, Aleš Ekar, Bojan Luskovec in Valentin Govekar. Manjkajo Miran Čurin, Franc Kuhar in Aleš Klement. / Foto: Gorazd Kavčič

Na Brdu največ damjakov

V ograjenem lovišču s posebnim namenom Brdo je največ damjakov, navadnih jelenov in muflonov.

CVETO ZAPLOTNIK

Predoslje - Del Gorenjskega lovsko upravljavskega območja je tudi lovišče s posebnim namenom Brdo, ki obsega 446 hektarjev lovne in 26 hektarjev nelovne površine in je tudi edino ograjeno lovišče v Sloveniji. Kot je razvidno iz letnega načrta, je v lovišču največ jelenov damjakov. Lani naj bi jih (vključno z izgubami) odstrelili 85, letošnji načrt predvideva odzvem 102 živali, pri tem pa je dopustno 10-odstotno odstopanje. Ocenjujejo, da je za lovišče primerno število okrog osemdeset damjakov, ob koncu lanskega leta naj bi jih bilo sto petdeset. Kar zadeva navadnega jelena, so jih lani sedem odstrelili, enega so našli poginulega. Ob koncu leta naj bi jih bilo v lovišču okoli petdeset, letošnji načrt

predvideva odstrel in izgube štirinajstih živali. V lovišču je prisotna tudi srnjad, vendar je je malo. Lani so odstrelili tri srne, letošnji načrt predvideva le odstrel živali na podpoprečni stopnji telesnega razvoja. Za popestritev lovišča in lovne ponudbe so v lovišče že v letu 2003/04 pripeljali prve muflone. Lani se je "čreda" zmanjšala za šest živali, od tega pet zaradi bolezni (metljavosti). Ob koncu lanskega leta naj bi jih bilo v lovišču dvanajst, za letos odstrela ne načrtujejo. Od preostale divjadi so v lovišču prisotne še lisice, jazbec, kune belice in zlatice, race mlakarice, šoje in sive vrane, ki pa lahko prehajajo skozi ograjo. Letos načrtujejo le odstrel dveh lisic, odstrel drugih živali pa le v primeru bolezni, oslabelosti in poškodovanosti.

KRIŽE

Vrtnarsko poljedelski krožek

Oddelek za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj bo v četrtek, 26. maja, z začetkom ob 9. uri pripravil na kmetiji Petra Jarca na Kriškem polju vrtnarsko poljedelski krožek, na katerem bodo predstavili najpogostejše težave pri pridelovanju kapusnic in solatnic, gnojenje z dušikom na osnovi analize N-min, pobiranje vzorcev tal za tovrstno analizo in aktualno problematiko pri pridelavi vrtnin in poljščin. Udeleženci, ki potrebujejo analizo N-min tudi zaradi dognovanja v okviru kmetijsko okoljskih ukrepov Integrirano vrtnarstvo in Integrirano poljedelstvo, naj vzorce tal odvzamejo na domačih njivah in naj jih prinesejo s sabo. Krožek bodo vodili Marija Kalan, Matjaž Meglič, Ana Ogorelec in Robert Golc. **C. Z.**

Rekordno število dobrot

Na razstavi Dobrote slovenskih kmeti so znak kakovosti prejeli tudi Tilka Bogataj, Andreja Jagodic, Andreja Bizant, Milan Brence, Darinka Korošec, Mihael Kosmač, Tone Šinkovec in Miha Golob.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - V Minoritskem samostanu na Ptujju se je v nedeljo končala štiridnevna prireditev Dobrote slovenskih kmetij. Kot je povedala vodja razstave **Terezija Meško** iz ptujskega kmetijsko gozdarskega zavoda, so kmetje in kmetice dali na ocenjevanje rekordno število prehranskih izdelkov (1369), rekordno pa je bilo tudi število nagrajenih izdelkov (1108). "Da je priznanje dobilo več kot tisoč iz-

sko podeželje ponuja proizvajalci. Kmetijski minister **Dejan Židan** si je ob tem zaželel, da bi bila takšna hrana, kot je bila predstavljena na razstavi, dostopna na vseh trgovskih policah v Sloveniji.

Znaki kakovosti

Na razstavi so poleg priznanj za vsako izmed trinajstih skupin prehranskih izdelkov podelili tudi znake kakovosti, to so najvišja priznanja za kmečke prehran-

šani kruh, **Karolina Smerkolj** iz Čepelj pri Lukovici za mešani kruh s semeni, **Marinka Rejc** iz Krnic pri Novakih za pirin kruh z drožmi, **Irena Skuber** z Zgornjega Jezerskega za šarkelj, **Olga Povšnar** iz Kokre za orehovo potico, **Danica Aljančič** iz Kovorja za orehovo potico, **Bernarda in Anton Skok** za velikončno orehovo potico, **Nežka Demšar** iz Krnic pri Novakih srebrno za rogljičke brez jajc in **Marija Hribar** iz Kališa pri Stahovici za krhke flancate.

Priznanja za krušne izdelke

Posebna komisija je v torek ocenila še krušne izdelke, tudi v tej skupini gorenjski kmetje in kmetice niso ostali praznih rok. Zlato pri-

Miha Golob je dobil znak kakovosti za pasterizirano papriko (filete). / Foto: Jasna Paladin

delkov, ne preseneča, saj je to tudi posledica načina dela ocenjevalnih komisij, ki vsem sodelujočim na razstavi posredujejo pripombe in predloge za izboljšanje kakovosti izdelkov," je dejala Meškova. V kmetijsko gozdarski zbornici podpirajo organiziranje takšne razstave, ki je po besedah direktorja **Igorja Hrovatiča** priložnost za prikaz bogate izbire izdelkov, ki jih sloven-

ske izdelke, ki so na razstavi trikrat zapored dobili zlato priznanje. Skupno so podelili 59 priznanj, z Gorenjske so jih prejeli **Tilka Bogataj** iz Gorenje vasi za tri izdelke - kislo kravje mleko, sir Tilen in sir Pretovč, **Andreja Jagodic** s Police pri Naklem za sadni (borovničev) jogurt, **Milan Brence** iz Gorenje vasi za sir Kosec, **Darinka Korošec** z Gorjuš za sladko skuto, **Andreja Bizant** iz

Andreja Jagodic je prejela znak kakovosti za borovničev sadni jogurt. / Foto: Gorazd Kavčič

znanje so prejeli **Greta Zlate** iz Praš za pirin kruh, **Urška Šranc** z Belce za Lešnkov kruh, **Bernardka Hribar** iz Kališa pri Stahovici za buhteljne, **Mateja Perko** iz Kokre za orehovo potico, **Slavka Šinkovec** z Zgornjega Jezerskega za slane kvašene rogljičke ter **Bernarda in Anton Skok** z Loke pri Mengšu za "tavahke" mengeške flancate. Srebrno priznanje so prejeli **Greta Zlate** za ajdov me-

Bronasto priznanje so prejeli **Alenka Oblak** iz Bukovega Vrha nad Visokim za pšenični mešani kruh, **Ana Arh** iz Mač za pšenični kruh s semeni, **Ivanka Kocijančič** s Katarije pri Moravčah za krompirjev kruh, **Anton Verlič** iz Smlednika za pšenični polbeli in za pšenični polnozrnat kruh, **Bernardka Hribar** za orehove rogljičke in **Karolina Smerkolj** za pirine piškote in krofe.

Radio Triglav
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Cufarja 4, Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Gorenjski Glas

Srečanje Sosed/Nachbar

V soboto, 28. maja, vas vabimo na srečanje Sosed/Nachbar, ki ga bomo združili s 3. Glasbenim pohodom na Sv. Jakob nad Preddvorom.

Petdesetim naročnikom Gorenjskega glasa, ki se boste na pohod prijavili pri nas, bomo zagotovili brezplačno startnino, ki sicer znaša 7 evrov. V startnino je všteta pogostitev na postojankah na poti do vrha z živo glasbo, topli obrok s pijačo ob vrnitvi na prireditveni prostor, zabava z različnimi narodnozabavnimi ansambli in ogled spominske sobe prve slovenske pesnice Josipine Urbančič Turnograjske v gradu Turn. Pohod bodo spremljali izkušeni vodniki Planinskega društva Preddvor in Gorske reševalne službe.

Zbor pohodnikov bo v soboto, 28. maja, med 8. in 9. uro na prireditvenem prostoru na dvorišču Jelovice v Preddvoru. Ne pozabite na pohodno obutev, primerno obleko in pokrivalo. Ker bo po vzponu sledila zabava, imejte s sabo za vsak primer še plesne čevlje.

Za prijavo pokličite na tel. št.: 04/201 42 41 ali pišite na: narocnine@g-glas.si.

Vabljeni!

MEŠETAR

Cene kmetijskih pridelkov pri pridelovalcih

Po podatkih državnega statističnega urada so bile cene kmetijskih pridelkov pri pridelovalcih v letošnjem prvem četrtletju v primerjavi s enakim lanskim obdobjem višje za 11,8 odstotka, pri tem pa so se cene rastlinskih pridelkov v povprečju zvišale za 17,1 odstotka, cene živali in živalskih izdelkov pa za 9,8 odstotka. **C. Z.**

Pridelki

Povišanje ali znižanje cen v I. četrtletju 2011 v primerjavi s: * I. četrtl. 2010 * povpr. 2005

Rastlinski in živalski pridelki	+ 11,8 %	+ 20,4 %
Rastlinski pridelki	+ 17,1 %	+ 39,4 %
Živali in živalski proizvodi	+ 9,8 %	+ 14,5 %
Žita	+ 86,9 %	+ 115,7 %
Krmne rastline	- 21,8 %	+ 6,8 %
Zelenjadnice	+ 24,6 %	+ 121,3 %
Cvetje, okrasne rastline, sadike	- 13,5 %	- 8,4 %
Krompir (vključno seme)	+ 176,2 %	+ 196,9 %
Sadje	+ 20,6 %	+ 65,6 %
Živali za zakol	+ 7,0 %	+ 17,7 %
Živalski proizvodi	+ 13,1 %	+ 11,2 %

Podprli so jo v Italiji

Pogled najboljše slovenske triatlonke Mateje Šimic je usmerjen proti olimpijskim igram v Londonu. Pred njo je naporno leto tekmovanj in lovljenja točk.

MAJA BERTONCELJ

Kamnik - Triatlonka **Mateja Šimic** je ena izmed tistih športnic, ki so se po rojstvu otroka vrnile še boljše. Letos je z mislimi pri triatlonskih tekmah najvišjega ranga, na katerih si želi dobiti čim več točk, ki bi jo pripeljale na olimpijske igre v Londonu prihodnje leto. Zanj bi bile prve.

Na poti do olimpijskih iger vas je podprl italijanski klub, potem ko ste izgubili službo na Ministrstvu za obrambo.

"V preteklem letu mi Ministrstvo za obrambo ni podaljšalo pogodbe, zato sem sklenila, da po končani tekmovalni sezoni 2010 diplomiram na Fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo, smer Biokemija, in razmislim o svoji nadaljnji športni karieri. Po zadnji tekmi v Italiji v lanski sezoni sta do mene prišla predsednik in sekretar moje italijanske ekipe Cremona Stradivari in me prepričala, da nadaljujem športno pot, celo več, ponudila sta mi vso podporo, saj je klub prepričan, da sem se sposobna uvrstiti na olimpijske igre v Londonu."

Je to prineslo kaj sprememb že v samih pripravah na sezono?

"V prvem delu priprav, od oktobra do januarja, sem se kot ponavadi osredotočila predvsem na plavanje in tek, preostali čas pa namenila pi-

Triatlonka Mateja Šimic je letos že osvojila točke svetovnega pokala, stala pa je tudi že na stopničkah na tekmi za evropski pokal.

sanju diplomske naloge in družini. V drugem delu priprav pa je, predvsem zaradi zgodnjega začetka sezone, prišlo do nekaterih sprememb. Večino priprav v februarju in začetku marca sem opravila skupaj z italijanskim klubom ob Gardskem jezeru, vmes sem se udeležila tudi slovenskih reprezen-

tančnih priprav v Medulinu. V drugi polovici marca sta me čakali že prvi dve pomembni tekmi, in sicer svetovni pokal v Avstraliji, kjer sem s 27. mestom osvojila pomembne točke, in takoj zatem evropski pokal v Turčiji, kjer sem bila druga, aprila pa nato še zagovor diplome. Sedaj se pripravljam na napo-

rna meseca junij in julij, ko se bom udeležila dveh evropskih pokalov (Italija, Belgija), evropskega prvenstva (Španija), svetovnega pokala (Kanada), upam pa, da tudi dveh tekem za svetovno prvenstvo."

Na tekmah v Sloveniji vas torej ne bomo videli?

"Do olimpijskih iger bom večinoma tekmovala le na tekmah najvišjega ranga, kot so evropski in svetovni pokali, evropsko prvenstvo in tekme za svetovno prvenstvo. Zbrati bom skušala čim več točk, ki me bodo pripeljale na olimpijske igre. Doma bom verjetno nastopila le na državnem prvenstvu, če se ne bo pokrivalo s kakšno od naštetih tekem."

Misli so torej usmerjene v London. Kako ocenjujete možnosti za vaš prvi nastop na olimpijskih igrah?

"Letos se posvečam izključno triatlonu. Sprejeta sem bila v ITU (Mednarodna triatlonska zveza) "sport development team", kjer podpirajo osem do deset perspektivnih triatloncev in triatlonk s celega sveta, imam tudi podporo kluba Cremona Stradivari. Razmere za uvrstitev na olimpijske igre 2012 imam torej odlične, vendar pa je pred mano izjemno naporno leto tekmovanj in lovljenja točk. Če bom celo leto nastopala dobro, česar sem sposobna, se ni bati, da mi ne bi uspelo."

Sprejem za Jegliča in Goličiča

Župan občine Naklo Marko Mravlja (na sliki levo) je sprejel hokejista Žigo Jegliča (drugi z desne) in Boštjana Goličiča (prvi z desne), ki sta za Slovenijo igrala na letošnjem svetovnem prvenstvu na Slovaškem. Oba sta iz Podbrezj. Župan jima je ob tej priložnosti izročil darilo, ki ju bo spominjalo na občino, od koder prihajata, jima čestital za uspešno sezono in zaželel veliko uspehov tudi še naprej. Jeglič je v pretekli sezoni igral za Acroni Jesenice, Goličič pa za Tilio Olimpijo. Prav v preteklih dneh pa je bilo tudi uradno potrjeno, da bo Jeglič kariero nadaljeval v tujini. Seli se v Södertälje na Švedsko. Ob tem naj omenimo, da Jesenice zapuščata tudi Rok Tičar, ki je podpisal pogodbo z nemškim Krefeldom. **M. B.**

Mladi atleti so tekmovali v Kranju

Minulo soboto je Atletski klub Triglav pripravil že 17. mednarodni miting mladih, ki je zadnja leta posvečen tudi nekdanjemu Triglavovemu trenerju Dobrivoju Vučkoviču. "Moram reči, da smo z udeležbo zadovoljni, saj je prijavljenih 763 atletov in atletinj iz Slovenije in sosednjih držav, kar dokazuje, da se je miting v regiji prijel in da na našo prirediteljev radi prihajajo tudi mladi iz tujine. Prav tako smo veseli, da se vendarle obeta gradnja nove tribune in atletske dvorane, saj moramo pozimi trenirati v Ljubljani, prav tako pa ne moremo prirediti tekmovanj," je povedal predsednik Atletskega kluba Triglav **Tomaž Kukovica**, ki je podelil številne pokale, saj so mladi nastopali v vrsti atletske disciplin, v tehkih pa so se pomerili tudi člani in članice. **V. S.**

Trata zmagala, Planina brez možnosti

V prvih četrtfinalnih tekmah evropskega pokala v balinanju sta slovenska predstavnika proti italijanskima tekmečema dosegla polovičen uspeh. Lokateks Trata je na domačem balinišču premagala La Perosino z 12 : 10, Planina Ribnikar Avtoservis pa je v gosteh izgubila z BRB Ivreo z 20 : 2. Povratni tekmi bosta že v soboto ob 14. uri. Kranjčani se bodo z italijanskim prvakom pomerili na traškem balinišču. **S. Š.**

Triglavani še v Stožice

Nogometaši Triglava Gorenjske so po zmagi z Gorico krog pred koncem prvenstva napredovali na osmo mesto, ki zagotavlja obstanek v ligi.

MAJA BERTONCELJ,
JOŽE MARINČEK

Kranj - Nogometaši Maribora so si že krog pred koncem prvenstva priigrali deveti naslov državnega prvaka. Domžalčani bodo drugi. Jasno je tudi, da bo iz elite izpadlo Primorje, za osmo mesto, ki zagotavlja obstanek, pa se še naprej borita Triglav Gorenjska in Nafta. Odločitev bo padla v nedeljo.

Po predzadnjem, 35. krogu, so v prednosti dveh točk Triglavani, ki so v soboto pred domačimi gledalci za beležili pomembno zmago proti Gorici. Bilo je 1:0, v 53. minuti je zadel Ajdin Redžić. "Zadnje štiri tekme smo odigrali agresivno in fantje so prikazali fantastičen pristop. Zaslužno smo zmagali

Triglavan Ajdin Redžić (levo v temnem dresu) je še jeseni za Jesenice igral v prvi gorenjski nogometni ligi, v soboto pa je z zadetkom proti Gorici povečal možnosti za obstanek Kranjčanov med elito. / Foto: Matej Slabe

li in sem presrečen. Kranj si zasluži prvligaša. Vsi si srčno želimo obstanka v ligi," je bil po pomembni zmagi vesel trener Gorenjcev **Siniša Brkič**. Triglavani bodo sedaj

sami odločali o svoji usodi. Zadnji krog prvenstva bo odigran v nedeljo, vse tekme pa se bodo začele ob 17. uri. Triglav bo gostoval v Stožicah proti Olimpiji, Nafta pa bo

doma gostila Luko Koper. Domžalčane čaka derbi v Mariboru. To bo drugi obračun najboljših dveh slovenskih ekip v tem tednu. Jutri se bosta namreč pomerili v finalu pokala Hervis, ki se bo v Stožicah začel ob 20.45.

Predzadnji, 26. krog, so minuli konec tedna odigrali v drugi slovenski nogometni ligi. Roltek Dob je gostoval v Ptujju pri Labod Dravi in izgubil s 3:1, Garmin Šenčur pa je v Črnomlju pri Beli krajini remiziral z 1:1. Roltek Dob je trenutno na šestem mestu, Garmin Šenčur pa na predzadnjem, devetem mestu. V zadnjem krogu bodo Šenčurjani v nedeljo doma gostil vodilni Aluminij, Roltek Dob pa Muro 05. Obe tekmi se bosta začeli ob 17. uri.

ŽUPANOV TEK 11. KRANJ 2011
WWW.OMAMLJEN.SI
NA BRDU PRI KRANJU, SOBOTA, 28. MAJ 2011

RAZMIGAJTE SE Z BALINČKI

Nič ni boljšega od zmerne rekreacije, če pa se ob tem še zabavamo, zase naredimo največ. Predlagamo vam balinčkanje s kakovostnimi gumenimi balinčki, ki so primerni za vse generacije, za zabave in tekmovanja.

Izkoristite izjemno priložnost, saj boste za komplet balinčkov na Gorenjskem glasu odšteli le 15 EUR (redna cena je 19,90 EUR). Balinčke vam lahko pošljemo tudi po pošti (v tem primeru plačate poštnino).

Ročaj se uporablja kot merilo, priložena so navodila s pravili in slovarčkom posebnih izrazov.

Gorenjski Glas

Balinčke lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jih naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Kdo zmore igrati skvoš 24 ur?

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

24 ur skvoša je tradicionalen dogodek v rekreacijskem centru VOGU. Začetki segajo v leto 2007, ko se je Tomaž Jenko želel preizkusiti v vzdržljivosti in igral skvoš 24 ur neprekinjeno. Soigralci so

veliko igralcev in tudi gledalcev. Ves čas je poskrbljeno za dobro hrano in pijačo.

V noči s petka na soboto pa se je ob 13 minut čez polnoč pričel nenavaden dogodek: 12-urni neprekinjen dvoboj, poimenovan Ultimate squash fight. V 12-urnem neprekinjenem igranju skvoša sta

Tomaž Jenko (levo) in Tomaž Pečjak sta 12 ur neprekinjeno igrala skvoš.

se menjali. Jene je ostajal na igrišču. Dogodek je požel veliko občudovanja in povečal zanimanje za skvoš. Tudi letos, že peto leto zapored, se je v rekreacijskem centru VOGU v Spodnji Besnici pri Kranju igralo 24 ur. Ob 20. uri sta na obeh igriščih zapeli skvoš žogici in tako vse do naslednjega dne, do sobote do 20. ure. Celoten dogodek je družabnega značaja in vsako leto pritegne

se pomerila Tomaž Jenko - Jene in Tomaž Pečjak. Igrala sta nize po pravilih PSA (niz se točkuje do 11, v primeru 10 : 10 se igra na dve točki razlike z dvema minutama odmora med nizi). Na koncu je zmagal Tomaž Pečjak. Jenetu pa je ostala tolažilna zmaga: "pokuril" je namreč kar 7862 kilokalorij! Ta podatek pove, kako naporno je 12 ur igrati skvoš.

ŠENČUR

Tudi starejši na pohode

Med člani Društva upokojencev Šenčur je nekaj vztrajnih pohodnikov, ki se vsak mesec podajo na skupno turo. Maja so si izbrali cilj zunaj domače občine. Vodja sekcije za pohodništvo Martin Weisseisen je popeljal enajst udeležencev iz Kroke na Jamnik. Čeprav je iz kovaškega naselja pod Jelovico do grebena sv. Primoža in Felicijana le tristo metrov višinske razlike, je pot po bližnjicah v strmem bregu kar primerna za nabiranje kondicije. Poleg tega je zelo zanimiva zaradi bogate flore in favne na območju Natura 2000, trud pa je na koncu poplačan s prostornim razgledom od cerkve na Jamniku na vse strani. **S. S.**

Medicinski duatlon in tek na Brdu

Na Brdu je bil v soboto 16. mednarodni medicinski duatlon in 9. poletni medicinski tek. Tekmovanji sta bili namenjeni vsem. Duatlonci so najprej pretekli 4 km, nato jih je čakalo 20 km kolesarjenja, za konec pa še enkrat 4 km teka. Najhitrejši je bil s časom 1:02:09 Borut Zupet (TK Inles Riko Ribnica). Drugo mesto je osvojil Franci Pirc, tretji pa je bil Peter Harnold (oba Trisport). Pri ženskah je zmagala Vida Gros (Golnik). Udeleženci teka pa so se pomerili na 10,2 km. Suvereno je bil najboljši Andrej Špelič (TSK Merkur Kranj), ki je razdaljo pretekel v 38 minutah in 54 sekundah. Drugi je bil v cilju Juš Veličkovič (Zvezda Kranj), tretji pa Rudi Hofferle (Medicus). Četrta absolutno je bila najboljša ženska Saša Rot (Sokol). **M. B.**

Smer Kranj-Jezersko

Že osmič je potekal edini kranjski kolesarski maraton.

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Relacija nam je vsem dobro znana, še posebej pa seveda kolesarjem, saj je cesta od Kranja do Jezerskega vsak dan dobro kolesarsko oblegana. Voznike avtomobilov to vse bolj jezi, vendar je opaziti, da se tudi oni ohlajajo, odkar je v Tupaličah postavljen prometni znak, na katerem piše, da je naslednjih dvajset kilometrov nujno treba biti pozoren na kolesarje. Ta tabla je pridobitev za vse, saj so tako vozniki kot kolesarji mnenja, da so bolj pozorni, odkar jih opozarja tabla. Maraton je zbral dobrih sto petdeset ljudi, kar je veliko, glede na težavnost trase, in malo, glede na to, kako zelo kolesarsko mesto je Kranj. Odlično vreme in organizacija sta stalnici na tem maratonu, čeprav je bilo letos nekaj pikrih slišati na "prvi avto", ki je vsako leto "dušil" ventile neučakanih kolesarjev in jih pustil odviti šele pri gostilni Kanonir pod Jezerskim. Letos pa so se ti ventili prečistili že v Potočah. Za nekatere dobro, za druge pa slabo. Dobro za dobro pripravljene kolesarje, slabo za tiste, ki še "pilijo" formo. Zaključek obojih je bil tak, da cesta na Jezersko nikoli nobenemu kolesarju ni dajala potuše. Organizator kolesarski klub Sava Kranj in Zavod za turizem Kranj sta v sodelovanju z Mercatorjem priredila tudi otroško dirko za Lumpijev pokal. Dirka za najmlajše se je očitno prijela, saj so jih letos morali razvrstiti v pet starostnih kate-

Tradicionalni start maratona pred Mercatorjem

Najmlajši so za Lumpijev pokal kolesarili okoli Mercatorjevega centra na Primskovem.

gorij. Za otroke je bilo poskrbljeno tudi v cilju na Jezerskem, kjer je akademija za gibanje Migimal pripravila Igre brez meja in Odkrivanja zakladov.

Maraton Kranj-Jezersko gre svojo pot tudi ali predvsem zaradi kolesarjenja v spomin velikega prijatelja kolesarstva, prekmalu preminulega Mirka Krakerja.

Tudi letos je bil glavna tema pogovorov tistih, ki ga pogrešajo, in tistih, ki tako radi prekolesarijo to težko progo, ki jo je imel Mirko najraje.

Jernej Stanonik, Janustrade (levo), in Franci Strniša, Adriatic Slovenica, se vsako leto udeležita maratona.

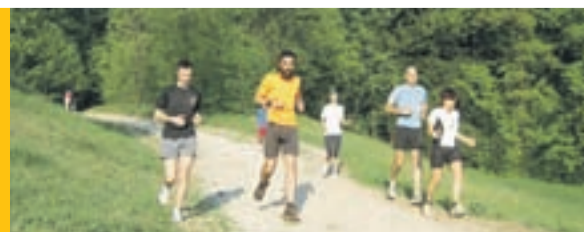
Otroci so uživali tudi v igrah brez meja in odkrivanju zakladov, ki jih je pripravila akademija za gibanje Migimal.

Glasov tek

vsak četrtek ob 18. uri v Športnem parku v Kranju.

Informacije na tel: 041 342 663 ali
e-mail: prezelj.marko@gmail.com

Gorenjski Glas

ŠKOFJA LOKA, HRASTJE

Šestnajstletnik nag čakal v stranišču

V četrtek popoldne je policija prejela obvestilo, da je v stranišču gostinskega lokala v Škofji Loki neznanec spolno napadel oziroma otipaval 29-letno Kranjčanko. Kot so kasneje ugotovili policisti, je šestnajstletnik iz okolice Škofje Loke nag čakal v stranišču, in ko je vanj vstopila Kranjčanka, jo je začel otipavati. Ženska ga je odrinila in odšla iz stranišča. Policisti so še ugotovili, da je bil mladoletnik močno vinjen, zato so ga pridržali in ga izročili očetu, ki je prišel ponj na policijsko postajo. Z neprimernim spolnim vedenjem so se v sredo popoldne ukvarjali tudi kranjski policisti. Okoli 18.15 jih je namreč občanka obvestila, da je v gozdu v okolici Hrastij naletela na moškega v rdečih spodnjicah in s sončnimi očali, ki se je pred njo samozadovoljeval, nato pa stekel stran. Policisti so pregledali okolico, vendar neznanca niso našli.

ŠKOFJA LOKA

Razgrajal nekdanji fant natakariče

V četrtek dopoldne so policisti zaradi kršenja javnega reda in miru posredovali v gostinskem lokalu v Škofji Loki, kjer je 22-letni Kranjčan vpil na dvajsetletno natakaričo, svoje nekdanje dekle. V Ločanko je vrgel limono, razbil pa je tudi krožnik. Ker se užaljeni fant ob prihodu policistov ni pomiril in ni upošteval njihovih ukazov, so ga pridržali. Temu se je uprl, zato so policisti uporabili prisilna sredstva, fizično silo ter sredstvo za vklepanje - lisice.

ZAVRŠNICA

Našli konopljo

Policisti so pred dnevi prejeli anonimno prijavo, da je pri zezru v Završnici nasad konoplje. Policisti so območje pregledali in našli dve sadiki, visoki okoli deset centimetrov, za kateri sumijo, da gre za prepovedano drogo - konopljo. Sadiki so zasegli in ju poslali na ekspertizo.

ŽERJAVKA

Ostala brez petstotih evrov

Občanka iz Žerjavke v občini Šenčur je zaradi naivnosti prejšnji teden ostala brez petstotih evrov, ki jih je v žep pospravil neznan slepar. Kot je pojasnila policiji, se je do stanovanjske hiše pripeljal motorist in jo prosil, naj mu posodi petsto evrov za plačilo kazni policistom. Za garancijo ji je izročil bankovec, za katerega je trdil, da je francoski in da je vreden okoli osemsto evrov. Oškodovanka mu je zato izročila petsto evrov in čakala, da se vrne. Ker ga ni bilo več nazaj, je poklicala policiste. Ti so ugotovili, da ji je neznanec izročil star jugoslovanski bankovec za milijon dinarjev.

MEDVODE

Tatica se je sama prijavila

Policisti so pridržali 41-letno hrvaško državljanko, osumljeno storitve kaznivega dejanja velike tatvine. Pred dnevi so namreč prejeli obvestilo o drzni tatvini v stanovanjski hiši v Medvodah. Pri kaznivem dejanju so domačini osumljenko zalotili in jo poskušali zadržati, vendar jim je pobegnila. Hrvatica se je kasneje sama javila na Policijski postaji Medvode.

DVORJE

Ukradli bakrene žice

V noči na petek so neznan storilci na gradbišču v Dvorjah vlomili v skladišče, iz katerega so odnesli bakrene žice v vrednosti okoli štiri tisoč evrov.

JESENICE

Vlak povozil moškega

Včeraj okoli 7.30 je vlak na relaciji Jesenice-Slovenski Javornik do smrti povozil 55-letnega Jeseničana. Policisti na kraju niso ugotovili znakov kaznivih dejanj.

SELCA

Policista pogasila požar

V petek dopoldne je v Selcih pod kozolcem zagorel traktor. Kot so sporočili s Policijske uprave Kranja, sta policista za izravnalne ukrepe, ki sta prva prišla na kraj požara, z ročnimi gasilnim aparatom pogasila požar na traktorju in preprečila, da bi se ogenj razširil še na kozolec, kjer bi lahko nastala večja premoženjska škoda. Zagorelo je zaradi kratkega stika na električni napeljavi. **S. Š.**

Reševanje iz Gorjanske jame

Na Gorenjskem nesreč v jamah ni veliko, vseeno pa se jamarski reševalci redno urijo za morebitno posredovanje. V sobotni vaji reševanja iz Gorjanske jame so sodelovali tudi z drugimi enotami zaščite in reševanja.

SIMON ŠUBIC

Gorje - V soboto so v Gorjanski jami ali Šimnovem breznu v občini Gorje uspešno izpeljali reševalno vajo Gorje 2011, v kateri je sodelovalo 64 pripadnikov kranjske izpostave Uprave RS za zaščito in reševanje, Jamarske reševalne službe Slovenije, Občine Gorje s štabom Civilne zaščite in enotami, Gasilske zveze Bled-Bohinj, gasilskega poveljstva občine Gorje, Gorske reševalne službe Radovljica, Zdravstvenega doma Bled in Regijskega centra za obveščanje Kranj. Vaja je potekala pod domnevo, da je pri raziskovanju jame na globini približno 110 metrov prišlo do nesreče jamarja, ki je po drsenju in padcu več metrov globoko utrpel odrgnine, verjetni zlom leve noge ter zapestja leve roke.

"Namen reševalne vaje je bil v prvi vrsti preveriti usposobljenost in opremljenost jamarske reševalne službe, pokazalo pa se je, da so tovrstne vaje tudi odlična priložnost za različne reševalne službe, na primer jamarje in gorske reševalce, ki so večinoma navajene delati

Foto: Jamarska reševalna zveza Slovenije

Na Gorenjskem od leta 2005 še ni bilo jamarske nesreče.

same, da se medsebojno spoznajo, se učijo drug o drugem ter utrjujejo rešitve skupnega povezovanja in reševanja. Zavedati se moramo, da so takšne intervenci-

je preobsežne za eno samo službo, zato morajo različne službe med seboj znati sodelovati in si pomagati," je pojasnil **Jernej Hudohmet**, vodja kranjske izpostave

Uprave RS za zaščito in reševanje. Po njegovih besedah se je na vaji Gorje 2011 pokazalo, da so pripadniki jamarske reševalne službe, ki so večinoma prostovoljci, visoko strokovno usposobljeni, na vaji pa so si nabrali kopico novih izkušenj, ki jih bodo s pridom uporabili v pravih intervencijah v jamah. Teh na Gorenjskem sicer ni veliko, v zadnjih petih letih pa jih sploh ni bilo. "Kljub temu smo jamarske reševalce aktivirali v enajstih drugih primerih, saj so opremljeni in usposobljeni tudi za reševanje iz globlin, jaškov, brezen, tudi z žičniških naprav," dodaja Hudohmet.

Jamarsko reševalno zvezo so ustanovili v okviru Jamarske zveze Slovenije, v katero je vključenih 45 društev z več kot petsto člani. "Jamarska reševalna služba je eden od pogojev za varnost pri raziskovanju podzemlja. Takšne vaje so zato dobrodošle, saj spoznamo ves sistem zaščite in reševanja, na katerega se lahko zanesemo ob takih akcijah," je povedal predsednik jamarske zveze **Vido Kregar**.

Prikaz reševanja navdušil šefe policij

Šefi policij držav Zahodnega Balkana so se na dvodnevem srečanju pogovarjali predvsem o borbi zoper organizirani kriminal, za zaključek pa so si ogledali tudi prikaz reševalne vaje s helikopterjem.

SIMON ŠUBIC

Begunje na Gorenjskem - V okviru dvodnevnega mednarodnega srečanja so si v petek šefi policij držav Zahodnega Balkana (Slovenije, Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Srbije, Črne gore, Makedonije) na gradu Kamen pri Begunjah ogledali reševalno vajo, v kateri so se jim z reševanjem poškodovanih plezalcev v steni predstavili pripadniki gorske policije in posadka letalske policijske enote. Gostje so si vajo z zanimanjem ogledali, saj se nekateri od njih zanimajo tudi za pomoč slovenske policije pri izobraževanju in usposabljanju njihovih policistov za reševanje v gorah. "Prikazana vaja me je navdušila, razkrila pa je polno profesionalnost in vrhunsko usposobljenost slovenskih policistov, na kar ste Slovenci lahko ponosni," je po vaji povedal ravnatelj hrvaške policije **Oliver Grbić**.

Helikoptersko reševanje, ki sta ga izvedli gorska in letalska policijska enota, je navdušilo policijske goste z Zahodnega Balkana. / Foto: Matej Slabe

Generalni direktor Slovenske policije **Janko Goršek** je ob tej priložnosti povedal, da so se šefi policij Zahodnega Balkana največ pogovarjali o boju proti računalniški kri-

minaliteti ter se dogovorili o oblikovanju skupnih preiskovalnih skupin predvsem pri organiziranem kriminalu in trgovini z belim blagom, še posebej pa je bila

vsebina pogovorov osredotočena na trgovino s kokainom. Ob tem je spomnil, da sta s hrvaškim kolegom pred dnevi podpisala sporazum o sodelovanju slovenske in hrvaške policije ter dorekla podrobnosti sodelovanja dveh slovenskih policistov pri delu hrvaške policije na hrvaški obali. "Slovenska policista bosta sodelovala v mešanih patroljah, naloge bosta izvajala tako v prometu kot na področju kriminalitete, njun namen pa je predvsem pomoč slovenskim državljanom, ko se bodo znašli v težavah," je pojasnil Goršek.

"V zadnjem letu je sodelovanje s slovensko policijo na zares zavirljivi ravni, kar dokazuje tudi podpis dogovora o prisotnosti slovenskih policistov na območju Istre in Kvarnerja. Predvideno je tudi, da bosta že v naslednji zimski sezoni dva hrvaška policista prisotna na slovenskih smučiščih," je dodal ravnatelj hrvaške policije.

Bolniki so zadovoljni

V Nacionalni anketi o izkušnjah odraslih pacientov v akutni bolnišnici so pacienti ocenjevali sprejem v bolnišnico, zadovoljstvo z obravnavo zdravnika in medicinske sestre, potek zdravljenja, bolnišnično okolje in odpuščanje iz bolnišnice.

stran 15

Potrebujemo svoj helikopter

Helikopterska nujna medicinska pomoč mora imeti medicinski namenski helikopter in pilotsko ekipo, ki bo namenjena samo tej službi, razmišlja njen vodja Uroš Lampič.

stran 16

zdravje & lepota

ZDRAVJE • KAKOVOST BIVANJA • ZDRAVA PREHRANA • NAPREDEK V ZDRAVSTVU • ZDRAVILA • KOZMETIKA • NASVETI ZA DOLGO ŽIVLJENJE

Moj otrok gre na sistematski pregled

Slovenski otroci so v predšolskem in šolskem obdobju vključeni v sistem sistematskih pregledov. Predšolske otroke na zdravstveni pregled pripeljejo starši, šolarji prihajajo na pregled v spremstvu učiteljev.

MARJANA AHAČIČ

Po pošti sem dobila vabilo za hčerko na sistematski pregled s cepljenjem. Močno me je presenetilo, da je sistematski pregled organiziran v ponedeljek ob 9. uri, torej v dopoldanskem času, je na dejstvo, da bi morala za spremstvo otroka vzeti dopust ali bolniško, nedavno opozorila mama bodoče prvošolke. "Moje osebno mnenje je, da bi se tovrstni pregledi vsekakor morali organizirati v popoldanskem času. Veliko manj bi bilo slabše volje in nepotrebnih stroškov," je prepričana.

lažje in bolje sodelujejo. Prav tako je nekatere morebitne dodatne laboratorijske preiskave moč opraviti le zjutraj," pojasnjuje zdravnica Maja Petrovič Šteblaj, direktorica radovljiškega zdravstvenega doma. "Še nekaj let nazaj so starši za to, da so predšolske otroke pripeljali na sistematski pregled, morali jemati dopust, zdaj pa že nekaj časa v ta namen lahko dobijo plačano spremstvo; plačnik omenjenega denarnega nadomestila je zdravstvena zavarovalnica." Da je ta, že desetletja vzpostavljani dispanzerski sistem spremljanja zdravstvenega stanja otrok in mladine dober, je prepričana tudi pediatrija Tatjana Šketa. "Stroka

svoje optimalne sposobnosti. Pa še nekaj je res; zjutraj in dopoldne so ponavadi spočiti tudi starši. In verjemite, da se počutje starša v vseh okoliščinah, še posebej v izjemnih, kakršnen je prav gotovo sistematski pregled, še kako pozna tudi na otroku." Slovenski otroci so v predšolskem in šolskem obdobju vključeni v sistem sistematskih pregledov, v okviru katerega jih pediater v prvih osemnajstih mesecih življenja pregleda kar sedemkrat; ob tem so petkrat tudi cepljeni. Pred vstopom v šolo imajo nato še tri sistematske preglede.

Osnovnošolce na sistematske preglede v prvem, tretjem, šestem in osmem razredu pripeljejo učitelji. Kot pravijo pediatri in šolski zdravniki, se je sistem izkazal za optimalnega zato, ker na ta način zajamejo bistveno večje število otrok, kot bi jih, če bi na preglede vabili vsakega posebej, skupaj s starši. Na sistematskih pregledih zdravnik spremlja otrokovo težo in višino, oceni vid in sluh, napravi celotni somatski status, oceni psihološki razvoj ter poišče morebitne govorne napake. Pogleda otrokov zdravstveni karton oziroma podatke pridobi od njegovega lečečega zdravnika, ki ga nato tudi obvesti o rezultatih posameznega pregleda.

Zdravniki na sistematskih pregledih v zadnjih letih opažajo predvsem porast alergij in motenj prehranjevanja.

A pediatri in šolski zdravniki zagovarjajo smiselnost opravljanja vseh sistematskih pregledov v dopoldanskem času. "Preventivni pregledi se običajno izvajajo dopoldne predvsem zato, ker so otroci takrat bistveno bolj spočiti kot kasneje v dnevu in zato precej

je jasna: mlajši, kot je otrok, bolj mora biti spočit, da je pripravljen sodelovati pri pregledu. Iz vrtca in šole pa otroci, kot vemo, danes pogosto prihajajo zelo utrujeni. Pri sistematskem pregledu otroka gledamo celostno, zato je prav, da takrat pokaže

Še nekaj let nazaj so starši za to, da so predšolske otroke pripeljali na sistematski pregled, morali jemati dopust, zdaj pa že nekaj časa v ta namen lahko dobijo plačano spremstvo.

ZDRAVILA • HOMEOPATIJA
DOBAVA ZDRAVIL IZ CELE EVROPE • NARAVNI IZDELKI

Nova lekarna v Borovljah!

KARAWANKEN APOTHEKE KG

Klagenfurter Straße 44
9170 Ferlach/Borovlje
T: +43 (0) 4227 28 600
office@karawanken-apotheke.at
www.karawanken-apotheke.at

ODPRTO:
PO-PE: 8:00 - 12:30 | 14:30 - 18:00
SO 8:00 - 12:00

JAUNTAL APOTHEKE

Bleiburger Straße 16
9141 Eberndorf/Dobrla vas
T: +43 (0) 4236 51 10-0
jauntal-apotheke@happynet.at
www.jauntal-apotheke.at

ODPRTO:
PO-PE: 8:00 - 12:30 | 14:30 - 18:30
SO 8:00 - 12:00

HIGIENA ROK

S higieno rok nad okužbe

Roke si je treba umiti ob prihodu v bolniško sobo, po dotikanju opreme, pred jedjo in po njej, po uporabi sanitarij, po brisanju nosu, kihanju in kašljanju ...

stran 17

TEST HOJE

Hoja, preizkus telesne zmogljivosti

Finci so ugotovili, da je intenzivna hoja na dva kilometra varen in ponovljiv preizkus telesne zmogljivosti.

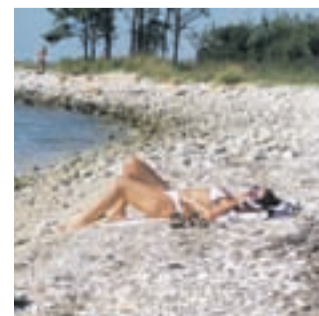

stran 18

NASVET

Poznate svoja kožna znamenja?

V razvitem svetu priporočajo preglede kožnih znamenj na nekaj let, pri določenih rizičnih skupinah ljudi celo pogosteje.

stran 20

AKTUALNO

Babice imajo svoj dan

"Želimo si, da bi si vsaka ženska lahko že med nosečnostjo izbrala babico, tako kot ginekologa, ki jo bo nato spremljala do poroda, med porodom in tudi po njem," pravi diplomirana babica Barbara Čadež.

URŠA PETERNEL

Barbara Čadež je diplomirana babica, ena od štirih "babic z diplomom" na ginekološkopodrobnem oddelku Splošne bolnišnice Jesenice. Z Barbaro, ki na oddelku dela sedmo leto, smo se pogovarjali ob 5. maju, svetovnem dnevu babic. Kot je povedala, so naloge babic številne. Skrbijo za bodočo mamico že med nosečnostjo, nepogrešljiva je njihova vloga (in zlasti izkušnje) med porodom in tudi po porodu. Po zgledu iz

tujine naj bi babice v prihodnje vodile zdravo nosečnost in opravljale določene preglede namesto ginekologov. "Želimo si, da bi si vsaka ženska lahko že med nosečnostjo izbrala babico, tako kot ginekologa, ki bi jo nato spremljala do poroda, med porodom in tudi po porodu," je povedala sogovornica, ki je sicer uradno zaposlena na oddelku, a če le more, poku-ka v porodno sobo ... In kot ugotavlja, so gorenjske mamicice zelo "pridne", saj se šte-tilo porodov iz leta v leto povečuje, lani so jih na Jesenicah našteali 696, letos pa do

Diplomirani babici iz ginekološko-porodniškega oddelka jeseniške bolnišnice Barbara Čadež (levo) in Katja Zupan (desno) z Metko Rabič iz Kranjske Gore, ki je 16. maja rodila malega Leona. / FOTO: ANKA BULOVEC

5. maja že 223, od tega kar pet parov dvojčkov. Aprila pa so sploh zabeležili rekord, saj so v tem mesecu imeli kar 81 porodov, kar se ni zgodilo v zadnjih tridesetih letih. Vse več mamic se odloča tudi za tretjega otroka, ugotavljajo na oddelku, kjer si prizadevajo, da bi se mamicice in novorojenčki pri njih počutili čim boljše. "Smo novorojenčku

prijazna porodnišnica, mamicam omogočamo 24-urno bivanje skupaj z dojenčkom, porodnice lahko pri vsakem obroku izbirajo med tremi jedilniki, dobijo nasvete o dojenju in o prehrani med dojenjem ... Tudi po odpustu nas lahko pokličejo 24 ur na dan za nasvet glede nege dojenčka ali lastnega zdravja," je še povedala Barbara Čadež.

Dobro je vedeti ...

Nacionalna anketa o izkušnjah odraslih pacientov v psihiatričnih bolnišnicah v letu 2010

Anketne liste je vrnilo 613 pacientov v petih psihiatričnih bolnišnicah oziroma oddelkih. Prevladujejo bolniki z oddelkov za psihotične bolezni (66 odstotkov), oddelki za bolezni odvisnosti predstavljajo 27 odstotkov vzorca. Na zadnje mesto se je uvrstila Psihiatrična bolnišnica Begunje, ki je bila še leta 2008 na drugem mestu. "Vzorec je bil narejen na majhni in za nas specifični populaciji, zato se mi zdi metodologija ankete vprašljiva. Če se v anketo zajame dva, tri paciente, ki so prišli v bolnišnico proti svoji volji, ne moreš pričakovati od njih, da so zadovoljni. Skupaj z drugimi psihiatričnimi bolnišnicami pa smo dobro ocenjeni in gre za zelo majhna nihanja v odstotkih med nami. V Begunjah so pacienti zelo pohvalili odnos zdravstvenih tehnikov," je povedal direktor PB Begunje Damijan Perne (na sliki), dr. med..

FOTO: TINA DOBLI

Aprila so zabeležili rekord, saj so v tem mesecu imeli kar 81 porodov, kar se ni zgodilo v zadnjih tridesetih letih.

Kronična bolezen ven

Kako jo občutimo?

Bolniki s kronično boleznijo ven še posebej v poletnih mesecih pogosto občutijo težave, kot so: občutek utrujenih, težkih, pekočih nog, bolečine v nogah in oteklina gležnjev. Poleg naštetih težav se lahko pojavijo še: nemirne noge, topa bolečina ali pekoč občutek po dolgotrajnem stanju, sedenju ali gretju nog, nočni krči, srbenje golani in mravljinčenje. Zanimivo je, da so lahko spremembe na nogah že vidne (v obliki krčnih žil, izrazit od-tis elastičnega roba nogavic), vendar bolnik težav še ne občuti. Bolezen je zelo pogosta, saj se pojavlja pri vsaki drugi ženski in pri vsakem četrtem moškem.

Kako nastane?

Kronična bolezen ven je posledica oslabele venske stene in zaklopki v venah nog. V primeru dolgotrajnega stoječega ali sedečega položaja in toplega okolja se vene zaradi pomanjkanja elastičnosti razširijo in kri zastaja v nogah. Zastajanje krvi v nogah povzroči, da bele krvne celice prehajajo skozi vensko steno v okoliško tkivo (mišice, maščevje, kožo), kjer se sproščajo snovi, ki povzročajo vnetje, kar povzroča bolečine, otekanje gležnjev ter spremembe na koži. Zaradi zastajanja krvi v velikih venah lahko nastanejo krvni strdki.

Kdo je izpostavljen tveganju za nastanek kronične bolezni ven?

Kronična bolezen ven je izrazito dedna; v primeru, da sta bolezen ven imela oba starša, je verjetnost, da jo bo imel tudi otrok, kar 90-odstotna. Drugi dejavniki, ki vplivajo na nastanek bolezni ven, so še: delovno mesto (pretežno sedeč ali stoječ položaj), izpostavljenost visokim temperaturam, neustrezna prehrana (prehrana z malo vlakninami), prekomerna telesna teža, hormonske spremembe (nosečnost, jemanje kontracepcijskih tabletk, menopavza), telesna neaktivnost, starost in kajenje.

Kakšne so stopnje bolezni?

Ob simptomih se najprej pojavijo mrežaste žile na območju gležnja ali pa že prave krčne žile. Ob zastajanju krvi se sproščajo snovi, ki povzročajo vnetje, kar povzroči spremembo barve kože, bolečino in otekanje nog. Sčasoma koža odebeli, postane trda. V najhujšem primeru pride tudi do venskih razjed in nastajanja krvnih strdkov v povrhnjih žilah. Če opazite simptome venske bolezni, je potrebno čim prej obiskati zdravnika, ki svetuje in predpiše ustrezno zdravljenje, s čimer preprečimo napredovanje bolezni in zaplete.

Kako se bolezen zdravi?

Bolezni ne moremo pozdraviti, lahko pa jo z ustreznim ukrepanjem bistveno omilimo in upočasnimo njen razvoj. Za začetek se izogibajte zgoraj opisanim dejavnikom tveganja. Upoštevajte tudi druge nasvete: ob vsaki priložnosti gibajte noge, izberite ustrezen šport, izogibajte se virom toplote in hladite noge, uživajte primerno prehrano, izberite čevlje s primerno peto in oblačila, ki niso pretesna, masirajte noge. Zdravniki priporočajo zdravljenje s kompresijskimi nogavicami, venoaktivna zdravila in izvajajo različne posege (vbrizgavanje sklerozacijskih sredstev, lasersko in kirurško zdravljenje).

Lekarniški farmacevti vam bomo ob obisku v lekarni svetovali o izbiri ustreznih preventivnih kompresijskih nogavic, o primernih zdravilih, ki jih lahko dobite brez recepta, in pokazali vaje za izboljšanje venskega obtoka ter vas opozorili na izvajanje ukrepov, ki upočasnijo razvoj bolezni.

Alenka Jagodic Vilfan, mag. farm.
Lekarna Primskovo

gorenjske lekarnice

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Bled Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica
Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

AKTUALNO

Bolniki so zadovoljni

V Nacionalni anketi o izkušnjah odraslih pacientov v akutni bolnišnici so pacienti ocenjevali sprejem v bolnišnico, zadovoljstvo z obravnavo zdravnika in medicinske sestre, potek zdravljenja, bolnišnično okolje in odpust iz bolnišnice.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ministrstvo za zdravje je pred kratkim predstavilo izsledke Nacionalne ankete o izkušnjah odraslih pacientov v akutni bolnišnici za leto 2010. Anketa je bila izvedena v triindvajsetih slovenskih bolnišnicah, anketne liste je vrnilo 7028 pacientov. V sklopu vprašanj so zajeli sprejem v bolnišnico, zadovoljstvo z obravnavo zdravnika in medicinske sestre, potek zdravljenja, bolnišnično okolje in odpust iz bolnišnice. "Svoje podatke iz ankete o zadovoljstvu pacientov morajo bolnišnice same objaviti na svojih spletnih straneh, ministrstvo objavlja le skupne podatke in ob tem poudarjamo, da namen ankete nikakor ni primerjanje bolnišnic med seboj, temveč so podatki ključni za vodstvo bolnišnic, da se seznanijo s tem, kje se še lahko izboljšajo. Bolj smiselno je primerjati, kakšno oceno neka bolnišnica dobiva v posameznih letih," je poudarila Irma Glaner, vodja Službe za odnose z javnostmi pri ministrstvu za zdravje.

Diagnostični center Bled

Diagnostični center Bled se je med triindvajsetimi zdravstvenimi ustanovami, ki so bile vključene v nacionalno anketo, uvrstil na četrto mesto. "To nam pomeni potrditev dokazano vrhunškega načina dela, uporabe sodobne opreme in novih postopkov v zdravstvu, s katerimi tak visok standard tudi dosega," je povedal direktor Diagnostičnega centra Bled Marko Rupret.

Pacienti so bili v letu 2010 v Diagnostičnem centru Bled najbolj zadovoljni s strokovno obravnavo zdravnikov in s prijaznostjo medicinskih sester ter s potekom zdravljenja. "Nekoliko slabše smo bili ocenjeni le pri dveh segmentih v kategoriji "sprejem in odpust". Delno je to vsekakor posledica tega, da ne delujemo kot klasična bolnišnica, pač pa kot dnevna bolnišnica in smo zato v določeni postavkah težko primerljivi z drugimi bolnišnicami, postavljena vprašanja pa so za vse enaka. Vendar kljub vsemu jemljemo tudi te ocene resno in se bomo potrudili, da bomo v prihodnje, kolikor je le mogoče, izboljšali zadovoljstvo naših bolnikov tudi na tem področju. Nekateri projekti, ki jih trenutno razvijamo, bodo prav gotovo vplivali tudi na večje zadovoljstvo pacientov v prihodnjem letu," je še dejal Rupret.

Bolnišnica Golnik

V Bolnišnici Golnik so sodelovali pri nacionalni anketi v letih 2007, 2008 in 2010. "V letu 2009, ko ministrstvo ni izvedlo ankete, smo jo izvedli sami. Vsako leto smo zbrali mnenja okrog dvesto bolnikov, ki so bili hospitalizirani v času izvajanja ankete," je povedala Danica Šprajcar, koordinatorka vodenja kakovosti v Bolnišnici Golnik in povzela: "Rezultati ankete so v vseh letih spodbudni in dobri. Vedno so nam pacienti v skupni oceni namenili nad 90 točk od 100 možnih." V letu 2010 je Bolnišnica Golnik zasedla šesto mesto med 23 bolnišnicami v Sloveniji.

Najnižje ocenjeno področje je bil v vseh letih sprejem v bolnišnico. "To nas ne preseneča, saj je večina naših bolnikov urgentnih in se ne dogovarjajo o datumu sprejema v bolnišnico, temveč jih pripeljejo v urgentno ambulanto," je pojasnila Šprajcarjeva in dodala: "Najboljše ocene v letu 2010 so pacienti namenili načinu obravnave medicinskih sester. Pohvalno so se izrazili o vpludnem in spoštljivem odnosu medicinskih sester, jasnih in razumljivih odgovorih, ki so jih dobili od njih na svoja vprašanja, zagotavljanju zasebnosti pri pogovoru, viziti in opravljanju posegov ter hitri odzivnosti. Pacienti so se pohvalno izrazili tudi o obravnavi zdravnikov. Cenijo njihov spoštljiv in vpluden način obravnave, jasne odgovore na vprašanja ter razumljivo razlago predvidenih posegov in preiskav." Z rezultati ankete, kot je še pojasnila sogovornica, vedno seznanijo zaposlene: "Na sestanku, kjer so prisotni vsi vodje v bolnišnici, se dogovorimo tudi o ukrepih za izboljšave pri tistih področjih, kjer smo dobili najnižje ocene. Na osnovi tega so se v letih izvajanja ankete izboljšale predvsem ocene glede hrupa, ki ga v nočnem času povzroča zdravstveno osebje zaradi potrebnih aktivnosti, in ocene o zasebnosti pri pogovoru z zdravnikom."

BGP Kranj

Primerjava analiz nacionalnih anket v letu 2007, 2008 in 2010 v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo (BGP) Kranj je pokazala vidne izboljšave že v letu 2008 in še boljše rezultate v letu 2010. "Vsi odgovori so se ocenjevali od ena do pet, pri vseh sklopih vprašanj smo dosegali oceno nad štiri," je povedala direktorica BGP Kranj asist. Andreja Cerkve-

nik Škafar, dr. med.. "Postopek sprejema v bolnišnico se je v letu 2010 še izboljšal. Spremenili smo postopek naročanja na male operativne posege in nabavili novo bolniško perilo, tako da pacientke ne čakajo na posteljo dolgo časa. Izboljšala se je tudi obravnavo pacientk v času zdravljenja. Tako v letu 2008 kot 2010 so bile pacientke najbolj zadovoljne z zdravniškimi informacijami o posegih in možnimi zapletmi. Pri obravnavi medicinskih sester se v letu 2008 najbolj vidi izboljšava na področju nujenja pomoči pacientkam, kar se je pokazalo tudi v letu 2010. Prav tako so se izboljšali rezultati v zagotavljanju vpludne in spoštljive obravnave ter razumljivih odgovorih na vprašanja pacientk. Nekatere bolnišnične prostore smo adaptirali in tako pripomogli še k prijaznejšemu okolju in večjemu zadovoljstvu pacientk."

Direktorica je dodala, da morajo narediti še nekaj več glede podajanja informacij o stranskih učinkih zdravil: "To se je pokazalo tudi v analizi ankete v letu 2010. Smo specializirana bolnišnica in le redke pacientke odhajajo domov z novimi zdravili oziroma novo vpeljano terapijo. Rezultati pa kažejo, da se moramo na tem področju izboljšati in pacientkam zagotoviti ustrezno informiranost o stranskih učinkih zdravil."

Iz zadnjega mesta v letu 2007 so se v letu 2010 povzpeli na 15. mesto. "Lahko rečem, da smo dvignili nivo kakovosti opravljenih storitev in da zagotavljamo varno in kakovostno zdravstveno in negovalno obravnavo oziroma oskrbo naših uporabnikov in da so naši uporabniki zadovoljni," je zaključila.

Bolnišnica Jesenice

"V anketi o izkušnjah pacientov je bila Splošna bolnišnica Jesenice skupno dvanajsta, kar je slabši rezultat kot do sedaj. Zelo dobro ocenjeni področji sta bili zadovoljstvo z obravnavo zdravnikov in medicinskih sester. Slabše ocenjena področja ter za celotno bolnišnico priložnost za izboljšavo pa so področja sprejema, odpusta in zdravljenja. Vodstvo Splošne bolnišnice Jesenice ter strokovna sveta bolnišnice smo se z rezultati seznanili in že predvideli aktivnosti, ki so usmerjene v izboljšavo področij, s katerimi pacienti niso bili najbolj zadovoljni," pa je na kratko strnila strokovna direktorica Splošne bolnišnice Jesenice Sandra Tušar, dr. med..

Vse bolnišnice v Sloveniji so ocenjene zelo dobro. Bolniki so akutnim bolnišnicam za leto 2010 v povprečju podelili 91,4 točke od stotih, psihiatričnim bolnišnicam pa 88 točk. Na vrhu so še vedno zasebne bolnišnice. Najboljše ocene so dajale bolnice ginekoloških oddelkov, najslabše pa bolniki internih oddelkov.

Marko Rupret | ARHIV DC BLEJ

Danica Šprajcar | FOTO: GORAZD KAVČIČ

Sandra Tušar | FOTO: GORAZD KAVČIČ

Andreja Cerkvenik Škafar | FOTO: TINA DOKL

Dobro je vedeti ...

Primerjava javnih in zasebnih bolnišnic

"Mnenja sem, da so v isto anketo lahko vključene zasebne in javne zdravstvene ustanove. Pomembno pa je, da z anketo primerjamo pokazatelje dela teh ustanov, ki so med seboj primerljivi glede na storitve, ki jih nudijo. Pomemben je tudi delež obravnavanih pacientov, ki so v anketo vključeni. Rezultati nacionalne ankete o izkušnjah odraslih pacientov v akutni bolnišnici, ki jo izvaja Ministrstvo za zdravje, zaradi značilnosti bolnišnic, ki so vanje vključene, niso optimalen pokazatelj primerljivosti njihovega dela. Glede na to, da se anketa izvaja že več let, pa vsaka posamezna bolnišnica lahko ugotavlja, kako se je v tem času spremenilo mnenje pacientov o tistih elementih njihovega dela, po katerih jih anketa sprašuje," je povedala Danica Šprajcar iz Bolnišnice Golnik.

NUJNA MEDICINSKA POMOČ

Potrebujemo svoj helikopter

Helikopterska nujna medicinska pomoč mora imeti medicinski namenski helikopter in pilotsko ekipo, ki bo namenjena samo tej službi, razmišlja njen vodja Uroš Lampič.

SIMON ŠUBIČ

Osnovno zdravstvo Gorenjske je leta 2003 organiziralo Helikoptersko nujno medicinsko pomoč (HNMP), ki je kot poskusni projekt potekal do 1. decembra 2006, ko je začela na brniškem letališču delovati kot redna služba. Prvi mesec in pol je prevoze zanj opravljala Flycom, nakar se je zapletlo s plačilom, država pa je 13. januarja 2007 izvedbo prevozov začasno zaupala policiji. Danes v HNMP deluje devetnajst zdravnikov in enajst reševalcev iz vse Slovenije, vodi jo Uroš Lampič, prevoze pa še vedno (začasno) opravlja policija.

Kljub drugačnim obljubam je HNMP še vedno organizirana samo na Brniku ...

"Žal še vedno samo ena baza HNMP pokriva celotno območje Slovenije, kar je v severovzhodni Sloveniji dokaj neučinkovito, saj ne moremo povsod reagirati pravočasno. Če do Kopra potrebujemo 25 minut, do Maribora 30 minut, jih do Prekmurja 40 minut. Dostop do nujne medicinske pomoči pa bi moral biti za vse enak. Kranjčan je tako žal več vreden kot Prekmurac. Druga baza HNMP v Mariboru je zato nujna, v tej

smeri se tudi še vedno pogovarjamo."

V katerih primerih najpogosteje posredujete?

"V okrog 60 odstotkov primerih gre za pomoč bolnikom, v 40 odstotkih pa poškodovancem, od katerih jih je skoraj tri četrtine zunaj prometne - najpogosteje gre za delovne nesreče in športne poškodbe. Ob poškodbah nas največkrat aktivirajo zaradi zlomov stegnenice, medenice in hrbtenice, odprtih zlomov, zlomov več udov hkrati, hudih poškodb glave ... Gre za resne poškodbe, kjer je pomemben tudi način transporta."

Pri boleznih verjetno prednjačijo srčne?

"Pri boleznih gre v približno 60 odstotkih primerov za akuten koronarni sindrom, kamor spadajo nenadna srčna smrt, srčni infarkt in nestabilna angina pectoris. Tak pacient mora čim prej priti v katetrični laboratorij, kjer bi mu odprli zamašeno venčno arterijo. Vsaka izgubljena minuta pomeni, da je srce brez pretoka in odmira. In več kot ga odmre, večji invalid bo pacient. Namesto da bi se v 14 dneh vrnil na delovno mesto, bo lahko s srčnim popuščanjem pri 45 letih nezmožen za delo do konca življenja. S tega stališča se

nam zdi zelo pomembno, da se baze HNMP porazdelijo po vsej državi."

Se vam število pacientov povečuje?

"Lani smo imeli 280 intervencij, v njih pa smo oskrbeli 281 pacientov. Sedem jih je umrlo na kraju, medtem ko smo druge prepeljali v bolnišnice. Število pacientov ostaja zadnja leta približno enako. Prvič zato, ker imamo samo eno enoto za vso Slovenijo, zato nas iz bolj oddaljenih krajev niti ne kličejo. Druga ovira je obstoječi dispečerski sistem, ki temelji na laikih v regijskih centrih za obveščanje, ki brez prisotnosti zdravnika na terenu ne znajo ugotoviti, kdaj je HNMP nujno potrebna. Pravilnik o pogojih izvajanja HNMP dopušča zaenkrat le tak način aktivacije HNMP. Sedaj se oblikuje dispečerski sistem v zdravstvu, kjer bo zdravstveno usposobljen dispečer po vnaprej znanih kriterijih ugotavljal, ali je naša pomoč potrebna, in hkrati poslal na teren vse vrste reševalcev. To bo bistveno skrajšalo naš reakcijski čas in s tem čas od dogodka do prihoda pacienta v bolnišnico."

Kolikokrat se zgodi, da vas potrebujejo na dveh mestih hkrati?

Uroš Lampič: "Če do Kopra potrebujemo 25 minut, jih do Prekmurja 40." / FOTO: TINA DOKL

"Lani smo imeli 48 sočasnih intervencij, na katere smo še lahko šli. To pomeni, da je zdravnik ocenil, da je za pacienta kljub nekaj minut kasnejšemu prihodu ekipe HNMP tak način transporta primernejši kot po cesti. Od neizvedenih intervencij, lani jih je bilo 89, je več kot polovica takih, ko nismo mogli poleteti zaradi slabega vremena, približno četrtina primerov pa je takih, ko se je ekipa na terenu odločila, da nas ne morejo čakati, ker smo že zasedeni z drugo intervencijo."

Med letošnjimi zimskimi počitnicami ste skupaj z gorskimi reševalci izvajali tudi tehnično reševanje na smučiščih. Kako se je novost obnesla?

"Mešano ekipo smo oblikovali že med lanskimi zimskimi počitnicami, ko se je tako kot letos izkazala za pozitivno rešitev. Letos smo na ta način pomagali petim pacientom, od katerih smo enega v helikopter spravili s pomočjo vitla, tri pa smo prevzeli v lebdečem helikopterju. Na ta način največ pridobijo tisti poškodovanci, ki jih zaradi hudih poškodb ne smemo premikati na za helikopterski pristanek ugodnejšo lokacijo, saj jim lahko povzročimo dodatne poškodbe. Smiselno jih je spraviti v helikopter s mesta, kjer je prišlo do nesreče, če je potrebno tudi z vitlanjem. Gre za najboljšo možno rešitev, ki jo trenutno premore Slovenija, saj

taka ekipa posreduje hitro, učinkovito in strokovno."

Se vam kaj kolca po Flycomu?

"S Flycomom je bilo do zdaj možno najbolj profesionalno delati, saj je bil njegov helikopter namenjen izključno naši ekipi. Z njegovo ekipo pilotov smo dežurali skupaj, kar je omogočalo kratek aktivacijski čas, primerljiv razvitemu svetu - od tri do pet minut. Žal se je po mesecu in pol po mojem mnenju politika napačno odločila za prekinitve sodelovanja s Flycomom in s tem naredila korak nazaj. HNMP mora imeti medicinski namenski helikopter in pilotsko ekipo, ki bo namenjena samo tej službi."

Prednosti angiografskega aparata

Na Kliničnem inštitutu za radiologijo UKC Ljubljana so predstavili zdravljenja tumorjev z angiografskim aparatom.

SUZANA P. KOVAČIČ

Na Kliničnem inštitutu za radiologijo Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana so pred kratkim prikazali posege, ki jih izvajajo na novem angiografskem aparatu (Allura Xper FD 20). To je prvi aparat v Sloveniji, ki združuje angiografijo s CT prikazom struktur. "Aparat imamo na inštitutu že leto dni, vendar smo ga šele zdaj predstavili javnosti, saj smo želeli prikazati vse, kar lahko z njim delamo. Omogoča nam namreč hkratni prikaz tako žilnih kot nežilnih

struktur ter hkratno izvedbo intervencijskega radiološkega posega. Na aparatu smo v tem času opravili več kot 1200 posegov, večinoma najzahtevnejših. Pri zdravljenju tumorjev ga uporabljamo za ciljano zdravljenje nekaterih tumorjev (hepatoceličnih karcinomov, metastaz, adenokarcinomov ledvic ...), saj omogoča natančno lokalizacijo arterij, ki tumor prehranjujejo, ter njihovo hkratno izključitev z embolizacijo ter po potrebi direktno aplikacijo zdravil v tumor - kemoterapevtikov," je razložil delovanje aparata asist. mag. Dimitrij Kuhelj, vodja Oddelka za interven-

Na aparatu so v letu dni opravili več kot 1200 posegov, večinoma najzahtevnejših.

cijsko radiologijo in še poudaril: "Pri določenih bolnikih lahko nadomestimo posege, vedene na CT, s posegom na novem angiografskem aparatu ter tako povečamo dostopnost CT aparature za bolnike ob manjšem obsevanju z ionizirajočimi žarki ter ob manjši uporabi kontrastnih sredstev." Aparat omogoča natančnejše zdravljenje tudi spre-

memb na žilah (postavitev aortnih žilnih opornic, embolizacije vene porte, transjugularnega intrahepatičnega obklopa-TIPS, embolizacija psevdanevrizem, žilnih malformacij) in nežilnih posegih (posegi na hrbtenici-vertebroplastika, drenaže tekočinskih kolekcij, perkutana biliarna drenaža, citološke in histološke punkcije).

Dobro je vedeti ...

Angiografija

Je invazivna diagnostična metoda, pri kateri v žilo vbrizgajo kontrastno sredstvo in z rentgenskim slikanjem prikažejo žile ter na ta način ugotovijo oziroma "vidijo" morebitna zožanja žile, napake, morebitni krvni strdek in drugo ... Metodo uporabljajo pri subarahnoidalnih krvavitvah, anevrizmah, žilnih stenozah, žilnih malformacijah.

MASAŽA, HIGIENA ROK

Masaža za sprostitev in zdravje

Refleksna masaža stopal poživlja krvni obtok in endokrine žleze.

MATJAŽ GREGORIČ

Hiter vsakdanji življenjski tempo in pomanjkanje časa, da bi se posvetili sami sebi in svojemu zdravju, posameznikom povzročata številne zdravstvene težave, vse več pa je tudi depresivnih nagnjenj in drugih težav, ki nas obremenjujejo pri vsakdanjem delu. Marsikatero je mogoče omiliti ali odpraviti z refleksno-consko masažo. Gre za obliko masaže s posebnimi tehnikami masiranja in pritiskov na točno določene dele stopal oziroma refleksnih con, s čimer se lahko odpravljajo težave posameznih organov, organskih sistemov ali dela telesa. Tovrstna masaža oziroma pritisk določenega mesta namreč izzove odziv organa ali organskega sistema, ki tej coni pripada, zato se osvobaja napetosti, bolečin

Barbara Fajfar: "Refleksno-conska masaža in metamorfna tehnika izboljšata kakovost življenja."

ali drugih pomanjkljivosti. Takšen odziv preko živčnih, električnih, kemičnih in magnetnih procesov spodbuja mehanizem telesa k samozdravljenju.

"Refleksna masaža stopal je priporočljiva kot preventivna metoda za vzdrževanje zdravja, terapevtsko pa pomaga pri številnih težavah," pravi Barbara Fajfar, ki je

pred kratkim v Čirčah pri Kranju odprla masažni salon. "Pomaga pri težavah z žlezami z notranjim izločanjem, na splošno povečuje odpornost kože in s tem manjša možnost za pojav ekcemov ali izpuščajev. Z masažo stopal odpravimo tudi težave s hrbtenico, na primer napetost mišic, išias, bolečine v križu, vratu ali v drugih predelih hrbtenice. Nenazadnje pomaga tudi pri težavah z nespečnostjo, pri vnetju zobnih dlesni, zaprtju, ponavljajočih se vnetjih mehurja in ledvic, astmi, glavobolih, bolečih sklepih, težavah z jetri in žolčnikom ter jajčniki in maternico ter pogostimi prehladi, virusi in anginami."

Refleksna masaža stopal povzroča globoko sprostitev, izboljšuje prekrvitev telesa, razstruplja telo in zvišuje naravno odpornost. Kot preventivna metoda za vzdrževanje zdravja povzroča tudi trden in globok spanec in sprošča telesno in duševno energijo.

Barbara Fajfar, s. p.
Refleksoterapija
Čirče, Mlekarska ulica 1
4000 Kranj
GSM.: 031/669-383
Tel.: 04/233-0-451
E-pošta: barbka@t-2.net
www.refleksna-terapija.com

45 minut refleksne masaže za 25 EUR.

Do konca septembra 2011 vam nudimo popust pri nakupu različnih paketov masaže.

Poleg refleksno-conske masaže stopal strokovnjaki priporočajo tudi metamorfno tehniko, ki se izvaja na stopalih, dlaneh in glavi in pri-

pomore k večji kreativnosti, dvigu samozavesti, uveljavljanju svoje volje, boljšemu učenju in pozitivnemu mišljenju.

S higieno rok nad okužbe

Roke si je treba umiti ob prihodu v bolniško sobo, po dotikanju opreme in pripomočkov, pred jedjo in po njej, po uporabi sanitarij, po brisanju nosu, kihanju in kašljanju ...

URŠA PETERNEL

Peti maj je svetovni dan higijene rok in že nekaj let ta dan obeležijo tudi v Splošni bolnišnici Jesenice. V avli bolnišnice so tako zdravniki, zdravstveno osebje, bolniki in obiskovalci lahko preverili, kako čiste so njegove roke; posebna aparaturna je namreč pokazala, koliko umazanije je ostalo na rokah tudi po razkuževanju ... Kot je povedala Lidija Ahec, medicinska sestra za obvladovanje bolnišničnih okužb v Splošni bolnišnici Jesenice, je higiena rok najpomembnejši ukrep za pre-

Lidija Ahec, medicinska sestra za obvladovanje bolnišničnih okužb

prečevanje bolnišničnih okužb. V jeseniški bolnišnici so rezultati higijene rok

dobri, je povedala, z vsakoletno akcijo ob svetovnem dnevu higijene rok pa kljub temu želijo spodbuditi razmislek o tem, da so še možnosti za izboljšanje higijene. Za higieno rok - tudi z razkuževanjem z alkoholnim razkužilom - morajo skrbeti zdravniki in drugo zdravstveno osebje, v jeseniški bolnišnici imajo za to stroga navodila zbrana v standardu kakovosti. Higiena rok pa je pomembna tudi pri bolnikih in obiskovalcih, zanje so pripravili posebno zloženko s priporočili, kdaj in kako naj si umivajo roke. Roke si je tako treba umiti vedno ob prihodu v bolniško sobo, po dotikanju opreme in pripo-

Študenta Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice Primož Golc in Denis Ban sta mimoidočim svetovala o higieni rok, vsako je lahko v posebni napravi tudi preveril, kako čiste so njegove roke.

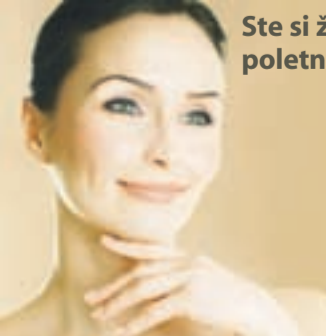
močkov, pred jedjo in po njej, po uporabi sanitarij, po brisanju nosu, kihanju in kašljanju ... Sicer pa je higiena rok del splošne higijene, je opozorila Lidija Ahec, žal pa umivanje rok za marsikoga

še vedno ni samoumevno. V Ameriki so tako denimo opravili raziskavo o umivanju rok po uporabi stranišča, kjer je v anketi sicer večina sodelujočih odgovorila, da si po uporabi stranišča mora-

mo umiti roke, žal pa je nato opazovanje dejanskih navad pokazalo zelo slabe rezultate ... Pri nas takšne raziskave še niso opravili, je povedala Lidija Ahec, bi pa bili njeni rezultati zagotovo zanimivi ...

V domače okolje alkoholno razkužilo za roke ne sodi! Lidija Ahec poudarja, da doma zadošča topla tekoča voda, tekoče milo in čista brisača. Vsak član družine naj bi imel svojo brisačo, ki jo je treba dnevno menjati in nikakor ne sušiti po radiatorjih. Uporaba razkužila za roke je priporočljiva le v času gripe ali drugih nalezljivih bolezni.

Ste si že pregledali kožna znamenja pred izpostavljanjem poletnemu soncu? Kožni rak lahko ubija tiho!

Dermatološka ambulanta za samoplačnike v Zdravstvenem domu Bled, Mladinska cesta 1, Bled

Ordinacijski čas: petek od 15. do 19. ure (dodatno po dogovoru)

Informacije in naročanje: 031/885-889 od 12. do 15. ure e-pošta: narocanje@pogacnik.net

Preventivni pregledi kožnih znamenj, zdravljenje vseh kožnih obolenj, odstranjevanje bradavic in drugih kožnih izrastkov.

TEST HOJE, ASTMA

Hoja, preizkus telesne zmogljivosti

Finci so ugotovili, da je intenzivna hoja na dva kilometra varen in ponovljiv preizkus telesne zmogljivosti.

JOŽE KOŠNJEK

Lani sem se prvič udeležil testa hoje na dva kilometra, ki ga je organiziralo Društvo upokojencev Naklo. Bil sem navdušen. Zato sem se udeležil tudi letošnjega. Razlog je preprost: Na enostaven in hiter način sem ugotovil, kakšna je moja telesna pripravljenost, ki je za človeka v zrejših letih najmanj toliko pomembna kot za mladeniča ali mladenko, in kako je z mojim krvnim tlakom in srčnim utripom.

Finski inštitut za raziskave in promocijo telesne dejavnosti je ugotovil, da je intenzivna hoja na dva kilometra enostaven, natančen, varen in ponovljiv preizkus telesne zmogljivosti ali "fitness indeksa". Pa tudi zelo realen, saj se primerjate z ženskami ali moškimi enake starosti, ocena telesne pripravljenosti pa upošteva tudi telesno težo, višino, srčni utrip in čas hoje. Preizkus v hoji na dva kilometra je priporočljiv za posameznike med 20. in 65. letom starosti, ki so telesno manj ali zmerno dejavni, ne pa telesno bolj aktivnim ali športnikom. Strokovnjaki svetujejo vsaj dva testa hoje na dva kilometra na leto, ki bosta pokazala, ali se je telesna pripravljenost izboljšala ali poslabšala. In kot je povedala Erika Povšnar iz Zdravstvenega doma Kranj,

Moja hoja na 2 kilometra | Foto: M. AHČIN

Pred začetkom hoje so udeležencem merili krvni tlak.

so redni testi hoje tudi motivacija za gibanje v naravi, ki preprečuje številne bolezni sodobne civilizacije. In kako sem hodil sam. Dva kilometra sem prehodil v 18 minutah in 20 sekundah, kar pomeni hitrost 6,5 kilometra na uro. Srčni utrip je bil 91, indeks telesne pripravljenosti pa 96, kar po-

meni, da je moja telesna pripravljenost povprečna. Brez težav bi lahko hodil še hitreje in dosegel srčni utrip od 108 do 127 na minuto. Erika in njena sestra Sabina Povšnar, ki sta v Naklem ocenjevali našo telesno pripravljenost, sta mi priporočili vsakodnevno najmanj polurno telesno vadbo.

Za boljši dih

Letošnji svetovni dan astme je društvo Astma in šport obeležilo s temo, ki je nosila naslov Moj otrok ima astmo.

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Astma je nepredvidljiva, blaga do zmerno huda oblika bolezni. Z ustreznim znanjem, zdravljenjem je astmo možno tako dobro nadzorovati, da bolnik uživa povsem običajno življenje. Pri zdravljenju astme je jemanje zdravil pomembno, telovadba in šport pa imata neprecenljivo vlogo pri navajanju bolnika na zdravo življenje. Pravilno dihanje, sproščenost ter obvladovanje strahu in tesnobe so izredno pomembni med poslabšanjem bolezni. Okoli 75 odstotkov bolnikov z astmo je občutljivih na napor. Društvo Astma in šport so ustanovili leta 2000 z namenom, da pomaga bolnikom z astmo k bolj kakovostnemu življenju. Raziskave namreč kažejo, da je okoli 5-10 odstotkov prebivalcev v Sloveniji astmatikov.

Širši namen dejavnosti društva je prispevati k celovitejši obravnavi bolnikov in boljšemu strokovnemu in laičnemu razumevanju bolezni. Ožji namen pa je izvajati programe v pomoč bolnikom z astmo, ki se nočejo in ne morejo odpovedati ljubimemu športu. Vse od ustanovitve se število programov in članov postopno in vztrajno povečuje, kar pripisujejo kakovostnemu in inovativnemu delu, ki upošteva strokovna (zdravstvena, pedagoška, športna in varnostna) načela.

Pod geslom Za boljši dih je letos potekal že četrti Lekov kolesarski maraton z Markom Balohom, našim najboljšim ultra maratonskim kolesarjem, ki je prav tako astmatik.

Za boljši dih se borijo tudi (od leve) Alenka Dovžan, Marko Baloh, dr. Milan Hosta, Uroš Krivec in Katarina Klemenc.

Društvo Astma in šport v sodelovanju s farmacevtsko družbo Lek, članom skupine Sandoz, ob letošnjem svetovnem dnevu astme poudarja pomembnost aktivnega pristopa k astmi in skrb za redno telesno aktivnost že od otroštva naprej. Lekovi kolesarji so v štirih dneh prekosarili 420 kilometrov, pot jih

je vodila od Ljubljane, skozi Kranjsko Goro, Novo Gorico in Postojno, ter vse do Rakitne. Na vsaki postaji so organizirali posebne delavnice, ki so jih poimenovali Lekove dihalnice. Na teh delavnicah so se otroci astmatiki in njihovi starši naučili pravilnega dihanja, ki je za bolnike z astmo izjemno pomembno.

Dan brez tobaka

V torek, 31. maja, bo Svetovni dan brez tobaka. Letošnja vodilna tema je 'Okvirna konvencija Svetovne zdravstvene organizacije za nadzor nad tobakom'. Osnovni namen je okrepitev ukrepov za omejevanje epidemije rabe tobaka. Slovenija je konvencijo ratificirala 26. januarja 2005. V Kranju bodo tega dne izžrebali 40 učencev, ki so v okviru akcije "Brez cigarete" izpolnjevali izjave o nekajenju in bodo nagrajeni z vstopnicami za vodni park v Bohinju. S. K.

Presna umetnost

V okviru projekta Ekologice.si je nastala spletna stran www.presnaumetnost.si, ki bo ponudila nekatere storitve za bolj zdravo prehranjevanje. V Biotehniškem izobraževalnem centru v Ljubljani 26. maja od 17. do 20. ure začnejo s prvo delavnico Z najpreprostejšimi recepti do svežega počutja. Udeleženci se bodo seznanili z vplivom presne hrane na počutje, z osnovnimi tehnikami pri pripravi presnih jedi in opremo. Na sliki: vietnamski zavitki. S. K.

Mesec pešačenja in kolesarjenja

Z avod za zdravstveno varstvo Kranj se pridružuje Svetovnemu dnevu gibanja z aktivnostmi v maju. Že so izvedli test hoje v Gorjah, organizirali pohod na Sveti Jošt za zaposlene, imeli delavnico na to temo, ki so jo namenili strokovnim delavcem v vrtcih in šolah. Pridružili so se prireditvi Dan druženja in gibanja vseh generacij, ki so ga v Kranju organizirali Kranjski vrtci (na sliki). V Dvorjah pri Cerkljah bodo 28. maja sodelovali pri dogodku "Hodim, da pomagam - Gibanje v zdravem okolju". S. K.

Foto: TINA DOKL

Foto: ARHIV EKOLIGEN.SI

Foto: TINA DOKL

ZDRAVILIŠČE

Na počitnice v Terme Šmarješke Toplice

Težko najdete človeka, ki se ne bi veselil poletnih počitnic. In prav je tako, saj pomen vsaj nekajdnevnega počitniškega oddiha in odmika od vsakdanjih obveznosti prevečkrat podcenjujemo. Ena od zdravnic je v nekem intervjuju celo dejala, da bi - če bi se dalo, počitnice predpisovala na recept.

Telo namreč potrebuje dovolj spanja, pravi odmerek gibanja, uravnoteženo prehrano ter prijetne aktivnosti, da lahko začne s celostno regeneracijo. Vsekakor pomena počitnic ne gre podcenjevati, saj je prav sprememba okolja tisto, kar psihično in fizično poživlja telo. Ena izmed zanimivih počitniških destinacij, kjer celostno poskrbijo za dobro počutje in zdravje, so tudi toplice. Sredi slikovite dolinjske pokrajine vas na zanimive, aktivne počitnice ali umirjen oddih vabijo v **Termah Šmarješke Toplice**.

Plavanje

Za sproščujoče in razigrane počitniške dni je tu na voljo nešteto možnosti. V vročih poletnih dneh je voda zagotovo najprijetnejša osvežitev in sprostitev, plavanje pa ena izmed najbolj zdravih oblik rekreacije, ki je primerna za vsakogar, tako za najmlajše in mlade po srcu, kot tudi za tiste z boljšo ali slabšo telesno pripravljenostjo.

Plavanje v termalni vodi razbremeni telo, izboljša gibljivost sklepov, pospeši krvni obtok, pomemben pa je tudi sproščujoč in blagodejen učinek, ki ga ima voda na telo. Poleg tega pomaga plavanje tudi pri odganjanju negativnih misli, saj se takrat v telesu sprošča endorfin, hormon "sreče", ki deluje kot naravni antidepresiv.

V Šmarjeških Toplicah lahko zaplavate v petih termalnih bazenih, najbolj zanimiv pa je prav gotovo znameniti lešeni bazen, ki leži tik nad vrelcem termalne vode.

Gori, doli, naokoli

Hoja je prav tako kot plavanje ena bolj priljubljenih oblik gibanja. Terme Šmarješke Toplice obdajajo številne sprehajalne, pohodniške in kolesarske poti. Vinske gorice, naravne in kulturne znamenitosti v okolici vabijo, da jih odkrijete sami ali v spremstvu izkušenih vodnikov. Vsem, ki se radi na pot odpravite sami, so v Šmarjeških termah pripravili posebno knjižico in zemljevid s pohodniškimi in kolesarskimi potmi po okolici.

Po gibanju na razvajanje

Da se boste po počitnicah počutili prerojeni in polni energije, poskrbijo v sprostitvenem in lepotnem centru Vitarium Spa&Clinique z masažami, kopelmi in drugimi oblikami razvajanja za telo in dušo. Poizkusite njihovo posebnost, nego z grozdom, kjer pri pilingih, oblogah in masažah uporabljajo olje iz grozdnih pešk.

Za vse, ki bi radi prečistili svoje telo ali izgubili nekaj kilogramov, pa ponujajo učinkovite in preizkušene programe zdravega hujšanja in razstrupljanja telesa.

Aktivne družinske počitnice

AKCIJA: 4=5, 5=6, 6=7
25. junij-31. avgust 2011

polpenzion v dvoposteljni sobi hotela****

- športne aktivnosti za vso družino: neomejeno kopanje, nordijska hoja z inštruktorjem, brezplačna izposoja koles (do 2 uri) in 1x igranje mini golfa, vstop v fitnes; 1x savnanje
- plesni večeri, koncerti, izleti s turističnim vlakcem in obisk živalskega vrta MINI ZOO (doplačilo.)
- animacija za otroke: ustvarjalne delavnice, igre brez meja v vodi

Cena: 5 dni ... plačaš 4, bivaš 5 dni -
250,00 EUR

6 dni ... plačaš 5, bivaš 6 dni -
296,00 EUR

7 dni ... plačaš 6, bivaš 7 dni -
355,00 EUR

UGODNOSTI:

- upokojenci pri bivanju 6 ali več dni - 10 % popust
- člani Kluba Terme Krka - 10 % popust
- en otrok do 12. leta v juliju in avgustu biva brezplačno (v sobi z dvema odraslimi), drugi otrok ima 50% popusta

Shujšal(a) bom in pika!

Ste pripravljeni na poletje?

Če želite biti v pravi formi, se odločite za učinkovito in zdravo hujšanje s programom Slim-Fit! Program, ki ga vodita osebni trener in prehranska svetovalka, s pomočjo najnovejših medicinskih spoznanj in postopkov učinkovito rešuje problem prekomerne telesne teže. Vključuje sodobne in varne metode "kurjenja" maščobnih oblog, učvrstitvev in lifting ohlapnih delov telesa, spodbuja gibljivost, elastičnost in regeneracijo tkiv.

Akcija: 5-dnevni program
s polnim penzionom in namestitvijo
v Hotelu Vitarium**** superior:
535,00 EUR

Terme Šmarješke Toplice

T: 07/38 43 400

E: booking.smarjeske@terme-krka.si

www.terme-smarjeske.si

& Gorenjci in zdravje

"Zelo rada plešem in tečem, a se ne ravnam po urah in nekih ritualih, ampak to počem, ko mi prija, približno dvakrat na teden. Diet se ne držim, pa tudi prenajedam se ne. Pijem veliko vode, obožujem sadje in zelenjavo. Včasih se tudi pregrešim s kakšno sladkarijo, pa čeprav slaba vest rada potrka ..."

April, pevka

Referenčne ambulante

Z delom so začele prve referenčne ambulante; do septembra jih bo delovalo 60, septembra se jim jih bo pridružilo še 45. "Referenčne ambulante pomenijo pomemben napredek v timski obravnavi pacientov v ambulanti družinske medicine, pomenijo pa tudi povečano dostopnost prebivalcev do kakovostne in varne zdravstvene oskrbe in skrajšanje čakalnih dob," so sporočili iz ministrstva za zdravje. Poleg zdravnika in medicinske sestre bo pacienti referenčne ambulante spremljala tudi diplomirana medicinska sestra, trenutno še za polovični delovni čas. Diplomirana medicinska sestra bo pacientom svetovala pri preventivnih dejavnostih glede dejavnikov tveganja, kot so alkohol, kajenje, visok krvni tlak, holesterol, depresija. Če gre za kroničnega bolnika z urejeno boleznijo, kot so astma, kronična obstruktivna bolezen in diabetes, bo njegovo stanje spremljala diplomirana medicinska sestra. Zdravniki, ki so se odločili za referenčno ambulanto in so bili zanjo izbrani po kriterijih, že imajo svoje paciente, ki so avtomatično vključeni v novo obravnavo; drugi pacienti se ne morejo prijavljati v referenčno ambulanto. Po podatkih ministrstva so na Gorenjskem to zdravniki Romana Pintar, Zavod RR iz Škofje Loke, Branko Košir iz Ambulante Košir Škofja Loka/Železniki, Tanja Leskovar in Nuša Potočnik iz Zdravstvenega doma (ZD) Radovljica, Aleksander Stepanović (na sliki) in Tatjana Primožič iz ZD Kranj ter Alenka Kralj Odar iz ZD Jesenice. S. K.

FOTO: TINA DOVK, ARHIV GORENJSKI GLAS

Dan medicinskih sester

M ednarodni dan medicinskih sester je 12. maja. Na ta dan se je leta 1820 rodila britanska humanistka in medicinska sestra Florence Nightingale, pobudnica ozaveščanja o potrebnosti izobraževanja medicinskih sester, ki se je odpovedala bogatemu in udobnemu življenju in se odločila za poklic medicinske sestre. Angela Boškini, ki se je na Jesenicah zaposlila leta 1919, pa je bila prva skrbstvena sestra v Sloveniji, kot so se tedaj imenovali medicinske sestre. Avgusta istega leta je pod njenim vodstvom začela delovati prva posvetovalnica za matere in dojenčke v Sloveniji. Po podatkih Statističnega urada je ob koncu leta 2010 v Sloveniji opravljalo poklic medicinske sestre oziroma zdravstveni tehnik skoraj 17 tisoč oseb, med njimi je bilo okoli 180 medicinskih sester-babic. Poklic medicinske sestre so od nekaj opravljale predvsem ženske, v zadnjem času pa rahlo narašča število zaposlenih moških kolegov; ob koncu leta 2010 je bilo skoraj 12 odstotkov moških. Za ta poklic je značilno delo v izmenah: manj kot 35 odstotkov jih je lani delalo v eni izmeni, 27 odstotkov v dveh izmenah, 38 odstotkov pa v treh ali več izmenah ali v turnusu. Povprečna mesečna bruto plača medicinske sestre in zdravstvenega tehnika, vključno z babicami, je v letu 2009 znašala 1733 evrov. Slovenija je imela v letu 2008 zaposlenih 780 medicinskih sester na 100 tisoč prebivalcev, povprečje držav članic EU-27 pa je bilo 792 medicinskih sester na 100 tisoč prebivalcev. S. K.

FOTO: TINA DOVK, ARHIV GORENJSKI GLAS

Daruj energijo za življenje

R deči križ Slovenije (RKS), Zavod za transfuzijsko medicino in družba Petrol so v petek predstavili vseslovensko krvodajalsko akcijo Daruj energijo za življenje. Namen humanitarne akcije je opozoriti ljudi na pomembnost krvodajalstva in jih vzbuditi, da postanejo redni krvodajalci. Slovensko zdravstvo po podatkih RKS potrebuje 42 tisoč litrov krvi na leto. To pomeni, da potrebujemo 400 krvodajalk in krvodajalcev vsak delovni dan. Darovana kri je nujno potrebna pri operacijah in nesrečah, za oskrbo enega ponesrečenca pa je lahko potrebnih celo do 15 litrov krvi oziroma kri 20 do 30 krvodajalcev. Cilj akcije je pridobiti čim več novih krvodajalcev, ki bodo na razpolago za darovanje v trenutku, ko bo potreba po krvi njihove krvne skupine narasla. Shranjena kri ima namreč omejen rok trajanja, zato je krvodajalstvo po potrebi ključnega pomena, da ne prihaja do prevelikega nihanja zaloga krvi. Prav tako se na Zavodu RS za transfuzijsko medicino, poleg splošnega pomanjkanja krvi, srečujejo z nihanjem zaloga določenih krvnih skupin. V ta namen je družba Petrol vzpostavila spletno stran www.daruj-kri.si, ki od 17. maja 2011 vsak dan prikazuje skupno stanje zaloga in potrebo po krvnih skupinah v vseh Centrih za transfuzijsko dejavnost po Sloveniji. Krvodajalska akcija Daruj energijo za življenje se je začela 16. maja in bo potekala mesec dni. Na sliki: minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar daruje kri. S. K.

FOTO: PRIMOŽ KOROŠEC

Poznate svoja kožna znamenja?

MIHEC POGAČNIK, DR. MED.,
SPEC. DERMATOVENEROLOG

nasvet

Ali ste že kdaj opravili pregled vaših pigmentnih znamenj pri dermatologu?

V Sloveniji je v soboto, 14. maja, potekal tako imenovani Euromelanoma day (dan boja proti malignemu melanomu). Na ta dan evropski dermatologi brezplačno opravljamo preventivne preglede pigmentnih znamenj. Še bolj kot sami pregledi je pomembno, da ljudi ozaveščamo o nevarnosti malignega melanoma, katerega pojavnost raste iz leta v leto. Tako je bilo leta 2007 v Sloveniji na novo odkritih 437 primerov tega raka (od tega 236 žensk), kar je podvojitev glede na leto 2000. Poudariti je potrebno, da le zgodnje odkritje malignega melanoma omogoča uspešno zdravljenje. Prav zato je potrebno

poznati svoja kožna znamenja, saj iz njih lahko vznikne ta vrsta raka. V razvitem svetu priporočajo preglede kožnih znamenj na nekaj let, pri določenih rizičnih skupinah ljudi celo pogosteje. Vedno moramo biti pozorni na spremembe že obstoječih kožnih znamenj ali na pojav novih. Zlasti je sumljivo, če se je znamenje nenadoma povečalo, in/ali spremenilo obliko, spremenilo barvo, je občutljivo ali boleče, srbi, krvavi, če se pojavi rana. Pri tem si pomagamo z znanim ABCDE pravilom: A (asymmetry - znamenje je simetrično ali nepravilne oblike) B (border - rob je lahko pravičen in raven ali nejasen in neostro omejen)

C (colour - barva znamenja je enotna ali je barv več: različni odtenki rjave barve, siva, črna, rdeča, modrikasta ali celo bela) D (diameter - premer znamenja več/manj kot 6 mm, vendar številka ni vedno absolutna, saj smo v ambulanti že imeli melanom velik, le 3 mm!) E (evolution - spremembe znamenja v času) Diagnozo maligni melanom lahko v ambulanti postavimo na podlagi kliničnega in dermatoskopskega pregleda (to je pregled s povečevalno lučko, ki omogoča natančnejši pregled znamenja). Obstajajo tudi bolj sofisticirani računalniško podprti sistemi, ki nam olajšajo razpoznavo. Sumljivo kožno spremembo je potrebno ki-

ruško izrezati in poslati na histološki pregled. Maligni melanom je zelo nevaren predvsem zato, ker lahko hitro zaseva po limfnih poteh v bezgavke, kasneje pa poleg tega še po krvi v druga tkiva. Najpogosteje se pojavlja v starosti med 50 in 74 let, ni pa redek niti med mladimi ljudmi, včasih celo pod 20. letom starosti. Več tveganja za pojav tega raka je pri ljudeh, ki so to bolezen že imeli in jim je bil rak kirurško odstranjen, ali je imel melanom ožji sorodnik, pri ljudeh z velikim številom znamenj, med katerimi so tudi znamenja nepravilnih oblik ali z neenakomerno pigmentacijo, pri ljudeh svetle polti in pegavih, svetlookih in rdečelasih, tistih, ki so imeli sončne ope-

kline v otroštvu in/ali adolescenci, pri ljudeh na imunosupresivni terapiji.

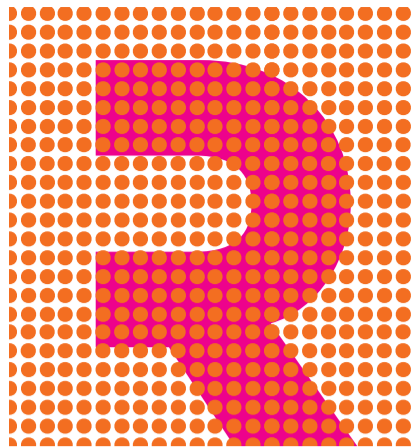
Zato ponovimo razloge za obisk dermatologa:

- sodite v skupino oseb z visokim tveganjem
- opazili ste novo sumljivo znamenje na vaši koži
- znamenje se je hitro (v nekaj tednih) spremenilo
- še nikoli v življenju niste opravili preventivnega pregleda znamenj

Nezumljivo je, da se porabi veliko finančnih sredstev za kozmetiko, celo za sončenje v solarijih, ki je nevarno, saj predstavlja dodatno izpostavljanje UV žarkom, za preventivne preglede, ki lahko rešijo življenje, pa ni ne časa ne denarja.

FOTO: TINA DOVK

RAZPOLOŽENI

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

Glasova ekipa na samotni Bled. Več na strani 28. Foto: A. B.

GLASOV ODER

ŽIVAHNI ARHIBALD ARHIBALDOVICH

Letošnji Mars festival bodo v četrtek odprli zmagovalci Glasbe z drugega planeta, škofjeloško-medvoški bend Arhibald Arhibaldovich.

22

KULTURA

SEDMINA PO TREH DESETLETJIH

V četrtek, 26. maja, ob 20. uri bo na vrtu hiše na Tomšičevi 14 v Kranju, v kateri domuje center Krice krace, koncert legendarne skupine Sedmina. Pogovarjali smo se s pevko Melito Osojnik.

23

LJUDJE

VESLAŠKI IN EKO RAZPOLOŽENI BLED

V soboto je Bled gostil zanimivo veslaško prireditev. Dan prej smo spoznali še ogroženo slovensko samoniklo vrsto skorš, Kamničani pa so konec tedna dobili svojo deželo nakupov. / Foto: G. F.

28

TOREK_24.05.2011

GLASOV ODER

PRAVI GIMNAZIJSKI "BROADWAY"

Dve razprodani predstavi in obilo dobrega petja, glasbe in igre v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v Cerkljah

Igor Kavčič

Pevci in glasbeniki s kranjske gimnazije so dogodek naslovlili *Spustimo noter sonce!*, ob sončni svetlobi pa je bilo v cerkljanskem kulturnem hramu moč videti in slišati še marsikaj, kar ti "naredi sonce", od mačk preko zapornic do nun in svobodne hipijejske scene. Pevsko nadarjeni dijaki, gre za različne skupine, ki delujejo v okviru Kulturnega društva Gimnazija Kranj, so običajno nastopale v okviru koncertov šolskega revijskega orkestra, letos pa so se odločili za samostojen koncert. Z razlogom, ki je trajal dobro uro in pol, in je, kot govori

naslov, pripeljal sonce številni publiki, saj sta bila tako rekoč razprodana dva koncerta ob 18. in 20. uri. Profesorica Barbara Kušar in dirigent Primož Kerštanj, ki že več let uspešno vodita gimnazijsko pevsko ladjo, sta tokrat pripravila večer muzikalov, v njih pa so peli in igrali Dekliški pevski zbor, Fantovska vokalna skupina, nekdanje gimnazijke, zbrane v Komornem dekliškem zboru Carmen Manet, pevski solisti, s svojo točko pa je presenetila tudi skupina profesorice. V pravem času so svoje dodali še gimnazijski glasbeniki in glasbenice.

Mladi glasovi so ob nekaj prepoznavnih melodijah iz filmov navduševali v razvpih glasbenih temah iz zna-

nih muzikalov, kot so Nesrečniki, Cats, Evita, Chicago, Nune pojejo, Fantom iz opere, Lasje ... Mladi so se izkazali tudi v odrskih postavitvah, ki jih je tako kot koreografije pripravila njihova mentorica Kušarjeva. Nastopalo je okrog osemdeset sedanjih in nekdanjih dijakov gimnazije ter njihovih profesorice in prav vsaka točka je dodatno oživila v posebni scenski in kostumski podobi. Koncertna večera v Cerkljah sta še en dokaz več, da dijaki kranjske gimnazije ne hodijo "samo" v šolo, ampak počnejo še marsikaj, s čimer se lahko upravičeno pohvalijo. Naslednja ponovitev večera *Spustimo noter sonce!* bo 9. junija ob 20. uri v gledališču Tone Čufar na Jesenicah.

Pevska zgodba se je pred leti začela z gimnazijskim dekliškim zborom, ki je začel tudi tokratni koncertni večer, zdaj na gimnaziji pojejo tudi fantje, nekdanje gimnazijke in učiteljice.

ŽIVAHNI ARHIBALD ARHIBALDOVICH

Start letošnje misije na Mars bo 26. maja ob 18.30 na ljubljanskem Gospodarskem razstavišču. Poleg Mobyja bodo za izvrstno vzdušje skrbeli še TBF, Rotor, Darkwood Dub in zmagovalci Glasbe z drugega planeta, gorenjski Arhibald Arhibaldovich, ki bodo festival pravzaprav odprli.

Alenka Brun

Medvoško-škofjeloško skupino **Arhibald Arhibaldovich** sestavljajo štirje ustvarjalni fantje: **Vid** z basom, **Peter** pri bobnih ter brata **Bitenc: Matevž** (kitara) in **Nejc** (vokal, kitara).

Navdih za ime skupine so fantje našli v znanem delu Mojster in Margareta ruskega pisatelja Mihaila Bulgakova. "Ideja je rezultat trenutka navdušenja, čudenja nenavadnemu. To nenavaden je bilo v določenem trenutku ime gostilničarja, zdaj pa je postalo še ime naše skupine."

Avtorska glasba, ki jo ustvarjajo, se razprostira vse

od 'hard/rock/dance/party-time/sweating-your-ass-off-while-jumping' ritmov in melodij, do tudi malce bolj umirjenih tonov. "Ko nas vprašajo, kakšno zvrst glasbe igramo, odgovarjamo indie. V klasični rokovski zasedbi, kakršna smo - dve kitari, bas in bobni, godemo precej živahno godbo, ki jo popestrimo z ritmičnimi vložki."

Njihovi prvi nastopi so bili vezani na škofjeloško Rdečo Ostrigo. V šali dodajo, da jih 'pirnški sosede' lahko poslušajo vsakih nekaj dni, v živo pa ste jih lahko slišali v Škofji Loki (Yugorez), na raznih predizborih, v Celju pa so igrali tudi s srbsko skupino Repetitor in hrvaško skupino Shoot me Wendy. V maju so kar nekaj koncertirali, vrhunec

pa bo zagotovo predstavljal nastop na četrtkovem slovenskem delu Mars festivala. "Nato gremo na višinske priprave na Lošinj, junija za knjige, poleti pa malo veseljačit po festivalih - na Rock Otočcu morda celo z instrumenti na glavnem odru. Proste trenutke bomo zagotovo izkoristili za vaje ter snemanje kakšnega demo posnetka."

Uvrstitev na Mars festival ne bo spreminjala njihove začrtane poti, kjer želijo s pomočjo nastopaj vzpostaviti stik z občinstvom, jih poskušajo prepričati z glasbo in nastopom ter še naprej uživati v ustvarjanju. Tako tudi upajo, da bo Mars dodatna izkušnja, ki jim bo prinesla še kakšno povabilo za nastop na glasbenih odrih.

Foto: arhiv skupine (Nejc Tomžar)

AMC
Concert & Event Management

Gala koncert v belem:
OLIVER DRAGOJEVIĆ
z 20 članskim orkestrom

KRIŽANKE LJUBLJANA

PONEDELJEK TOREK
30. in 31. MAJ 2011 ob 20h

VSAK OBISKOVALEC V BELEM PREJME DARILU BELE LINIJE
VRHUNSKA KOZMETIKE BLAGOVNE ZNAMKE DVOREC TREBNIK

Pohitite, zagotovite si vstopnico v predprodaji:
e-Studentski servis Kranj, Alpetour Kranj, PETROL servisi, KOMPAS poslovalnice, BIG BANG, MERCATOR - M holidays, Hiša vstopnic Citypark in Europark, Kiosk Delo, 3dva trafik, Pošta Slovenije, Blagajna KRIŽANKE
INTERNETNA PRODAJA SLOKONCERTI.SI, EVENTIM.SI, VSTOPNICE.COM
TELEFONSKA PRODAJA 01420-5000

FESTIVAL

mladosti

TRG TONETA ČUFARJA JESENICE

- **Petek, 27. maj IGRAJ SE Z MANO** – mednarodni festival sodelovanja in druženja otrok in mladih po ♥
- **Sobota, 28. maj DAN MLADOSTI** – prireditev športa, zabave in dobrotelosti; koncert **ZABRANJENO PUŠENJE**, Blow Up

TEATRE BAR SULA SAMIR s.p., TRG TONETA ČUFARJA 4, JESENICE

KULTURA

SEDMINA PO TREH DESETLETJIH

V četrtek, 26. maja, ob 20. uri bo na vrtu hiše na Tomšičevi 14 v Kranju, v kateri domuje center Krice krace, koncert legendarne skupine Sedmina. Pogovarjali smo se s pevko Melito Osojnik.

Igor Kavčič

V zadnjih letih se je znova zbralo kar nekaj legendarnih glasbenih skupin iz osemdesetih let, ki so po dolgoletnem molku obnovile svoje nekdanje uspešnice, nekatere so poskusile tudi z novimi skladbami. Kaj je Sedmino po več kot devetindvajsetih letih prebudilo iz dolgoletnega sna?

"Z večino članov nekdanje Sedmine sem bila po prenehanju delovanja skupine leta 1982 ves čas v bolj ali manj tesnem stiku. Vsi smo muzicirali naprej, eni profesionalno, drugi za hobi. Ko sem pred tremi meseci dala pobudo, da v tem letu obnovimo program prelepih Sedmininih pesmi, sta se Veni in Božo navdušila in kmalu smo začeli vaditi."

Pravzaprav ne moremo govoriti o dolgoletnem snu, saj ste tako rekoč vsi člani po razpadu skupine v drugih sredinah šli naproti novim glasbenim izzivom. Vi ste se posvetili predvsem glasbi za otroke, Veni je pisal nove skladbe in posnel tudi ploščo ...

"Res je. Sama večinoma ustvarjam za otroke in priznam, da mi kar malo manj-

ka glasba za odrasle. Veni se je zadnje čase bolj kot glasbi posvečal slikanju in je bil pobude za oživitve Sedmine zelo vesel, prav tako se nama je rad pridružil tudi Božo."

V četrtek boste najbrž predstavili glasbo obeh plošč Sedmine z vsemi najbolj znanimi skladbami. Bomo na koncertu slišali tudi kakšen novejši material?

"Pravzaprav bomo predstavili predvsem prvo od obeh plošč (Melita in Veni Dolenc - Sedmina), nekaj pesmi z druge plošče (Sedmina: II. dejanje) in dodali še eno Prešernovo ter nekaj ljudskih pesmi."

Kakšen občutek je po toliko letih spet igrati recimo Svatbo?

"Čudovit!"

Tokrat se je zbrala ožja sestava, poleg vaju z Venom še violinist Božo Ogorevc. O prvotno širši zasedbi še niste razmišljali?

"Poleg mene, ki sem glas skupine, sta tu kot že rečeno še Veni Dolenc (glas, kitara, lutnja) in Božo Ogorevc (violina, viola). Kako bo šlo naprej? Bomo videli, kaj bo prinesel čas, mogoče bi bilo zanimivo, če bi se nam recimo pridružila še harmonika, no, to poletje bomo nastopali kot trio."

Skupina Sedmina je delovala med leti 1977 in 1982, v tem času izdala dve plošči in veljala za eno najuspešnejših slovenskih akustičnih vokalnih skupin. Prepoznavna glasba in besedila Vena Dolenca in glas Melite Osojnik, takrat Dolenc, je navduševala takratno poslušalstvo, prave glasbene sladokusce pa vse do danes.

V Kranju se bo torej nova zgodba Sedmine začela, v prihodnje pa nadaljujete še nekaj podobnih koncertov po Sloveniji?

"Na moje veliko presenečenje in v veselje hkrati je bil odziv na ponudbo koncerta zelo velik. Tako bomo po prvem koncertu v četrtek v Kranju nastopili še 23. junija na podelitvi nagrade

Kresnik na Rožniku v Ljubljani, naslednji dan v Trzinu, 5. julija na Festivalu Lent v Mariboru, 21. julija pred Škucem v Ljubljani, 23. julija v Celju, 2. septembra pa na prvi obletnici odprtja Trubarjeve hiše literature v Ljubljani. To so zaenkrat naši nastopi v bližnji prihodnosti, najbrž pa se bomo pojavili še kje."

TRZIN

Začela se je Trzinska pomlad

S sobotnim promenadnim koncertom Godbe Domžale, nastopom stand up komika Klemna Bučana in koncertom skupine Tivicaca se je v Trzinu začel vsakoletni festival Trzinska pomlad, ki bo potekal vse vikende do 18. junija. "Ob oblikovanju programa letošnjega festivala smo se še posebej potrudili, da bodo majske in junijske sobote v znamenju vrhunske glasbe, teatra, kreativnosti in otroške igrivosti," je povedal Frane Mazovec iz Društva za napredek in razvoj Trzina, ki je skupaj s KUD Franca Kotarja letos prvič

prevzel organizacijo. Vse prireditve bodo brezplačne, v Trzinu pa bodo med drugim pripravljajo Francetov živžav z uličnim žongliranjem, groteskno komedijo Fiziki, koncert pevke Bilbi, gostovanja pesnikov in pisateljev ter predstavo Mestnega gledališča Ptuj Gajaš, arestant. J. P.

ŠKOFJA LOKA

Razstava izdelkov dijakov

V četrtek, 26. maja, ob 18. uri bodo v Sokolskem domu odprli 7. tradicionalno razstavo izdelkov in dela dijakov Šolskega centra Škofja Loka. I. K.

KRANJ

Razstava keramike Liliane Benić Drobac

V četrtek, 26. maja, ob 19. uri bo v predverju kranjske območne enote zavarovalnice Triglav odprtje razstave keramičnih umetnin Liliane Benić Drobac. Uspešna oblikovalka bo predstavila skulpture in prostorsko-kiparske instalacije iz zadnjega ustvarjalnega obdobja. I. K.

KRANJ

V žarku zajete podobe

V četrtek, 26. maja, ob 19.30 bo v Galeriji Mestne hiše odprtje fotografske razstave z naslovom V žarku zajete podobe - sodobna izraznost camere obscure. Razstavlja jo Marco Faganel, Andrej Furlan, Robi Jakomin, Viljam Lavrenčič, Marko Vogrič. I. K.

KRANJ

Izmenjava pogledov z Venom

V četrtek, 26. maja, ob 19. uri bo v Galeriji Prešernove hiše odprtje fotografske instalacije Annibel Cunoldi Attmes z naslovom Izmenjava pogledov z Venom. Razstava je nastala v sodelovanju s Pilonovo galerijo Ajdovščina. I. K.

ŠKOFJA LOKA

Zrno graha in ostale muhe

V četrtek, 26. maja, ob 19. uri bo v Galeriji Ivana Groharja odprtje razstave z naslovom Zrno graha in ostale muhe likovne ustvarjalke mlajše generacije Nine Koželj iz Ljubljane. I. K.

MOSTE PRI KOMENDI

Keramika Boštjana Vidmarja

Danes, v torek, 24. maja, ob 11. uri bo v galeriji VDC ince v Mostah pri Komendi odprtje prodajne razstave keramičnih izdelkov ustvarjalca Boštjana Vidmarja. Razstava bo na ogled mesec dni. I. K.

89.8 91.1 96.3

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.,

Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

RADIO SORA

VABLJENI NA

LETNI KONCERT "GENERACIJE POJEJO"

PEVSKEGA ZBORA LUBNIK
ŠKOFJA LOKA
(ZBOROVODJA: URBAN TOZON)

Z GOSTI

OTROŠKI PEVSKI ZBOR
OŠ IVANA GROHARJA
MLADINSKI PEVSKI ZBOR
OŠ IVANA GROHARJA
PEVSKI ZBOR
GIMNAZIJE ŠKOFJA LOKA

OSNOVNA ŠOLA IVANA GROHARJA ŠKOFJA LOKA
PETEK, 27. MAJ 2011
OB 19.00 URI

medijski pokrovitelj: Gorenjski Glas

VSTOP PROST

KINO, VREME

LAŽJI SUDOKU

7								5
3			7		9			4
		9	2		3	1		
	6			3				1
1	3		9	7	6			4
	9			8				6
		8	3		4	9		
9			1		5			6
5								1

Rešitev:

1	6	2	7	8	9	3	4	5
9	8	7	5	2	1	6	3	4
2	9	5	7	9	5	1	2	7
5	9	7	1	8	5	2	6	7
2	7	8	9	7	6	9	5	1
6	1	5	2	6	7	4	9	8
9	7	1	6	7	2	6	5	9
7	2	9	6	5	2	1	8	6
5	6	1	8	1	9	7	4	2

TEŽJI SUDOKU

					9	1	7	
								8
	8	2			7			
4		9		1	8			
	1							3
			4	5		6		1
			9			5	6	
7								
	6	4	2					

Rešitev:

6	1	2	5	8	2	7	9	6
2	9	7	1	9	5	1	7	2
1	6	8	6	5	7	8	2	2
7	8	2	6	2	9	1	5	
4	5	7	8	1	9	6	7	
9	7	6	7	6	5	2	8	1
8	2	6	9	7	1	2	5	6
5	2	1	8	2	9	6	7	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavila: P. F.

NOV ZAČETEK

Možje X: Prvi razred združuje epske razsežnosti in akcijo tipične poletne uspešnice z zgodbo, ki razkriva začetek sage o naših junakih - skrivno zgodovino hladne vojne in našega planeta na robu jedrskega uničenja.

Alenka Brun

Film se odvija v šestdesetih letih prejšnjega stoletja - na začetku dobe odkrivanja vesolja in v času, ko tako imenovani Camelot predsednika Kennedyja svet navdaja z upanjem. Toda to je tudi vrhunec hladne vojne, ko naraščajoča napetost med ZDA in Sovjetsko zvezo grozi, da bo uničila celoten planet, in čas, ko svet izve za obstoj mutantov.

Prav v tem času Charles Xavier (igra ga James McAvoy) spozna Erika Lehnsherrja (igra ga Michael Fassbender). Preden sta si nadela imeni profesor X in Magneto ter postala smrtna

Foto: arhiv distributerja

sovražnika, sta bila mladeniča, ki sta šele odkrivala svoje sposobnosti. Bila sta tudi tesna prijatelja; skupaj sta sodelovala tudi z drugimi mutanti, ustavljala najhujše nevarnosti. Nekatere mutante oboževalci prej-

njih filmov Možje X dobro poznajo, drugi pa so klasični junaki iz stripov, ki v filmih še niso zaživel. Možje X: Prvi razred odgovarja na vprašanja, ki že dolgo podžigajo oboževalce filmov in stripov: Kako so se Možje X

sploh znašli skupaj? Zakaj je Charles v invalidskem vozičku? Od kod dvorec X in cerebro? Vseeno pa bodo teme novega filma in zgodovinski kontekst pritegnile tudi tiste, ki prejšnjih filmov niso videli.

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 24. 5.
 16.10, 19.00, 21.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI
 16.00, 18.40, 21.20 DEKLIŠČINA
 19.30, 21.40 ODKLENJEN
 17.10 PREKRITI UDAREC: BEG PRED RESNIČNOSTJO

Sreda, 25. 5.
 16.10, 19.00, 21.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI
 16.00, 18.40, 21.20 DEKLIŠČINA
 19.30, 21.40 ODKLENJEN
 17.10 PREKRITI UDAREC: BEG PRED RESNIČNOSTJO

Četrtek, 26. 5.
 16.10, 19.00, 21.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI
 17.10 SVETOVNA INVAZIJA: BITKA LOS ANGELES
 19.30 CIMRA
 21.30 VITEZ IN SITNEŽ
 17.00, 19.20, 21.40 PREKROKANA NOČ 2

Petek, 27. 5.
 16.10, 19.00, 21.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI

17.10 SVETOVNA INVAZIJA: BITKA LOS ANGELES
 19.30 CIMRA
 21.30, 23.40 VITEZ IN SITNEŽ
 17.00, 19.20, 21.40, 0.00 PREKROKANA NOČ 2

Sobota, 28. 5.
 13.20, 16.10, 19.00, 21.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI
 14.50, 17.10
 SVETOVNA INVAZIJA: BITKA LOS ANGELES
 19.30 CIMRA
 21.30, 23.40 VITEZ IN SITNEŽ
 14.40, 17.00, 19.20, 21.40, 0.00 PREKROKANA NOČ 2

Nedelja, 29. 5.
 13.20, 16.10, 19.00, 21.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI
 14.50, 17.10
 SVETOVNA INVAZIJA: BITKA LOS ANGELES
 19.30 CIMRA
 21.30 VITEZ IN SITNEŽ
 14.40, 17.00, 19.20, 21.40 PREKROKANA NOČ 2

Ponedeljek, 30. 5.
 16.20, 21.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI

19.30 GOLA ZABAVA
 16.50 SVETOVNA INVAZIJA: BITKA LOS ANGELES
 22.00 VITEZ IN SITNEŽ
 14.40, 17.00, 19.20, 21.40 PREKROKANA NOČ 2

PLANET TUŠ, KRANJ
Torek, 24. 5.
 16.10, 18.40 CENA RESNICE
 15.40, 18.20, 21.00 DEKLIŠČINA
 19.25 DUHOVNİK 3D
 17.00, 19.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI
 15.10, 18.00, 20.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI 3D
 21.10 RDEČA KAPICA
 15.05, 17.15 RIO 3D *sinhronizirano*
 21.25 THOR 3D

Sreda, 25. 5.
 16.10, 18.40 CENA RESNICE
 15.40 DEKLIŠČINA
 19.25 DUHOVNİK 3D
 17.00, 19.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI
 15.10, 18.00, 20.50
 PIRATI S KARIBOV: Z NEZNANIMI TOKOVI 3D
 21.10 RDEČA KAPICA
 15.05, 17.15 RIO 3D *sinhronizirano*
 21.25 THOR 3D
 20.00 PREKROKANA NOČ 2

KINO RADOVLJICA, LINHARTOVA DVORANA
Četrtek, 26. 5.
 18.00 RIO
 20.00 BESA

Petek, 27. 5.
 18.00 RIO
 20.00 TEDEN BREZ PRAVIL

Sobota, 28. 5.
 18.00 RIO
 20.00 CIMRA

Nedelja, 29. 5.
 16.00 RIO
 18.00 CIMRA
 20.00 TEDEN BREZ PRAVIL

KINO ŽELEZAR, JESENICE
Petek, 27. 5.
 18.30 RIO

Sobota, 28. 5.
 19.00 RIO

Nedelja, 29. 5.
 11.00 RIO

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

Prisluhnite nam - polepsali vam bomo dan.
 TELE SAT 91,0 MHz
 TELE TV
TURISTIČNI RADIO POTPUH
 www.potepuh.com

DRUŠTVO "ROVTARJI"
 smučanje in kolesarjenje po starem ŠKOFJA LOKA

IV. MEDNARODNO SREČANJE STARODOBNIH KOLESARJEV
ŠKOFJA LOKA
28. MAJ 2011

od 8^h dalje Prodaja starodobnih koles in smučil - NOVO!
 9^h - 11^h Parkiranje in zbor vseh udeležencev v bivši vojašnici Škofja Loka
 11^h Pričetek povorke kolesarjev proti mestnemu trgu:
 - Obisk Podjetniške tržnice na Mestnem trgu
 - Kulturni program
 - Kolesarjenje po Škofji Loki in okoliških vaseh
 - Zaključek in pogostitev v bivši vojašnici

Gorenjski Glas

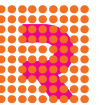
tedenska vremenska napoved

	setveni koledar	obremenitev	vzhod	zahod
24. tor.	Suzana cvet ☾	■ ■ ■ ■ ■	5:20	20:37
25. sre.	Gregor cvet	■ ■ ■ ■ ■	5:20	20:38
26. čet.	Zdenko cvet do 8h, list do 9h	■ ■ ■ ■ ■	5:19	20:39
27. pet.	Janez cvet do 15h, list do 16h	■ ■ ■ ■ ■	5:18	20:40
28. sob.	Avguštin list	■ ■ ■ ■ ■	5:17	20:41
29. ned.	Magdalena list do 13h, plod do 14h	■ ■ ■ ■ ■	5:17	20:42
30. pon.	Ivana plod	■ ■ ■ ■ ■	5:16	20:43

desetdnevna napoved

torek 24. 5. ☁	sreda 25. 5. ☀	četrtek 26. 5. ☀	petek 27. 5. ☁	sobota 28. 5. ☁	nedelja 29. 5. ☁	ponedeljek 30. 5. ☁	torek 31. 5. ☁	sreda 1. 6. ☁	četrtek 2. 6. ☁
12/25°C	12/26°C	12/26°C	11/24°C	12/20°C	11/19°C	12/23°C	12/22°C	12/27°C	12/27°C

REKORDNI FESTIVAL

Na jubilejnim, desetem Frankofonskem festivalu v Kranju se je v pesmi, plesu in igri predstavilo kar 600 slovenskih učencev, ki se učijo francoščino.

Ana Hartman

Športna dvorana ekonomske gimnazije ESIC Kranj je minuli petek gostila jubilejni, deseti Frankofonski festival, ki sta ga priredila Osnovna šola Orehek in Slovensko društvo učiteljev francoščine. Na tradicionalnem srečanju se je zbralo šeststo učencev iz vse Slovenije, ki se učijo francoščino, kar je največ doslej. Začetki festivala pred desetimi leti so bili skromni, a pristrčni, v avli OŠ Orehek pa je tedaj nastopilo trideset učencev, se spominja pobudnica Frankofonskega dne **Hilda Zalokar**. Zdaj že upokojena učiteljica je letos po enoletnem premoru znova prevzela koordinacijo festivala: "Glavni namen je spoznavanje učencev, ki se učijo francoščino oz. se jo še nameravajo, ter njihovih mentorjev in staršev. S festivalom želimo čim več Slovencev navdušiti za francoski jezik in kulturo, poleg tega pa gostom predstavljamo Kranj, letos jih je šestdeset obiskalo kranjske rove."

Nastopajoči na festivalu so peli francoske pesmi in šansone, plesali so na francoske popevke, recitali pesmi, igrali so skeče in pravljice ... V dve in pol urnem programu so se predstavili tudi učenci osmih gorenjskih šol: Orehek, Stražišče, France Prešeren Kranj, Prežihovega VORANCA Jesenice, Škofja Loka - Mesto, Žiri, Naklo in Trzin. "Še posebej so navdušili trzinski četrtšolci s Sneguljčico. Predstava je bila odlična, izdelali so krasne kostume in kulise, skratka pravo gledališče. Nastopili so zadnji, saj smo želeli program skleniti z udarno točko," jih je pohvalila Zalokarjeva.

V desetih letih je sicer na festivalu sodelovalo 76 šol, od tega dvajset z Gorenjskega. Zadnja leta francoščino poučujejo na okoli 80 slovenskih šolah. "Žal je zanimanje v zadnjih dveh, treh letih nekoliko upadlo, saj so mnoge učence očarale španske nadaljevanke. Naše letošnje srečanje je, vsaj upam, dokaz, da španščina in francoščina lahko uspevata na isti šoli. Veliko si obetam tudi od uvedbe drugega tujega jezika v četrtem razredu, saj bo učencem na voljo tudi francoščina," pravi Zalokarjeva.

Učenci OŠ Stražišče so si naredili nogometne drese in v francoščini zapeli himno lanskega svetovnega nogometnega prvenstva. / Foto: Kaja Smole

Stražiški osmošolki **Tjaša Augustinčič** in **Urška Rahonc** se francoščino učita drugo leto. "Francoščina je zelo lep in uporaben jezik," pravi Tjaša. "Meni se zdi zelo nežen jezik, ni tako težak, kot nekateri mislijo," je dodala Urška. Tuji jeziki obe zelo zanimajo, z učenjem francoščine pa nameravata nadaljevati tudi v srednji šoli. Šestošolka **Tita Florjančič** z Orehka je francoski krožek obiskovala že od prvega do tretjega razreda, zaradi drugih obveznosti ga je za nekaj let opustila, letos pa se mu je znova pri-

družila. "Ni mi žal, francoščina je res dober jezik. Rada bi bila turistična vodička," pravi Tita, ki je h krožku pritegnila še sošolko **Kajo Kurnet**. "Zelo je zabavno, učenje pogosto poteka preko iger, nikoli ni dolgočasno. Rada bi veliko potovala, zato se želim naučiti še kakšnega tujega jezika," nam je zapala Kaja. Šestošolki z Orehka sta pred kratkim s šolo obiskali tudi Francijo. "Bilo je nepozabno. Bili smo v Parizu, videli smo Eifflov stolp, z ladjico smo se vozili po reki Seni ..., sta obujali spomine.

Otroci slikali panjske končnice

Tudi letos je Osnovna šola A. Janše, tokrat že dvanajstič zapored na Linhartovem trgu v Radovljici pripravila likovno delavnico poslikave panjskih končnic. Naslov tokratne delavnice je bil En' žl'k (gre za kovaški izraz pri izdelavi žebeljev), saj so učenci na pripravljene panjske končnice zabijali žebeljčke različnih velikosti in barv. Na delavnico so tokrat povabili tudi kovača, mojstra Joža Eržena iz Kroke, ki je pokazal, kako so nekoč izdelovali žebelje. Na prireditvi, ki jo je organizirala šola s prilagojenim učnim programom, vodila pa pedagoginja Tadeja Peternel, so tudi tokrat sodelovali učenci iz različnih osnovnih šol, pridružili pa so se jim še otroci iz vrtca, ki so vse dopoldne ob sproščenem druženju pridno ustvarjali zanimive in inovativne panjske končnice. **M. A.**

Letos se je otrokom, ki so ustvarjali na panjske končnice, pridružil tudi kovaški mojster Joža Eržen.

OTROŠKA PERESA

Moja prva knjiga

Moja prva knjiga je bila Franček. Je zelo poučna in zabavna. Ta knjiga mi je bila všeč, ker govori o Frančkovih prijateljih. Ko sem bil še majhen, so mi jo brali starši, pri šestih letih pa sem jo bral že sam. Sedaj sem star že devet let in me Frančkove zgodbe ne privlačijo več. Zdaj najraje berem Novohlačnike.

Tilen Vavpotič, 4. b, OŠ Ivana Groharja, Škofja Loka

PESMI MLADIH

Nov krog

Vem, da bolečina bo prešla,
več bati se ne smem,
zbrati moram misli,
okrog srca se radostno
kapilare naj sprostijo.

Toplota zajame naj telo,
korak naj se umiri,
oči zazro se naj v lepoto,
ki poraja se okrog.
Vem življenje sklenilo je
nov krog.

Tilka Gider

Storjena napaka

Mlado deklo s sklonjeno glavo
tiho moli, premišluje;
pred leti storila je napako.
Ji bo oproščeno?
Nasmeha več ni, srce je nemirno,
pogled skrivajoč.
Ponujena roka, vse je pozabljeno.

Tilka Gider

Čudoviti pesmi izpod peresa gospe Tilke. Nov krog nam pove o življenjski resnici in kako se spoprijeti z bolečino. Znati moramo videti lepoto, ki nas obdaja. Druga pesem je obžalovanje napake, vendar vsaka, če temu rečemo napaka, je v resnici odločitev, odločitev, ki se nam v določenem trenutku zdi najboljša. Vesela bom vaših pesmi. Lep pozdrav, Meta.

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj.

KRANČKOVI ZAKLADI

23

Besedila: Manca Bežek, Kristina Sever, Irena Čebulj / Oblikovanje in ilustracije: **sa@telje**

PA SEM TE NAŠLA, JE VZKLIKNILA ANGELCA, KO SMO SE IGRALI SKRIVALNICE. SKRIJTE SE, ZDAJ MIŽIM JAZ, 1, 2, 3... ŽE GREM ... LE KAM SO SE SKRILI? PA SE VENDOR NISO SKRILI V TOLE CERKEV... TAKO VELIKA JE IN VISOKA. PRAV ZANIMIVO, VPRAŠAL BOM SVOJE PRIJATELJE, ČE VEDO, KATERA JE TO. LOVRO, ANGELCA, NEHAJTA SE SKRIVATI, PRIDITA SEM! ALI MORDA VESTA KAJ O TEJ CERKVI?

Cerkev sv. Kancijana

Seveda, vzkligne Angelca, ravno zadnjič sem listala po knjigi in prebrala, da je to cerkev svetega Kancijana. Je ena najlepših gotskih cerkva v Sloveniji. Gremo pogledat, kakšna je njena notranjost, je predlagala Angelca. Prebrala sem namreč, da so v cerkvi oboki, ki so razdeljeni na zvezde z osmimi kraki. Te zvezde pa v sredini krasijo angeli z glasbilo. Kdo je pa to naredil, je vprašal Lovro. Zvezde z angeli je naredil mojster iz Žirovnice. Posebej lepa so tudi okna, narejena iz barvnih stekel. Reče se jim **vitraži**. Takšna je cerkev že **petsto let**. Pred tem je na njenem mestu ravno tako stala cerkev, bila je malo manjša in najverjetneje zgrajena pred **1400 leti**. Uau, Angelca, ta cerkev je res lepa, sva bila oba z Lovrom navdušena nad tem, kar sva videla in kar nama je povedala Angelca. In če zanima tudi vas, dragi moji prijateljčki, cerkev Sv. Kancijana lahko vidite v centru starega mestnega jedra Kranja.

1, 2, 3 .... že grem!

Ampak tokrat ne v Kranj in ne v cerkev, pač pa v **Kamnik**! Moja banka je namreč te dni zrasla za še eno poslovalnico. Pravkar smo jo odpri v kamniški **Qlandiji**, kar je super! Res se jo splača obiskati, saj se tam odvija tudi cel kup otroških iger. Angelca in Lovro me bosta najbrž grdo gledala, ker vas vabim v kamniški nakupovalni center, namesto da bi si nabirali znanja o kranjskih znamenitostih, pa naj mi bo tokrat to dovoljeno. Gremo v Kamnik k Mirjani, Olgi, Adnanu, Darku in Mateju – to so moji prijatelji z Gorenjske banke, ki komaj čakajo, da jih obiščemo. Gremo!

NAGRADNO VPRAŠANJE 23

Kako rečemo barvnim steklom v oknih?

- A. LEPLJENKA
B. MOZAIK
C. VITRAŽI

Na dopisnico napiši pravi odgovor. Pripisi še svoje ime in priimek ter pošlji na naslov: **Zavod za turizem Kranj, Glavni trg 2, 4000 Kranj, ZA KRANČKA**, najkasneje do **15. junija 2011**.

Med prispelimi odgovori bomo izžrebali tri nagrajence, ki bodo prejeli **skodelico škrate Krančka**.

NAGRAJENCI (22):
Otroci, vidim, da muzej nič radi ne obiskujete. Škoda. Vseeno sta na moje vprašanje pravilno odgovorila **Jaka Novak iz Zgornjih Gorij** in **Klara-Sara Podgrajšek**, zato prejmeta nagrado.

AVTOMOBILIZEM

www.kia.si

NOVI pro_ceed
9.990,- EUR

Venga že od
11.590,- EUR

ceed sporty wagon že od
11.990,- EUR

Sportage že od
19.890,- EUR

7-letna garancija
7 LET KIA GARANCIJA

Popolna Varnost
EURO NCAP
Najsodobnejša Tehnologija
Best Buy

Vrhunski Design
red dot design award
Nepremagljiva Cena

KIA - Največ za Vaš denar!

KMAG d.d., Leskoškova 2, Ljubljana, 01/58-43-333
MEDVODE: ČREŠNIK 01/361-22-50
KRANJ: NASMEH 04/235-17-77
BLED: AMBROŽIČ 04/574-17-84

Cena Venga že vključuje 3x popuste Joker 2.000 EUR (zaloga 1.200 EUR + enkratno plačilo 400 EUR + mlada družina 400 EUR). Cene vključujejo vse dane popuste in prihranke ter ne vključujejo kovinske barve in prevoza. Natančnejši pogoji garancije so na voljo v garancijski knjižici vozila, oz. pri pooblaščenem zastopniku vozil Kia. Slike so simbolične.

Poraba goriva in emisija za pro_ceed 3,9 - 8,3 l/100km, 113 - 158 g/km CO₂, za Vengo je 4,3 - 8,4 l/100km, 124 - 155 g/km CO₂, za ceed sporty wagon 4,1 - 9,8 l/100km, 122 - 165 g/km CO₂, za novi Sportage je 4,8 - 10,6 l/100km, 139 - 195 g/km CO₂. Vse nadaljnje informacije o specifični porabi goriva in specifičnih emisijah CO₂ iz novih osebnih vozil najdete v priložni listini o varčni porabi goriva in emisijah CO₂, ki ga lahko brezplačno pridobite na prodajnem mestu in na spletni strani dobavitelja.

CESARJEVA ŠPORTNA OBLAČILA

Test: Volvo S60 D5 automatic Summum

Matjaž Gregorič

Čeprav je švedski Volvo že nekaj časa v lastniških rokah Kitajcev, ta znamka še vedno velja za kleno skandinavsko avtomobilsko ime. Ne glede na vse, kar se dogaja v lastniškem ozadju, želi Volvo nastopati predvsem med prestižnimi tekmeci, kjer prevladujejo predvsem nemški avtomobili. Novi S60, ki so ga poslali na ceste lani, predstavlja kar precejšen odmik od predhodnega modela, ki ga je že nekoliko začela najedati priletnost. Krojači avtomobilske pločevine so spravili skupaj samozavestno in športno nastrojeno zunanost, ki je prepoznavna

predvsem po značilni maski hladilnika, po novem tudi po agresivno oblikovanih žarometih in okrasjem v obliki rež za hlajenje, medtem ko se limuzinski zadek spogleduje s kupejevskimi linijami. Skratka, S60 je dovolj všečen, da ne pusti hladnih občutkov in je hkrati povsem vzporeden z najnovejšimi modnimi tokovi.

Enako velja za notranjost, kjer se prepletata skandinavski smisel za racionalnost in elegantno modernost oblikovalski slog. Zraven je primešan še smisel za redoljubje in voznik se hitro privadi svojega delovnega prostora. Merilniki so dobro pregledni in diskretno osvetljeni, večina stikal logično razporejenih, enako velja tudi za tista, ki skrbijo za nastavitve klimatske naprave, radijskega sistema in prostoročne naprave za telefoniranje. Res je sicer, da vse skupaj zahteva nekaj več privajanja, ampak načelno upravljanje vseh sistemov ni preveč zahtevno. Potniški prostor je solidno odmerjen, čeprav ne prostorsko razkošen, na zadnji klopi je potnikom malce tesno v širino, ni pa težav z višino strehe, počutje v kabini pa je prijetno tudi zaradi kakovostne izdelave uporabljenih materialov. Prtljažna prostornina je sicer v okviru razrednih pričakovanj, vendar avtomobil ni primeren za prevoz kakšnih zahtevnejših tovorov. Zato pa se S60 lahko pohvali s celo vrsto asistenčnih varnostnih sistemov, vključno z aktivnim tempomatom, ki

zna avtomobil tudi popolnoma zaustaviti, če tako zahteva situacija.

Volvo in z njim tudi S60 ostaja samosvoj glede turbodizelskih motorjev. Najmočnejši je že znani in preizkušeni 2,4-litrski petvaljnik, ki avtomobilu ponuja dovolj moči in navora ter temu primerno poskočnost in odzivnost. Motorje tudi za tista, ki skrbijo za zavira samodejni menjalnik, ki včasih ne zmore slediti, kot bi želel voznik, spet drugič se dokaj grobo odzove na ukaz s stopalko za plin. Petvaljniku je mogoče očitati tudi nekaj preveč glasnosti, ki se za tako udoben avtomobil z željo po

prestižu nikakor ne spodobi. Hkrati je treba priznati, da je motor dokaj varčen in se z enim polnjenjem posode za gorivo lahko pride tudi zelo daleč. Motorju in športnemu karakterju je prilagojeno tudi podvozje; z vodljivostjo skozi ovinke ni nobenih težav, volan je prijetno neposreden, tudi zavore znajo pokazati svojo učinkovitost. Z vidika udobja se včasih zazdi, da je odzivanje na cestne grbine nekoliko preveč grobo.

Seveda na koncu ostaja vprašanje cene. Ni ravno osupljivo ugodna, je pa v okviru prestižnega dela srednjega razreda.

TEHNIČNI PODATKI

Mere:	d. 4,628, š. 1,826, v. 1,865 m, medosje 2,776 m
Prostornina prtljažnika:	380 l
Teža (prazno v./ dovoljena):	1493/2110 kg
Vrsta motorja:	petvaljni, turbodizelski
Gibna prostornina:	2400 ccm
Največja moč pri v/min:	151 kW/205 KM pri 4000
Največji navor pri v/min:	420 pri 1500
Najvišja hitrost:	230 km/h
Pospešek 0-100 km/h:	7,8 s
Poraba goriva po EU norm.:	9,1/ 4,7/ 6,3 l/100 km
Emisija CO ₂ g/km:	166 (Euro IV)
Maloprodajna cena:	45.217 EUR
Uvoznik:	Volvo Cars Austria

USPEŠNICA ODHAJA V POKOJ

Citroën je po enajstih letih prenehal izdelovati Xsaro Picasso.

Matjaž Gregorič

Francoski Citroën pošilja v pokoj svojo prvo kompaktno enoprostorsko vozilo Xsaro Picasso. Avtomobil je prišel na slovenske ceste konec februarja leta 2000, kot konceptno vozilo pa so ga prvič predstavili že med letoma 1995 in 1996. Prvi serijski primerki so zapustili tovarniške trake konec leta 1999, od takrat pa do današnjih dni

jih je bilo izdelanih več kot 1,8 milijona. Citroënove snovalce je k nastajanju vzpodbudila študija Xanae, ki so si jo lahko ogledali obiskovalci pariškega salona oktobra 1994. Ta študija je pripomogla k temu, da so oblikovalci dobili prve ideje o serijskem avtomobilu z upoštevanjem najrazličnejših želja bodočih kupcev glede prostornosti, uporabnosti, prilagodljivosti, združljivosti udobja in prijetnosti potovanja. Xsara Picasso je zasvojila tudi slo-

venske kupce. Od začetka prodaje, to je od februarja 2000, pa do letos je Citroënu

Slovenija na slovenskem trgu uspelo prodati natanko 11.472 vozil.

NAGRADNA KRIŽANKA

Bo že držal, če je v Gorenjski pisal! Vsak torek in petek

www.gorenjskiglas.si

In banke? V Novi KBM si množičnega dviga denarja obrtnikov ne želimo in upamo, da do njega ne bo prišlo. V nasprotjem bomo v skladu s pogoji poslovanja izplačali denar vsakemu, ki ga bo čital dvigniti. Tovrstnih indikativov za zdaj ni videti. Tudi pri tiskalnicah, ki ne bodo prislo, ni upanje na dobiti. Stroški za tiskanje, ki jih prispeva množičnih dvigov na dan, v NDB pa ne bo. Na Stroški za tiskanje, ki jih prispeva množičnih dvigov na dan, v NDB pa ne bo.

1. nagrada: majica Gorenjski glas
2. nagrada: pohodne nogavice Gorenjski glas
3. nagrada: kolesarske nogavice Gorenjski glas

Gorenjski Glas

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon) pošljite na dopisnicah do srede, 8. junija 2011, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4001 Kranj, p. p. 124. Dopisnice lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31	32	33	34	35

SESTAVIL: F. KALAN	NAŠ ZAHODNI SOSED	BELILO ZA PERILO	VEČJA MORSKA RIBA	PISATELJ DOLENC	REKA V MONGOLIJI	JANEZ TRDINA	HAREM V PERZIJU	GRAFIK JUSTIN	TOYOTIN DŽIP	GORENJSKI GLAS	TEKOČINA ZA ČIŠČENJE KOŽE	NAŠ ELEKTROTEHNIK (MARIO)	UDELEŽENEC MARATONA	BOJAN TRAVEN	ZDRAVNIK ZA NOVOTVORBE	TROPSKA OVIJALKA	IGRALEC
IME IN PRIMEK SL. PEVCA (I. M.)								16		IGRA NA SREČO			26				
ZELO STRUPEN PAJEK	6									DNEVNI METULJ ILIRSKO GIBANJE							
MADŽARSKI SKLADATELJ (ISTVAN)						ŽURNALIST OSKRBOVALEC KONJ		17							DRAŽILNO NASLADILO		
VRSTATE			15						OBIRAČ	ZIDNA ODPRITINA	3						27
KRAJ PRI OPATJI				PEVEC RAHIMOVSKI	JAPONSKA SLIKARICA (YOKO)				BARVILNA TEHNIKA V AZIJI VZKLIK NA BIKOBORBI						RIMSKI HISNI BOG KRAJ POD SMARNO GORO		
JEREMY IRONS			PRSTNA KOST V DLANI	UREJENA MORSKA PLAŽA	REKRUTACIJA JAKOV BRAT						ZOLAJEV ROMAN	PEVEC PESTNER					IVO, IVEK (LJUBK.) OBRAMBA
KOMENTATOR STARE POLDRAG KAMEN				13				21				NAKLON STAR IZRAZ ZA DARILLO					12
GORENJSKI GLAS	IGRALKA BULLOCK	KRAJ PRI ILIRSKIM BISTRICAM	KEMIČNA SPOJINA, OKIS	POTNI LIST (ŽARG.)	RAZKRAJANJE URŠKA ROBNIK						25						VILI RESNIK VASJA ERZEN
SKOPA OSEBA, STISKAC				1						DEL OBRAZA PRIPADNICA OBROV							9
LETOVIŠČE PRI KOPRU						NAVJE LJUDSKI PLES									ŽLAHTNI PLIN (Ne)		
ŠKOTSKO JEZERO (LOCH)	32					VRH V POLHOGRAJSKEM HRIBOVJU											
TERENSKO VOZILO						NEON											
ŽLAHTNI PLIN (Rn)				30		IZRODEK DEL VRATU REDOVNICA				REKA V FRANCIJU							KRILO POSLOPJA
ANDREJ KAROLI	11			NASPROTJE LAŽI	PRODAJNI ARTIKLI												31
ARATO KUŠAN ŠOTIŠ TARAKI ZENANA	VELIKI SPOMENIK V OBLIKI LOKA	ROBERT TAYLOR BARVILO				HRV. PISEC (IVAN) GRMIČEK Z JAGODAMI				PRILOGA DELA ZA ŽENE	KATRAN INDIJANSKO OBUVALO						24
100				VREDNOSTNI PAPIR	DELOVNA VNEMA												10
RIMSKA BOGINJA SVOBODE																	10
LETOPIŠ	8					TV ZASLON											20
VLAĐO KRESLIN						BOLNIK Z ANEMIJO VRSTA METULJA				DEL STOPALA	NEMŠKI FILOZOF (GEORG)						
PESNIK ŽUPANČIĆ						DVOŽIVKA STAR IZRAZ ZA VRV				DELAVEČ, KI STRUŽI VRSTA HRASTA							33
ČEBULA (NAREČNO)						NAPADALNI DELFIN NOVO MESTO				PIANIST BERTONCELJ OLIVER STONE							2
POMARANČA																	14
PEVKA STAVEC	23																
										REČNA RIBA							28

Postanite oskrbnik živali za en dan v ljubljanskem Živalskem vrtu.

DRUŽABNA KRONIKA

VESLAŠKI IN EKO BLED

V soboto je Bled gostil zanimivo veslaško prireditev. Dan prej smo spoznali še ogroženo slovensko samoniklo vrsto skorš, Kamničani pa so konec tedna dobili svojo deželo nakupov.

M. A., G. F., A. B.

Na sobotni **BMW eko regati** je na dvestometrski progi Blejskega jezera sodelovalo 32 četvercev s krmarjem iz 32 slovenskih podjetij, organizatorji regate pa so tako tudi predstavili potek prave veslaške regate in napovedali prihajajoče svetovno prvenstvo v veslanju. Eko regate se je udeležila tudi ekipa našega časopisa: Marko Prezelj - prvi veslač, Slavko Zupanc - drugi veslač, Grega Flajnik - tretji veslač in Bojan Čare - krmar.

Če ne veslaš pravilno, se lahko celo poškoduješ in plavaš, so že v petek na treningu

ugotavljale skoraj vse ekipe veslaške eko regate. Na srečo so za varnost in pravilno tehniko skrbeli izkušeni veslači pod vodstvom večkratnega udeleženca olimpijskih iger Mihe Piriha. Vsak čoln je imel svojega glavnega veslača - strokerja, kot ga imenujejo po angleško, drugi pa so morali spremljati njegove gibe in mu slediti. Dokler so veslali počasi, je še nekako šlo, ko pa so hoteli hitreje in močneje, se je stvar zapletla. Z vesli so 'mahali, kot bi lovili muhe', čoln se je začel nagibati in na koncu so se vesla zataknila med seboj, kar je čoln ustavilo. "Najprej stegni noge, šele nato z rokami naprej, v vodi je veslo tik po gladino, veslo po zraku vlečeš

počasi. Glej, kaj delam jaz. Vleci elegantno. Gremo zdaj na polno! Ne veslaj kot en pletnar, dajmo hitreje," so bile besede glavnega veslača.

V petek, dan pred eko regato, pa so na Bledu pripravili še okolju prijazen dogodek: na regati sodelujoči podjetniki so skupaj s slovenskimi osnovnošolci tik ob blejskem športnem parku posadili 160 mladih dreves ogrožene vrste skorš. Del sredstev so namreč organizatorji ob tej priložnosti namenili tudi za donacijo eko osnovnim šolam in zasaditev 320 dreves - nekaj so jih že na začetku pomladi posadili pred osnovnimi šolami, preostala pa v petek v novem spominskem parku Svetovnega prvenstva

v veslanju na Bledu 2011. Drevesa so posajena ob trasi, na kateri Blejci v prihodnjih letih načrtujejo gradnjo kolesarske steze. Vsako od njih ima tudi ploščico z imenom podjetja in osnovne šole, prejemnice donacije.

Konec tedna pa je bil zanimiv tudi za **Kamnik**, saj so odprli novo deželo nakupov. Natalija Glogovšek in novomeške Qlandie pravi, da je sicer kamniška v primerjavi z njihovo precej manjša, pa vendar je bila na dan odprtja zelo oblegana. Predvsem trgovine z obutvijo in oblekami so imele največ obiska. Ljudje so sicer bolj gledali kot kupovali, sem ter tja pa vseeno izkoristili ugoden nakup ob odprtju.

Nasmejani Natalija Glogovšek (Qlandia Novo mesto) in Gorenjka Majda Vrhovnik (New Yorker) od odprtja kamniške dežele ugodnih nakupov / Foto: AB

Odprtje so pospremili plesni nastopi, glasba, prigrizki, kakšen kozarec vina, ugoden nakup, ki so ga pospremili ali popust ali darilca ob nakupu. / Foto: AB

Direktorica Medexa Aleša Kandus je drevesa sadila skupaj z osnovnošolci iz Metlike. / Foto: Marjana Ahačič

Seawayevci, med njimi tudi direktor družbe Jani Grašič, so svoji sadiki posadili skupaj z učenci OŠ Stražišče Kranj.

Miha Pirih je razložil pravilno tehniko vkrcavanja v čoln. / Foto: GF

VRTIMO GLOBUS

Steven Tyler in Nicole Scherzinger

Pevca skupine Aerosmith **Steven Tyler** predstavlja pesem (It) Feels So Good, s spremljevalnim vokalom pa mu pomaga privlačna Nicole Scherzinger. Delavni naslov pesmi je bil najprej Oxygen, nastala pa je že pred devetimi leti, med nastajanjem kompilacije O Yeah! Ultimate Aerosmith Hits. Je bolj pop orientirana ter radiem prijazna. Videospot za pesem pa je režiral Ray Kay, ki je v preteklosti sodeloval že z Britney Spears, Lady Gaga, Melanie C, Justinom Bieberjem in Adamom Lambertom. Posneli so ga aprila, premierno pa je bil prikazan v šovu Ameriški idol.

Foo Fighters in nova komada

Ameriški alternativni rokerji **Foo Fighters** predstavljajo dve novi pesmi z že sedmega studijskega albuma Wasting Light, ki je izšel aprila. Naslov pesmi je Walk in Back & Forth. Novi album pa se je že v prvem tednu prodaje zavihtel na prvo mesto lestvice Billboard 200. Za produkcijo je tudi tokrat poskrbel Butch Vig, v vlogi kitarista spet sodeluje Pat Smear, med gosti pa najdemo tudi Krista Novoselica, Grohlovega soborca iz Nirvane.

Demi Moore v filmu o slačifantu

Igralke **Demi Moore** (48) se spominjamo iz filma Striptiz, tokrat pa naj bi zapeljevala Alexa Pettyferja v filmu Magic Mike. Film bo režiral Steven Soderberg, snemati pa naj bi ga začeli konec poletja, Demi pa naj bi nastopila v vlogi starejše ženske, ki naj bi zapeljevala Tauma, ki je pri devetnajstih letih nastopal kot slačifant, kasneje pa postal igralec. Njegova tovrstna kariera naj bi bila sicer kratka, očitno pa dovolj zanimiva, da bodo o njej posneli film.

Ženi se tudi monaški princ Albert II.

Ko naj bi se manija kraljevskih porok polegla, se je monški **Princ Albert II.** (52) odločil, da zaprosi za roko svojo zaročenko, olimpijsko plavalko **Charlene Wittstok** (32). Zaročila sta se lani novembra, veliki korak pa naj bi storila 2. julija letos. O poroki nista ravno zgovorna, saj želita določene stvari ohraniti zase, z nekaterimi pa naj bi presenetila. Charlene si odkrito želi družine, princ Albert pa se strinja z bodočo soprogo.

Sedemnajstletna **Katja Mekiš** je Kranjčanka. Z vsakodnevno športno vadbo se sprošča in je močnejša. Rada ima fitnes, plavanje, aerobiko. Srečali smo jo tudi na letošnjem izboru za miss športa Slovenije.

Cvikanje, štepanje in širfanje

"Največji čar čevljarkega poklica je v tem, da na cesti srečaš naključne ljudi v obutvi, ki si jo izdelal sam," pravi čevljarica Janja Koritnik Matičič.

KATJA ŠTRUC

Pšenična Polica - Čevljarstvo danes velja za suficitaren poklic. Na Gorenjskem je čevljarjev preveč, prostih delovnih mest pa ni. Po podatkih območne službe Kranj Zavoda RS za zaposlovanje že več let ni povpraševanja po tem poklicu, zato se čevljarji pogosto prekvalificirajo in zaposlitev iščejo drugod. Tudi čevljarke šole v Sloveniji že več let nimamo.

Nekoč čevljarjem ni manjkalo dela, celo združevali so se v cehe. Danes ta poklic žal izumira. Še vedno pa najdemo čevljarje, ki jih sodobna industrija in konkurenca množične tovarniške proizvodnje nista pokopali, ampak predano vztrajajo pri svoji obrti. Čevljarica Janja Koritnik Matičič s Pšenične Police, manjše vasi pod Kravcem, vsako jutro ob sedmi uri prestopi prag družinske čevljarke delavnice in poprime za "čevljarstvo rašpljo" (v čevljarstvu žargonu orodje za piljenje), "kleše" (klešče, ki služijo za navlačenje usnja na kopito), "penzl" (čopič za nanašanje lepila) in za drugo čevljarstvo orodje, s pomočjo katerega ročno izdeluje usnjene čevlje. Pri delu jo spremljajo "širfanje"

Čevljarica Janja Koritnik Matičič med "cvikanjem" / Foto: Gorazd Kavčič

(postopek, pri katerem z ostrim nožem stanjša robove usnja), "štepanje" (šivanje), "cvikanje" (postopek zabijanja klincev skozi usnje) in podobna opravila. Že njena starša sta se ukvarjala s čevljarstvom. V delavnici so nekoč izdelovali copate in lesene škornje, danes pa so izdelek družinske obrti usnjeni čevlji in škornji iz kvalitetnega usnja. Čeprav so usmerjeni predvsem v izde-

lavo, po potrebi tudi kaj popravijo. Da izdelajo par čevljev, porabijo približno uro in pol, za škornje tri ure. "V resnici mine en do dva dni od začetka izdelave, pa do tega, da je čevelj gotov. Faz dela je namreč precej," pove Koritnik Matičičeva. Meni, da so vrline dobrega čevljarja natančnost, sledenje modnim trendom, poslušanje strank in prilagajanje. "Ljudje, ki v današnjem času čevlje naročajo pri čevljarju, navadno želijo izstopati, biti drugačni ali pa zaradi deformacije nog v trgovinah ne dobijo primernih modelov. Za popravila čevljev se odločajo predvsem starejši ljudje, ki so tega nekako vajeni, mladi pa manj. Če kupiš poceni čevlje, je lahko popravilo sorazmerno drago," še doda.

Če je čar čevljarkega poklica v tem, da na cesti srečaš naključne ljudi v obutvi, ki si jo izdelal sam, pa je druga, manj bleščeča plat medalje za mnoge čevljarje verjetno prisilna drža med izdelavo ter vdihavanje hlapov lepila. "V naši delavnici je k sreči toliko faz, da ne sedimo ves dan na enem mestu."

Ker je čevljarstvo povezano z različnimi ljudmi in njihovimi željami, mu zanimivosti ne manjka: "Nekoč smo neki starejši gospe iz njenih starih škornjev naredili obvezo za koleno - za kravo. Naredili pa smo tudi že en par čevljev in pol. Par v normalni barvi, gospa pa si je zaželela še dodaten, desni pisan čevelj, da bo kombinirala," nam je še zaupala Janja Koritnik Matičič.

Ker je čevljarstvo povezano z različnimi ljudmi in njihovimi željami, mu zanimivosti ne manjka: "Nekoč smo neki starejši gospe iz njenih starih škornjev naredili obvezo za koleno - za kravo. Naredili pa smo tudi že en par čevljev in pol. Par v normalni barvi, gospa pa si je zaželela še dodaten, desni pisan čevelj, da bo kombinirala," nam je še zaupala Janja Koritnik Matičič.

Vrt na balkonu

Na balkonu imam vsako leto lonce in korita s cvetlicami, letos pa sem se odločila, da bi poskusila tudi z gojenjem zelenjave. Zanima me, katero zelenjavo bi lahko gojila na balkonu in kako naj se sploh tega lotim?

Odgovarja Andreja Tomšič iz vrtnih centrov Kalia: "Večina zelenjave, ki dobro uspeva v vrtu, bo dobro rasla tudi v posodah. Navadno se odločamo za sorte z nizko grmičasto rastjo, majhnimi glavicami in drobnimi plodovi, kot so na primer češnjevci, paradižniki, sladki feferoni, amsterdamski ali pariški korenček, bučke in kumare grmičaste rasti, ki ne rabijo opore, solate, ki ne naredijo velikih glav. Od druge zelenjave lahko sadimo tudi fižol, čebulo, česen, papriko, redkvice, rukolo, od zelišč so za posode najbolj priljubljeni bazilika, timijan, peteršilj, origano in rožmarin.

Najprej pa je potrebno izbrati pravo posodo, ki naj ima premer med 20 in 45 cm, odvisno od rastlin. Zeliščem manjše grmičaste rasti bodo zadostovale manjše posode, korenasta zelenjava bo zahtevala bolj globoke posode, precej velike posode so primerne tudi za zelenjavo višje rasti, na primer paradižnike. Posoda mora imeti na dnu drenažne odprtine, sicer lahko pride do gnitja korenin. Namesto posode lahko uporabimo vreče za sajenje zelenjave, ki imajo ob strani in na dnu drenažne odprtine. Vreče so enostavne za uporabo in vzdrževanje, po koncu sezone, ko pospravimo zelenjavo, jih

enostavno zložimo in shranimo.

Zemlja za sajenje naj ne bo premočna (zemlja za lončnice ni primerna), najbolje je izbrati univerzalno zemljo ali zemljo za vrt. Potrebo po zalivanju rastlin v posodah preverjamo vsak dan, saj je odvisna o vremenskih razmer, predvsem od vetra in sonca. Čim manjša je posoda, tem pogosteje je potrebno zalivati. Za dognovanje zelenjave v posodah uporabljamo tekoče gnojilo za zelenjavo. Posode z zelenjavo postavimo na čim bolj sončno mesto, lahko pa jih tudi poljubno premikamo in s tem rastlinam najdemo najbolj ugoden prostor za rast."

ZGODBE MUZEJSKIH PREDMETOV
MAG. MONIKA ROGELJ

GORENJSKI
MUZEJ

Fitipaldi

Skoraj vsak dan v letu je posvečen nekemu ali nečemu. Prejšnji teden je bil svetovni dan telekomunikacij in informacijske družbe, v spomin na podpis prve mednarodne telegrafске konvencije in ustanovitev Mednarodne telekomunikacijske zveze. Kranjčani, Gorenjci, Slovenci smo

iz proizvodnje prišel telefon ATA 30, leta 1967 pa ATA 20, ki je že imel tiskano vezje.

V Iskri so leta 1976 izdelali prvi povsem elektronski aparat na svetu. To je bila ETA 60. Temu je leta 1979 sledil danes že kulturni aparat ETA 80, ki so ga izdelovali tako s številčnikom kot tip-

Telefon ETA 85 je dal v osemdesetih letih povsem novo podobo telefonom v svetu in so ga vedno znova kopirali. / Foto: Drago Holynski

danes vpeti v svetovno telekomunikacijsko industrijo s podjetjem Iskratel, d. o. o., katerega predhodnica je bila nekdanja velika Iskra.

Podjetje Iskra - tovarna za elektrotehniko in finomehaniko Kranj je bilo ustanovljeno leta 1946. Prvi indukcijski telefonski aparat so izdelali leta 1949. Sprva so telefone izdelovali po tujih kupljenih licencah, sredi 60. let pa so začeli izdelovati telefone, ki so jih razvili Iskrini strokovnjaki, njihova oblika pa je bila delo hišnega studia za oblikovanje. Leta 1965 je

kovnico (ETA 85). Ljudje so ga vzeli za svojega in ga poimenovali fitipaldi. Presežek tega aparata je bil tudi v njegovi obliki, katere avtor je bil Davorin Savnik in je zanj prejel vse najuglednejše domače in mednarodne nagrade. Do leta 1989, tik pred razpadom velikega podjetja, je z Iskrinih tekočih trakov prišlo že pet milijonov telefonov.

V prejšnji številki je prišlo do neljube napake. Avtorica teksta ni bila Jelena Justin, pač pa Beba Jenčič. Za napako se iskreno opravičujemo.

www.gorenjskiglas.si

NASVETI ZA VRTIČKARJE

ANKETA

Kranjska vojašnica
odprla svoja vrata

TJAŠA KRŽIŠNIK

Slovenska vojska, ki letos praznuje dvajsetletnico, enkrat na leto odpre vrata za javnost in povabi ljudi v vojašnice, kjer jim predstavi različne dejavnosti in tehniko - oborožitev, vozila, opremo ...

Foto: Matej Slabe

Mare Urbančič, Škofja Loka:

"Za obisk vojašnice sem se odločil na podlagi izkušenj iz prejšnjih let. Najbolj všeč mi je bila vožnja s patrijami in helikoptersko reševanje. Dokler bo program tako pester, se bom rad odzval."

Štefan Svete, Kranj:

"Vsako leto pridem pogledat, kakšne so novosti, kaj se gradi ... Letos sem opazil, da gradijo novo telovadnico. Največ sem se zadržal v muzeju, kamor sem prinesel nekaj stvari za razstavo."

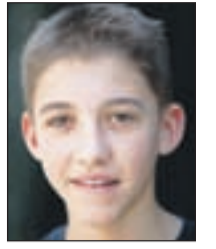
Aleksander Ješe, Otoče:

"Na dnevu odprtih vrat sem prvič, verjetno pa bom še prišel. Predstavitve je zanimiva, marsikaj je za videti. Opazna je razlika med nekdanjo jugoslovansko in današnjo slovensko vojsko."

Zvonka Jakimovska, Kranj:

"Dneva odprtih vrat v kranjski vojašnici se udeležimo vsako leto. Predstavitve je zelo zanimiva, zlasti za otroke, saj se lahko peljejo z vojaškimi avtomobili, nekateri celo s helikopterjem."

Patrik Peternel, Kropa:

"Predstavitve mi je bila zelo všeč. Najbolj sem bil navdušen nad puškami, lahko sem jih celo držal v rokah. Zanimivo se mi je zdelo tudi to, ko so vojaki z vojaškimi vodnimi pištolami čistili avto."

Živijo mladost, živijo maturanti

"Deset, devet, osem, ... dve, ena. Naj se četvorka začne."

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - Maturantje v Kranju so četvorko zaplesali v petek točno opoldne, zavrtelo se je 1376 plesalk in plesalcev pod vodstvom Studia Ritem in pod okriljem Plesne zveze Slovenije. Maturantska parada oziroma četvorka je med seboj povežala 22 slovenskih mest in 28 evropskih mest. Slovenija, Hrvaška, Srbija, Bosna in Hercegovina, Madžarska, Makedonija, Slovaška in Češka Republika so v okviru projekta EQDF2011 (European Quadrille Dance Festival) na ulicah združile 33.316 plešoščih, kar je neuradno nov Guinnessov rekord, so sporočili iz Plesne zveze Slovenije.

"Živijo mladost! Živijo maturanti! Danes uživajte, potem pa s korajžnim srcem v nove zmage," je mlađe nagovoril kranjski župan **Mohor Bogataj**, direktor Tehniškega šolskega centra Kranj **Jože Drenovec** pa je dejal: "Danes so ulice v znamenju mladosti, iskriivosti. Ta dan je namenjen lepim trenutkom, zatem pa vas čaka še nekaj adrenalina za maturo." Maturantki **Mariji Gantar** bodo srednješolska leta najbolj ostala v spominu zaradi sošolcev, maturantu **Alenu Vogelniku** pa po popravljeni mate-

Deset vaj in krassen nastop za finale in Guinnessovo knjigo rekordov v gorenjski prestolnici

matiki in "zabavi" med poukom. Pa šalo na stran, kmalu bosta oba študenta, tako kot večina drugih.

Letošnje moto je bil Maturantska četvorka brez alkohola, s Plesne zveze Slovenije pa so sporočili, da je bil to velik vsebinski preskok in da dejansko mnogi mladi dogodka niso izkoristili za opijanje. V Škofji Loki so imeli "vzpredno" maturantsko četvorko, organizirala jo je Plesna šola Urška ...

Četvorko so zaplesali v petek točno opoldne tudi v Škofji Loki.

GLASOV JEŽ

Al' prav se piše ...

... Nova vas ali Nova Vas, se te dni sprašujejo tisti, ki se peljejo skozi vas z ene in se po isti poti vračajo z druge strani. Poškodovano tablo z oznako kraja na vstopu z radovljiške strani so namreč pred dnevi zamenjali in nanjo drugi del imena zapisali z veliko začetnico. Kdo ve, morda bodo šli, ko bodo menjali tablo z begunjske smeri, še dlje, in bo Vas postala mesto?

Foto: Gorazd Kavčič

Foto: Gorazd Kavčič

JESENICE

Na ogled vloga za okoljevarstveno dovoljenje

Potem ko sta podjetji Acroni in Harsco Minerali predstavili načrte za predelavo bele žlindre na Slovenskem Javorniku, si bodo zainteresirani občani jutri, v sredo, ob 16. uri na Občini Jesenice lahko ogledali vlogo za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja. Pobudo za to je dal občinski svetnik **Anton Stražišar**, občinski svetniki pa so jo podprli. Občane močno zanima, kakšen vpliv bo imela predelava bele žlindre na okolje, skrbi jih zlasti izkopavanje kupov žlindre, ki se je kopičila desetletja dolgo, ter prašenje, ki bo nastajalo ob tem. **U. P.**

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Precej sončno bo, popoldne občasno spremenljivo oblačno. V gorah lahko nastane kakšna nevihta.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

12/25°C

SREDA

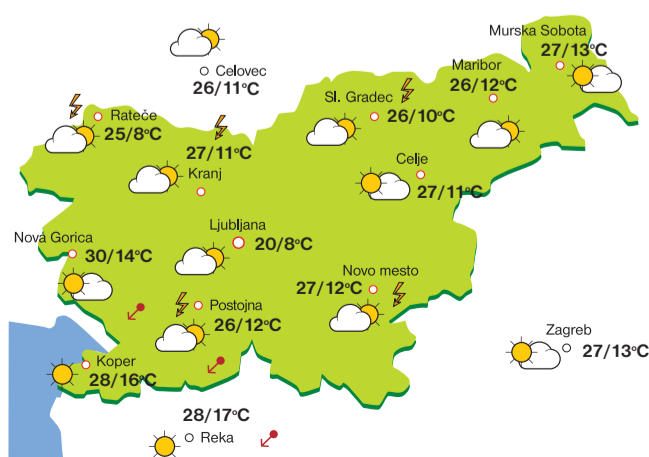

14/26°C

ČETRTEK

13/26°C

RADIO KRANJ
 97,3 MHz
 GORENJSKI MEČASRBEK
 www.radio-kranj.si

RADIO KRANJ d.o.o.
 Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:
 (04) 281-2220 REDNOČLA
 (04) 281-2221 IZDEJKA
 (04) 2022-222 PROGRAM
 (051) 303-505 PROGRAM GSI

FAX:
 (04) 281-2225 REDNOČLA
 (04) 281-2229 IZDEJKA

E-pošta:
 radiokranj@radio-kranj.si